ΑΓΑΠΗΤΑΙ

τ

Τῶν ἁγίων

Κυρίλλου τοῦ ἀρχιεπισκόπου
Ἀλεξανδρείας τοῦ μετὰ τὴν ἁγίαν
Θεοτόκον ἐν ἁγίοις πατρὸς
ἡμῶν Θεοφίλου,

Νῦν πρῶτον ἐκδοθεῖσαι.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ἐν Κωνσταντινουπόλει
ἀπὸ 1879.

Ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τυπογραφείου τοῦ Ἁγίου Ζαχαρίου.

ABETAR

ε

Γύhese Σqίp

Kupekúc me ménd te vét
mos mbúpete se ndíç fét
pa dáσun' i máδi Zót,
fléte péma s' leσón dót.

Naùm Byδekuqàrj.

Nde Konstandinupoje
mbç 1879.

Nde σkronetýpiçt te A. Zelicit.

BIBLEJOTEKA KO
TIR

BKSH

BKSH

ΑΛΓΑΒΕΤΑΡΕ

ε

Gl̊ûhese Σqip

Kupekûes me mênt te vêt
mos mbûpete se ndiç' fêt-
pa dâsun' i mâñi Zót,
flête pêma s' lesón dót.

Naûm Byẗekuqâri.

Nde Konstandinupóje
mbe 1879.

BKSH

ΑΛΓΑΒΕΤΑΡΕ,

ε

Glůhese Σqíɲ

Kupekúσ mε mént te vét
mos mbúpεte sε ndíç' fét·
ɲa dáσun' i máði Zót,
flέte ɲéma s' leσón dót.

Naùm Byðekuqâri.

BKSH

Nde Konstandinupóje
mbe **1879**.

BKSH

BKSH

ΣΚΡΟΝΕΖΑΤΕ ΣΩΙΠΕ

A B C Ç D Δ E Ε F G Γ H

I J K L Λ M N Η O Π Q R

P S Σ T Θ U V X Χ Y Z З.

a b c ç d đ e ε f g ſ h i j

k l λ m n ŋ o p q r ρ s ς t

đ u v x χ y z з.

A B C Ç D Δ E Ε F G Γ H

I J K L Λ M N Η O Π Q R

P S Σ T Θ U V X Χ Y Z З.

a b c ç d đ e ε f g ſ h i j k l m n

ŋ o p q r ρ s ς t u v x χ y z з.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.

ΣKRONΣZATE ΣQIΠΣ

A B C Ç D Δ E Ɛ F G Γ H
I J K L Λ M N И O Π Q R
P S Σ T Θ U V X Ӿ Y Z З.

a b c ç d ð e ɛ f g ſ h i j
k l ƛ m n ɳ o p q r p s ϭ t
ð u v x ӿ y z з.

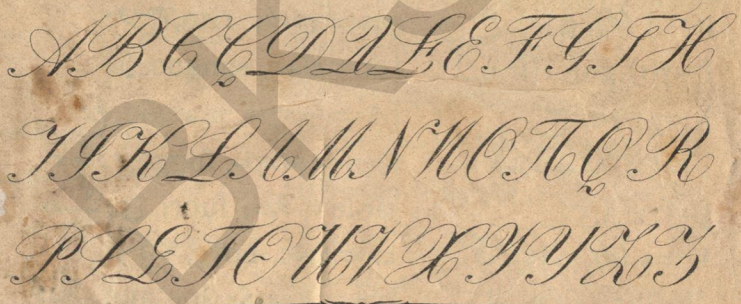

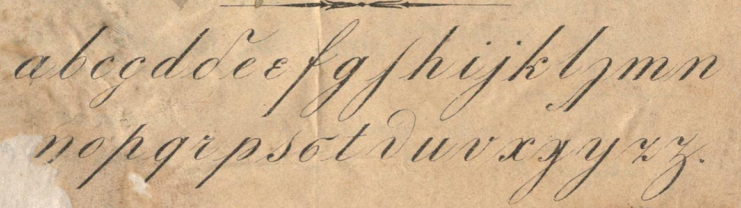

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.

Deftés' ε zêrevet ekrónezavet sqip.

a = α, a, آ	:	âr = χρυσός, oro, آلتون
b = μπ, b, ب	:	bár = χόρτος, erba, اوت
c = τζ, z (1), تس	:	cá = τινές, alquanti, بعض
ç = τσ, c (e), چ	:	çáj = σχίζω, spaccare, پیرتارم
d = ντ, d, د	:	dáç = κριός, montone, قوچ
đ = δ, dh, ذ	:	đá = ἔδωκε, diede, ویردی
e = e (fr.), کسرهٔ ثقیله	:	éndere = ὄνειρον, sogno, روٴیا
ε = ε, e, فتحهٔ خفیفه	:	ére = ἀήρ, aria, هوا
f = φ, f, ف	:	fáqe = παρειά, faccia, یاق
g = γ (α), g (α), غ	:	gás = χαρά, riso, سوریج
ĝ = γ (ε), gu (e) (fr.), گ	:	ĝák = αἷμα, sangue, قان
h = χ (2) h, ح	:	hâ = τρώγω, mangio, یرم
i = ι, i, کسرهٔ خفیفه	:	ikeɳ = φεύγω, fuggo, قاچارم
j = γι, j, ی	:	jáeste = ἔξω, fuori, طیشاری
k = κ (α), c (α), ق	:	kâ = ἔσος, bove, اوکوز
l = λ (ε), gl. (اینجه) ل	:	lárk = μακράν, lontano, اوزاق
λ = λ (α), l. (قالین) ل	:	λúmɳ = βλύς, fango, چامور تلوه

(1) ı mê nella paroln : *speranza*.

(2) δασύτερον τοῦ χ.

Deftés' ε zérεvεt σkróηezavεt σqιη.

a=α, a, آ	:	âr=χρυσός, oro, آلتون
b=μπ, b, ب	:	bár=χόρτος, erba, اوت
c=τζ, z (1), تس	:	cá=τινές, alquanti, بعض
ç=τσ, c (e), چ	:	çáη=σχίζω, spaccare, يیرتارم
d=ντ, d, د	:	dáσ=χρυός, montone, قوی
ð=δ, dh, ذ	:	ðá=ἔδωκε, diede, ویردی
e=e (fr.), کسرهٔ ثقیله	:	éndere=ὄνειρον, sogno, رؤیا
ε=ε, e, فتحهٔ خفیفه	:	ére=ἀήρ, aria, هوا
f=φ, f, ف	:	fáqε=παρειά, faccia, یناق
g=γ (α), g (α), غ	:	gás=χαρά, riso, سوینج
ğ=γ(ε), gu(e) (fr.), گ	:	ğák=αἷμα, sangue, قان
h=χ (2) h, ح	:	hâ=τρώγω, mangio, یرم
i=ι, i, کسرهٔ خفیفه	:	íkeη=φεύγω, fuggo, قاحارم
j=γι, j, ی	:	jáσte=ἔξω, fuori, طیشاری
k=κ (α), c (α), ق	:	kâ=βοῦς, bove, اوکوز
l=λ (ε), gl, ل(اینجه)	:	lárk=μακράν, lontano, اوزاق
λ=λ (α), l, ل(قالین)	:	λúmη=ἰλύς, fango, چامور تلوه

(1) « me nella parola : *speranza*.

(2) βαθύτερον τοῦ χ.

m = μ, m, م	:	már = λαμβάνω, prendo, آلیرم
n = ν, n, ن	:	náte = νύξ, notte, کیجه
ɳ = γν, gn, نی	:	ɳóh = γνωρίζω, conosco, طانیرم
o = ο, o, ضمهٔ ثقیلهٔ مبسوط	:	osetime = δοή, rumore, کورلمه
p = π, p, پ	:	pár = ζεῦγος, pajo, چفت
q = κ (ε), ch (e), ك	:	qáfe = λαιμός, collo, کردان
r = ρ, r, ر	:	ruāɳ = φυλάττω, custodisco, ا قلادم
ρ ρ rr رر	:	puáɳ = ξυρίζω, io rado, طراش ایدرم
s = σ, ss, س	:	sá = πόσον, quanto, قاچ
ϭ = σι, sc (e), ش	:	ϭúɳ = ὑβρίζω, ingiurio, سوردم
t = τ, t, ت	:	taɑtí = τώρα, adesso, شمدی
ϑ = ϑ, th, ث	:	ϑáɳ = στεγνόνω, io secco, قوروتوردم
u = ου, u, ضمهٔ ثقیلهٔ مقیده	:	úδe = ὁδός, strada, یول
v = β, v, و	:	váλε = χορός, danza, رقص
x = ξ, z (¹), ژ	:	xbádure = ἀνυπόδητος, scalzo, یالاق
x = δz, dz, ج	:	xixe = σπινθήρ, scintilla, قیولجیم
y = u, (fr.), ضمهٔ خفیفهٔ مقیده	:	ŷλ = ἀστήρ, stella, یلدز
z = ζ, s (²), ز	:	zót = κύριος, θεός, Dio, signore, تانری
ʒ = ζι, j (fr.), ژ	:	ʒák = σάκκος, sacco, چوال

(¹) come nella parola: zero.

(²) come s fra due vocale.

m = μ, m, م	:	már = λαμβάνω, prendo, آلیرم
n = ν, n, ن	:	náte = νύξ, notte, کیجه
ɳ = νι, gn, نی	:	ɳóh = γνωρίζω, conosco, طانیرم
o = o, o, ضهٔ ثقیلهٔ مبسوطه	:	oɛtime = βοή, rumore, کورلمه
p = π, p, پ	:	pár = ζεῦγος, pajo, چفت
q = x (ε), ch (e), ك	:	qáfe = λαιμός, collo, کردان
r = ρ, r, ر	:	ruăɳ = φυλάττω, custodisco, ما قلارم
ρ ρ rr رر	:	puáɳ = ξυρίζω, io rado, طراش ایدرم
s = σ, ss, س	:	sá = πόσον, quanto, قاچ
ɛ = σι, sc (e), ش	:	ɛáɳ = ὑβρίζω, ingiurio, سوردم
t = τ, t, ت	:	taɛtí = τώρα, adesso, شمدی
ð = ˀ, th, ث	:	ðáɳ = στεγνόνω, io secco, قورو تودم
u = ου, u, ضهٔ ثقیلهٔ مقبوضه	:	úðe = ὁδός, strada, یول
v = β, v, و	:	válɛ = χορός, danza, رقص
x = δζ, z (1), ز	:	xbádure = ἀνυπόδητος, scalzo, یالن
ɤ = δσ, dz, ج	:	ɤixe = σπινθήρ, scintilla, قیولجیم
y = u, (fr.) ضهٔ خفیفهٔ مقبوضه	:	ŷλ = ἀστήρ, stella, یلدیز
z = ζ, s (2), ز	:	zót = κύριος, θεός, Dio, signore, ی افندی
ʒ = ζι, j (fr.), ژ	:	ʒák = σάκος, sacco, چوال

(1) come nella parola: *zero*.

(2) come *s* fra due vocale.

Sekuti ndonte kurbjone nga
ndreja kaotit ati, qe kurpersonone,
mengojgenu te kegjate vetenue nde
sigt te grenzide, ate, qe jatue te
ndrigenu, edi nde te forkete.

Vete rehtese kon këj ay, qe kon
tjatri te këqe, esi mendim i këq
cdo ni i këq pse ate, qi mendon.

Sunt cdo ay, qe di te
vjedzenue, nuk ay, qe di vrenue.

Me i riti cdo opust i jetes
cdo herj tri jetrat, herj mendje,
fjale de fuene si ironidaj gdo qerë
dishnde te mendonete mire te flase
mire de te fuenoje mire.

Sokráti ndánte túrpjene nga
ndérja keotú, atá, ge turperónene,
mergónjene te kegiáte vétene nde
sýt te yerezíse, atá, ge jáne te
ndérçim, eóe nde te fóehete.

Véte véhtese bén kég ay, ge bén
tjátri te kége, eóe mendím' i kég
éote m'i kég per até, gé mendón.

Jurt' éote ay, ge dí te
vjéjoime, núk' ay, ge dí oúme.

Me i úrte dóte: opírt' i jétes
éote prej trí jérrao, prej méndjes,
fjále óe púne, p'andáj ydó yerí
dúhete te mendónete míre, te flase
míre óe te punóje míre.

BKSH

А Б В Ҫ Д Ӷ Е Є Ф Г Ґ Х

І Ј К Л Ԗ М Н И О П Ԛ Р

Ꝑ Ѕ Σ Т Ѳ Ꙋ Ѵ Х Ӽ Ү З Ꙁ.

а б в ҫ д ӷ е є ф г ґ х і ј к

л ԗ м н ԋ о п ԛ р ѕ ѳ т ѳ̈ у

ѵ х ӽ ү з ꙁ.

А а, Б б, В в, Ҫ ҫ, Д д, Ӷ ӷ,

Е е, Є є, Ф ф, Г г, Ґ ґ, Х х,

І і, Ј ј, К к, Л л, Ԗ ԗ, М м,

Н н, И ԋ, О о, П п, Ԛ ԛ, Р р,

Ꝑ ꝑ, Ѕ ѕ, Σ ѳ, Т т, Ѳ ѳ̈, Ꙋ ꙋ,

Ѵ ѵ, Х х, Ӽ ӽ, Ү ү, З з, Ꙁ ꙁ.

ВКЅТ

A B C Ç D Δ E Ɛ F G Γ H
I J K L Λ M N И O П Q R
P S Σ T Θ U V X Ɣ Y Z З.

---

a b c ç d ɖ e ɛ f g ſ h i j k
l ƛ m n ŋ o ɲ q r p s ɕ t ð u
v x ɣ y z з.

A a, B b, C c, Ç ç, D d, Δ ɖ,
E e, Ɛ ɛ, F f, G g, Γ ſ, H h,
I i, J j, K k, L l, Λ ƛ, M m,
N n. И ŋ, O o, П ɲ, Q q, R r,
P p, S s, Σ ɕ, T t, Θ ð, U u,
V v, X x, Ɣ ɣ, Y y, Z z, З з.

BKSH

a	e	ɛ	i	o	u	y
ba	be	bɛ	bi	bo	bu	by
ca	ce	cɛ	ci	co	cu	cy
ça	çe	çɛ	çi	ço	çu	çy
da	de	dɛ	di	do	du	dy
ɖa	ɖe	ɖɛ	ɖi	ɖo	ɖu	ɖy
fa	fe	fɛ	fi	fo	fu	fy
ga	ge	gɛ	gi	go	gu	gy
ɟa	ɟe	ɟɛ	ɟi	ɟo	ɟu	ɟy
ha	he	hɛ	hi	ho	hu	hy
ja	je	jɛ	ji	jo	ju	jy
ka	ke	kɛ	ki	ko	ku	ky
la	le	lɛ	li	lo	lu	ly
ʎa	ʎe	ʎɛ	ʎi	ʎo	ʎu	ʎy
ma	me	mɛ	mi	mo	mu	my
na	ne	nɛ	ni	no	nu	ny
ŋa	ŋe	ŋɛ	ŋi	ŋo	ŋu	ŋy
pa	pe	pɛ	pi	po	pu	py
qa	qe	qɛ	qi	qo	qu	qy
ra	re	rɛ	ri	ro	ru	ry
ꝑa	ꝑe	ꝑɛ	ꝑi	ꝑo	ꝑu	ꝑy
sa	se	sɛ	si	so	su	sy
ɕa	ɕe	ɕɛ	ɕi	ɕo	ɕu	ɕy

a	e	ɛ	i	o	u	y
ba	be	bɛ	bi	bo	bu	by
ca	ce	cɛ	ci	co	cu	cy
ɕa	ɕe	ɕɛ	ɕi	ɕo	ɕu	ɕy
da	de	dɛ	di	do	du	dy
ɖa	ɖe	ɖɛ	ɖi	ɖo	ɖu	ɖy
fa	fe	fɛ	fi	fo	fu	fy
ga	ge	gɛ	gi	go	gu	gy
ʃa	ʃe	ʃɛ	ʃi	ʃo	ʃu	ʃy
ha	he	hɛ	hi	ho	hu	hy
ja	je	jɛ	ji	jo	ju	jy
ka	ke	kɛ	ki	ko	ku	ky
la	le	lɛ	li	lo	lu	ly
ʎa	ʎe	ʎɛ	ʎi	ʎo	ʎu	ʎy
ma	me	mɛ	mi	mo	mu	my
na	ne	nɛ	ni	no	nu	ny
ŋa	ŋe	ŋɛ	ŋi	ŋo	ŋu	ŋy
ɲa	ɲe	ɲɛ	ɲi	ɲo	ɲu	ɲy
qa	qe	qɛ	qi	qo	qu	qy
ra	re	rɛ	ri	ro	ru	ry
pa	pe	pɛ	pi	po	pu	py
sa	se	sɛ	si	so	su	sy
ɕa	ɕe	ɕɛ	ɕi	ɕo	ɕu	ɕy

BKSH

ta	te	tɛ	ti	to	tu	ty
đa	đe	đɛ	đi	đo	đu	đy
va	ve	vɛ	vi	vo	vu	vy
xa	xe	xɛ	xi	xo	xu	xy
xa	xe	xɛ	xi	xo	xu	xy
za	ze	zɛ	zi	zo	zu	zy
ʒa	ʒe	ʒɛ	ʒi	ʒo	ʒu	ʒy

---

ab	eb	ɛb	ib	ob	ub	yb
ac	ec	ɛc	ic	oc	uc	yc
aç	eç	ɛç	iç	oç	uç	yç
ad	ed	ɛd	id	od	ud	yd
ađ	eđ	ɛđ	iđ	ođ	uđ	yđ
af	ef	ɛf	if	of	uf	yf
ag	eg	ɛg	ig	og	ug	yg
af	ef	ɛf	if	of	uf	yf
ah	eh	ɛh	ih	oh	uh	yh
aj	ej	ɛj	ij	oj	uj	yj
ak	ek	ɛk	ik	ok	uk	yk
al	el	ɛl	il	ol	ul	yl
aʎ	eʎ	ɛʎ	iʎ	oʎ	uʎ	yʎ

ta	te	tɛ	ti	to	tu	ty
ða	ðe	ðɛ	ði	ðo	ðu	ðy
va	ve	vɛ	vi	vo	vu	vy
xa	xe	xɛ	xi	xo	xu	xy
ɤa	ɤe	ɤɛ	ɤi	ɤo	ɤu	ɤy
za	ze	zɛ	zi	zo	zu	zy
ʒa	ʒe	ʒɛ	ʒi	ʒo	ʒu	ʒy

---

ab	eb	ɛb	ib	ob	ub	yb
ac	ec	ɛc	ic	oc	uc	yc
aç	eç	ɛç	iç	oç	uç	yç
ad	ed	ɛd	id	od	ud	yd
að	eð	ɛð	ið	oð	uð	yð
af	ef	ɛf	if	of	uf	yf
ag	eg	ɛg	ig	og	ug	yg
aſ	eſ	ɛſ	iſ	oſ	uſ	yſ
ah	eh	ɛh	ih	oh	uh	yh
aj	ej	ɛj	ij	oj	uj	yj
ak	ek	ɛk	ik	ok	uk	yk
al	el	ɛl	il	ol	ul	yl
aʎ	eʎ	ɛʎ	iʎ	oʎ	uʎ	yʎ

BKSH

am	em	ɛm	im	om	um	ym
an	en	ɛn	in	on	un	yn
aŋ	eŋ	ɛŋ	iŋ	oŋ	uŋ	yŋ
ap	ep	ɛp	ip	op	up	yp
aq	eq	ɛq	iq	oq	uq	yq
ar	er	ɛr	ir	or	ur	yr
ap	ep	ɛp	ip	op	up	yp
as	es	ɛs	is	os	us	ys
aɕ	eɕ	ɛɕ	iɕ	oɕ	uɕ	yɕ
at	et	ɛt	it	ot	ut	yt
að	eð	ɛð	ið	oð	uð	yð
av	ev	ɛv	iv	ov	uv	yv
ax	ex	ɛx	ix	ox	ux	yx
aɤ	eɤ	ɛɤ	iɤ	oɤ	uɤ	yɤ
az	ez	ɛz	iz	oz	uz	yz
aʒ	eʒ	ɛʒ	iʒ	oʒ	uʒ	yʒ

a, bɛ, cɛ, çɛ, dɛ, ɖɛ, e, ɛ, fɛ, gɛ, ɦɛ, hɛ, i, jɛ, kɛ, lɛ, ʎɛ, mɛ, nɛ, ŋɛ, o, pɛ, qɛ, rɛ, pɛ, sɛ, ɕɛ, tɛ, ʈɛ, u, vɛ, xɛ, xɛ, y, zɛ, ʒɛ.

am	em	ɛm	im	om	um	ym
an	en	ɛn	in	on	un	yn
aŋ	eŋ	ɛŋ	iŋ	oŋ	uŋ	yŋ
aɲ	eɲ	ɛɲ	iɲ	oɲ	uɲ	yɲ
aq	eq	ɛq	iq	oq	uq	yq
ar	er	ɛr	ir	or	ur	yr
ap	ep	ɛp	ip	op	up	yp
as	es	ɛs	is	os	us	ys
aɞ	eɞ	ɛɞ	iɞ	oɞ	uɞ	yɞ
at	et	ɛt	it	ot	ut	yt
að	eð	ɛð	ið	oð	uð	yð
av	ev	ɛv	iv	ov	uv	yv
ax	ex	ɛx	ix	ox	ux	yx
aɤ	eɤ	ɛɤ	iɤ	oɤ	uɤ	yɤ
az	ez	ɛz	iz	oz	uz	yz
aʒ	eʒ	ɛʒ	iʒ	oʒ	uʒ	yʒ

a, bɛ, cɛ, ɕɛ, dɛ, ɖɛ, e, ɛ, fɛ, gɛ, ɟɛ,
hɛ, i, jɛ, kɛ, lɛ, ʎɛ, mɛ, nɛ, ŋɛ, o, pɛ
qɛ, rɛ, pɛ, sɛ, ɕɛ, tɛ, ʈɛ, u, vɛ, xɛ, ɤɛ,
y, zɛ, ʒɛ.

BISH

Δĕ, ɓi, ſ, ſû, hi, ɦû, hâ, mi, vê.

Ah, ɛ́ɵ, ɛ́t, úđ, ʂλ, ʏ̂j.

Bàr, dáɵ, ſik, hɛ̂λ, λós, lɛ́ɵ, lót, mɪɵ, pús, pŷλ, qên, páp, pûɵ, vâp, váđ, vɛ́ɵ, viđ, záq, zók.

Blĕ, drû, flĕ, frê, gɓé, grâ, nxê, trà, tri, trû.

Ɛlp, ílq, ûlk, újk, ʂλđ.

Ngrê, ɵpjé, ɵtjé, újqɵ.

Δê, ðî, ſî, ſû, hî, ɦû, hâ, mî, vê.

Ah, éσ, ét, úð, ŷλ, ẏj.

Bâr, dáσ, fik, hêλ, λós, léσ, lót, mîσ, ɲús, ɲŷλ, qén, páɲ, pûσ, váp, váð, véσ, víð, zíq, zók.

Blê, drû, flê, frê, gðê, grâ, nxê, trâ, trî, trû.

Elɲ, ílq, úlk, újk, ŷλð.

Ngrê, σɲjé, σtjé, újqσ.

Djép, dréð, flás, fsát, floh, kréh, kríp, krýq ndáŋ, ndés, ndih, ndúk, ngás, ngúl, nxiŋ, ngóp, mbáð, mbáŋ, mbýλ, mbýt, pjéλ, pláf, plák, prák' ŋsés, ŋsöm, ŋsip, tjér, trás, trim, trúp, vjél, vjéλ, vráp, vrás, zjár, zjéŋ, cjáp, cjép, cjér, cjkóq, cjkúl, cjróŋ, xbáð, xbéŋ, xbóŋ, xgið, xsés, xvsɔ.

Dérð, ðémp, fisk, górð, fémp, hárk, hélm, kómp, kórp, kúrð, λúmp, mýsk, péλk, pésk, púrk, qárk, qélp, qift, rést, pémp, tirq, ðárk, várk, vérð.

Brisk, krímp, mbárs, ngórð, plúmp, práps, préhŋ print, skúnt, sqélm, xbárð, çmént, xvósk.

Mbjéλ, ndjéλ, ndjéŋ, ndrýð, nxjér, strép, strýð, çdréð, çtjéλ, çvlóŋ, xbrás, xbrés, ngríŋ, çkríŋ, çvjér.

Djéɲ, dréð, flás, ʃɞát, ftóh, kréh, kríɲ, krýq ndáɲ, ndés, ndíh, ndúk, ngás, ngúl, nxíɲ, ngóɲ, mbáð, mbáɲ, mbýʎ, mbýt, ɲjéʎ, ɲláf, ɲlák, ɲrák' ɳʃéɞ, ɳʃóm, ɳʃíp, tjér, tráɞ, trím, trúɲ, vjél, vjéʎ, vráɲ, vrás, zjár, zjéɲ, cjáɲ, cjéɲ, ɕjér, ɕkóq, ɕkúl, ɕɲóɳ, xbáð, xbéɳ, xbóɳ, xgíð, xʃéɞ, xvéɞ.

Dérð, ðémɲ, fiɞk, gárð, fémɲ, hárk, hélm, kómɲ, kórɲ, kúrð, ʎúmɲ, mýsk, ɲéʎk, ɲéɞk, ɲírk, qárk, qélɲ, qift, réɞt, pémɲ, tírq, ðárk, várk, vérð.

Brísk, krímɲ, mbárs, ngórð, ɲlúmɲ, ɲráɲs, ɲréhɳ ɲrínt, ɞkúnt, ɞqélm, xbárð, ɕmént, xvóɞk.

Mbjéʎ, ndjéʎ, ndjéɳ, ndrýð, nxjér, strép, ɞtrýð, ɕdréð, ɕtjéʎ, ɕvlóɳ, xbrás, xbrés, ngríɳ, ɕkríɳ, ɕvjér.

Ndrýɵk, xvjérđ, ɳndrýđ, ɳndrýsk.

A-pe, ápe. ba-đe, bâđe. co-ɲe, cópe. dar-đe, dárđe. ɖja-me, ɖjáme. e-me, éme. ɛ-ɵke, ɛ́ɵke. fa-qɛ, fâqɛ. gu-ɵe, gúɵe. ʃe-me, ʃéme. hi-ɖɛm, hiđɛm. i-keɳ, íkeɳ. ja-ɵte, jáɵte. kra-he, kráhe, kpa-be, kpábe. kro-ɳke, króɳke.

Пar-me-ze, pármeze. qɛr-đe-λe, qérđeλe. pumbu-λak, pumbuλák. đe-λe-nxe, đeλénxe. zeme-re, zémere. ɜe-mbe-le, ɜémbele. ɳur-ke-ze, ɳúrkeze. xger-bo-ɲe, xgerbóɲe. xu-mbe-pe, xúmbepe.

Hi-đe-ro-ɲɛm, hiđerónɛm. per-ve-lo-nɛm, pervelónɛm.

Nga-te-po-nɛ-ne, ngatepónɛne. xbu-ku-ro-nɛ-ne, xbukurónɛne.

Ndrýɕk, xvjérd, ɳndrýd, ɳndrýsk.

A-pe, ápe. ba-ɖe, báɖe. co-ɲe, cóɲe. dar-ɖe, dárɖe. ɖja-me, ɖjáme. e-me, éme. ɛ-ɕke, ɛ́ɕke. fa-qɛ, fáqɛ. gu-ɕe, gúɕe. ʃe-me, ʃéme. hi-ɖɛm, hiɖɛm. i-keɳ, íkeɳ. ja-ɕte, jáɕte. kra-he, kráhe, kpa-be, kpábe. kro-ɕke, króɕke.

Ɲar-me-ze, ɲármeze. qɛr-ɖe-ʎe, qɛ́rɖeʎe. pumbu-ʎak, pumbuʎák. ɖe-ʎe-nxe, ɖeʎénxe. zeme-re, zémere. ɜe-mbe-le, ɜémbele. ɕur-ke-ze, ɕúrkeze. xger-bo-ɲe, xgerbóɲe. xu-mbe-pe, xúmbepe.

Hi-ɖe-ro-nɛm, hiɖerónɛm. ɲer-ve lo-nɛm, ɲervelónɛm.

Nga-te-po-nɛ-ne, ngatepónɛne. xbu-ku-ro-nɛ-ne, xbukurónɛne.

U-ŋʃa-λe-kɛ-ɕi-ne, uŋʃáλekɛɕine.

U-per-drɛ-ðe-kɛ-ɕi-ne, uperdréðekɛɕine.

Uðe ɛ te ɕkruárit te fúhese Σqíp.

Xdó fúhe qe te ɕkrúhete, dúhete per xdó zê te véteme ðɛ te pandám te sâj ηê ɕéηeze mbe véthɛ, qe ðúhete ɕkrónezɛ a ɕkrónɛze. Πrapo xdó zê i véteme ðɛ i pandám kâ ɕkrónezen' ɛ ti mbe vétɛ, eðɛ xdó ɕkrónɛze kâ zédin' ɛ sâj mbe vétehɛ.

Σkrónɛzate te fída báske dúhɛne ΑλfabétɛprɛJ émeravɛt te dý ɕkrónezavet t' pára, qe u'a vúri aý q' i fêti te páre hére, i cili núke dihɛte as sɛ nga qé, as sɛ sí j'a dóɕin' émerine; pervág vétem' aý q' i prú nde Evrópe te páre hére fêndete ɕkrúare, sɛ klúhɛJ Káðmo, eðé érði prɛJ Finiqi nde Ελáðe.

Alfabéta dúhɛte te kéte káqe ɕkrónɛza, sa zêrɛ te véteme ðɛ te pandám kâ fúha.

Glúha Σqíp kâ triðét' ɛ fiɛste zêrɛ te véteme ðɛ

U-ɳʃa-λe-kɛ-ɕi-ne, uɳʃáλekɛɕine.

U-ɲer-drɛ-ᵭe-kɛ-ɕi-ne, uɲerdréᵭekɛɕine.

Uᵭe ɛ te ɕkruárit te ʃúhese Σqíɲ.

Xdó ʃúhe qe te ɕkrúhɛte, dúhɛte ɲer xdó zê te véteme ᵭɛ te ɲandám te sâj ɳê ɕéɳeze mbe véthɛ, qe ᵭúhɛte ɕkróɳeze a ɕkróɳeze. Πraɲo xdó zê i véteme ᵭɛ i ɲandám kâ ɕkróɳezen' ɛ tî mbe vétɛ, ɛᵭɛ xdó ɕkróɳeze kâ zéᵭin' ɛ sâj mbe vétehɛ.

Σkróɳezate te ʃíᵭa báɕke ᵭúhɛne Aλfabéte ɲrɛj émeravɛt te dŷ ɕkróɳezavɛt t' ɲára, qe u'a vúri aý q' i ʃéti te ɲáre hére, i cíli núke díhɛte as sɛ nga qé, as sɛ sí j'a ᵭóɕin' émerine; ɲerváç vétem' aý q' i prú nde Ɛvróɲe te ɲáre hére ʃéndɛte ɕkrúare, sɛ klúhɛj Káᵭmo, ɛᵭé érᵭi ɲrɛj Finíqi nde Ɛláᵭe.

Alfabéta dúhɛte te kéte káqe ɕkróɳeza, sa zérɛ te véteme ᵭɛ te ɲandám kâ ʃúha.

Glúha Σqíɲ kâ triᵭét' ɛ ʃáɕte zérɛ te véteme ᵭɛ

te pandáre, ɛðé alfabét' ɛ Sqipjese kà triðét' ɛ fiɛste ɛkrónɟeza, ɛðé jáne ketó, a b c ç d ð e ɛ f g ɾ h i j k l ʎ m n ɳ o p q r p s ɛ t ð u v x x y z ʒ.

Hrej ɛkrónɟezavɛt ató qe vɛ́teme per vɛ́teme káne zê te qerúare ðúhɛne zɛtórɛ, ðɛ jáne ɛtáte, ketó, a ɛ ɛ i o u y.

Ató qe vɛ́teme per vɛ́teme, pá baskúare mɛ zɛtórɛ, núkɛ káne zê te qerúare, ðúhɛne mɛzɛtórɛ, ðɛ jáne ɳezét ɛ nénte, ketó, b c ç d ð f g ɾ h j k l ʎ m n ɳ p q r p s ɛ t ð v x x z ʒ.

Nde fúhet godít qe vinɟene dý zére te qerúare riðazi, ɛðɛ pembénene mbe te fóle perɳehéreɛ, ɛðɛ ðúhene si ɳé zê i vɛ́teme; atehére kestú ɛðé ɛkrónɟezat' ɛ atýre baskónene, ðɛ qúhene si ɳé ɛkrónɟeze ɛ ɳé zéri. Pasɛ ðɛ ketó ɛkrónɟeza, si ɛónɟeza te zérɛvɛ te qerúare, jáne zetórɛ, kur baskónene qe te defténɟene ketá zéret' ɛ baskúare, qe ðám ɛðé qe qúhene si ɳé

te ɲandáre, ɛðé alfabét' ɛ Sqíɲjese kâ triðét' ɛ ſáɢte ɢkróɳeza, ɛðé jáne ketó, a b c ç d ð e ɛ f g ɾ h i j k l ʎ m n ɳ o ɲ q r p s ɢ t ð u v x ɤ y z ʒ.

Πrɛj ɢkróɳezavɛt ató qe véteme ɲer véteme káne zê te qerúare ðúhɛne zetórɛ, ðɛ jáne ɢtáte, ketó, a e ɛ i o u y.

Ató qe véteme ɲer véteme, ɲá baskúare mɛ zetórɛ, núke káne zê te qerúare, ðúhɛne mɛzetórɛ, ðɛ jáne ɳezét ɛ nénte, ketó, b c ç d ð f g ɾ h j k l ʎ m n ɳ ɲ q r p s ɢ t ð v x ɤ z ʒ.

Nde ſúhet godít qe víɳene dý zêrɛ te qerúare ráðazi, ɛðɛ pembénɛne mbe te fóle ɲerɳehérɛɢ, ɛðɛ ðúhɛne si ɳé zê i véteme; atehérɛ kestú ɛðé ɢkróɳezat' ɛ atýrɛ baɢkónɛne, ðɛ qúhɛne si ɳé ɢkróɳeze ɛ ɳé zêri. Πasɛ ðɛ ketó ɢkróɳeza, si ɢéɳeza te zérɛvɛ te qerúare, jáne zetórɛ, kur baɢkónɛne qe te defténɛne ketá zéret' ɛ baskúare, qe ðám ɛðé qe qúhɛne si ɳê

skrónεzε, dúhεne dyzetóre, εðε jáne dý ketó, ua ðε yε, si ndejketó fjále, luáŋ, luánine, luájtekεsine, lyéŋ, lyénine, lyéjtekεsine, ðε te tíλat. Πo mbe cá fjále te tíλa múnt te mergónene, dó me ðáne te dúhene ndárazi, si te dóje aý qe flét a qe skrúan, kesta nde luáŋ, ðε lyéŋ ðε te tíλat dúhene ðε ndárazi lúaŋ, lýεŋ; mbe cá núke múnt te mergónεne, se nde luánine, luájtekεsine, lyénine, lyéjtekεsine ðε te tíλat núke múnt te dúhene ndárazi lúanine, lúajtekεsine, lýεnine, lýεjtekεsine.

Dúkene mê sikur jáne ðε te tjéra dyzetóre mε I perpára a pis, po núke bénεne vertét dyzetóre, sepsé núke mbétene te dý zérte ráðazi ðε te ndiſónene qe te dý pembyérazi ðε pjékure mbe ŋé, si nde ua ðε yε, po ndepónete zér'i I= eskórtere, kur íste I, nde zét te J= fáte, qe mépete nde mezetóret. Πa ðε J= ε fát' ε atýrevε núke vjén vétεme prεj I=, po ðε prεj L= ðε prεj Ε=, fútete ðε se jástesmi ndermjét dý ráðazi zetórevε, si nde ketó pasqýrra, zjár, prεj ziar (εðé kesújε I= éste te ndepúare te Ε=, sindekúr dúkete nde fjále tjátre te ŋé pényεje mε té, nxéh, εðé te Εliniστese zéoo); fjále,

σkróŋeze, ðúhene dyzetóre, eðe jáne dŷ ketó, ua ðe ye, si nde ketó fjále, luáŋ, luánine, luájtekeσine, lyéŋ, lyénine, lyéjtekeσine, ðe te tíλat. Πo mbe cá fjále te tíλa múnt te mergónene, dó me ðáne te ðúhene ndárazi, si te dóje aý qe flét a qe σkrúan, keσtú nde luáŋ, ðe lyéŋ ðe te tíλat ðúhene ðe ndárazi lúaŋ, lýeŋ; mbe cá núke múnt te mergónene, se nde luánine, luájtekeσine, lyénine, lyéjtekeσine ðe te tíλat núke múnt te ðúhene ndárazi lúanine, lúajtekeσine, lýenine, lýejtekeσine.

Dúkene mê sikur jáne ðe te tjéra dyzetóre me I perpára a pás, po núke bénene vertét dyzetóre, sepsé núke mbétene te dý zérete ráðazi ðe te ndifónene qe te dý pembyérazi ðe pjékure mbe ŋé, si nde ua ðe ye, po ndepónete zér'i I^{se} σkúrtere, kur íσte I, nde zêt te J^{se} fáte, qe mépete nde mezetóret. Πa ðe J^{a} e fát' e atýreve núke vjén véteme prej I^{se}, po ðe prej L^{se} ðe prej E^{se}, fútete ðe se jástesmi ndermjét dŷ ráðazi zetóreve, si nde ketó pasqýrra, zjár, prej ziar (eðé kesáje I^{a} éσte te ndepúare te E^{se}, sindekúr dúkete nde fjále tjátre te ŋé péŋeje me té, nxéh, eðé te Eliniστese zéoo); fjále,

prɛj flás, flále; nde núsja prɛj núsɛa ndepónɛte Ë nde J; nde núsɛja fátɛte se jástesmi per mɛ mergúare te hápurit' ɛ fáte te gójese nga dý zetórɛ ráðazi. Πrapo nde zénɛim atýrɛ J, qe dél nga gója mbe te fóle ɛðé iete mezetórɛ, t' ɛ skruájme I zetóre, véɛ sɛ tjátre nga ɛ' flásme dote skruájme pa nevóje. tek ɛ kémi nde dóre te skruájm' até qe flásme, ɛðɛ te mergójme te kéɛn' ɛ te skruári tjátre per tjátre, dote kémi ðɛ súme mɛndím mbe te kerkuáret nde kà árðure J prɛj I, ɛðé nga mɛ mos múndure t' ɛ ɛqúajme déndure kémi mɛ ráne ðɛ nde gabim. Eðɛ tuke kerkúare J sɛ nga vjén kémi mɛ spífure ðɛ te tjéra te tíλa dyzetórɛ pa nevóle, si ɛa prɛj fjálese njúsja, nde ɛ skrófoim núsɛa. Eðé pas te tíλe ñðɛ, ndek dote kerkójme te skruájme mé dréjte, kémi mɛ skrúare súme mé strémbere. Andáj atú dyzetórɛ múntme t' i mergójme, ɛðé aestú dúhete. Sɛ nde Σqipjɛt te skrúare dréjte iete, Ajó qe bénɛte ne glúhet mbe te fóle, te bénɛte ðɛ ne te skrúare; ɛðé até qe xfëð skrónesi per te mire te fóle, até dúhete ðɛ te skruájɲe, ɛðé qeastú sindekúr ɛ flét, a sindekúr pelqén, kur jáne súme, t' ɛ fláse.

prɛj flás, flále; nde núsja prɛj núsɛa ndepónɛte E͟ja nde J; nde núsɛja fútɛte se jáɕtesmi per mɛ mergúare te hápurit' ɛ fáte te gójese nga dŷ zetórɛ ráðazi. Прapo nde zénçim atýrɛ J͟ne, qe dél nga gója mbe te fóle ɛðé íɕte mɛzetórɛ, t' ɛ ɕkruájme I zetóre, véç sɛ tjátre nga ç' flásme dote ɕkruájme pa nɛvóje, tek ɛ kémi nde dóre te ɕkruájm' até qe flásme, ɛðɛ te mergójme te kéqɛn' ɛ te skruári tjátre per tjátre, dote kémi ðɛ ɕúme mɛndím mbe te kerkuáret nde kà árðure J͟ja prɛj I͟se, ɛðé nga mɛ mos múndure t' ɛ çqúajme déndure kémi mɛ ráne ðɛ nde gabím. Ɛðɛ tukɛ kerkúare J͟ne sɛ nga vjén kémi mɛ ɕpífure ðɛ te tjéra te tíλa dyzetórɛ pa nɛvóle, si ɛa prɛj fjálese núsja, nde ɛ ɕkrófɕim núsɛa. Ɛðé pas te tíλe úðɛ, ndɛk dote kerkójme te ɕkruájme mê dréjte, kémi mɛ ɕkrúare ɕúme mê ɕtrémbere. Andáj ató dyzetórɛ múntme t' i mergójme, ɛðé aɕtú dúhɛte. Sɛ nde Σqípjɛt te ɕkrúare dréjte íɕte, Ajó qe bénɛte ne glúhet mbe te fóle, te bénɛte ðɛ ne te ɕkrúare; ɛðé até qe xfɛ́ð ɕkróɳesi per te míre te fóle, até dúhɛte ðɛ te ɕkruáɳe, ɛðé qeaɕtú sindekúr ɛ flét, a sindekúr pelqén, kur jáne ɕúme, t' ɛ fláse.

Merú flét, dó me ðéne, deftén ę' kà nder mènt tue nxjépe pref gójε pák a εúme fáre zérεε.

Fjále jáne zèrε qe deftényen' émerat' ε férravet, si ηeri, bageti, péme, búke, úje, lúge, úne, ti, aý, ðε te tjérate; a kesíjeze ðε séjteze te férravet, si i mire, i kéq, i hóλe, i tráεe, i drúηte, i gúrte ðε te tjérate; a te punúare, si lerón, kór, εkrúan ðε te tjérate; a te pesúare te férravet, si lerónete, kórete, εkrúhete ðε te tjérate; a ηé fáre te fénduri as nde púnë as nde pesim, si pi, flé, qétete, préhete ðε te tjérate; a véteme te qénure, si éεte, féndete; a eqim te púnese ðε te pesuárit ðε te fénd urit ε te qénurit, si mire, kéq, ðéλe, póεte, ketú, atý ðε te tjérate; a të lidure te fjálevet, si ðε, ε, εðε, po, ðε te tjéra, qé ðε pasqýrra te liduri, ún' ε ti; ðε ký ðε aý; váte po s' ε féti.

Fjále dúhene ðε εúme fjále bieske per te deftýere se ηé fë a εúme fërra jáne te tiλa a te tiλa a punónene a pesónene, εðé si qé tjátre, si, kà Zót.— délja éεt' ε búte.— újku ieτ' i égre.— nde vjéεte hapihene pûεte.— ηérezit' ε dréjte ε te úpte ε te búte ε te diture ðε trima jáne te dáεure ε te nderóare ε te levdúare; ðε te tiλate,

Иєríu flét, dó mε ðéne, deftén ç' kà nder mént tuε nxjépe prεj gójε pák a σúme fáre zéreσ.

Fjále jáne zêrε qe deftéɳeɳ' émerat' ε férravεt, si ɳerí, bageti, péme, búke, úje, lúge, úne, ti, aý, ðε te tjérate; a kesíjeze ðε séjteze te férravεt, si i míre, i kéq, i hóλe, i tráσe, i drúɳte, i gúrte ðε te tjérate; a te punúare, si lerón, kôr, σkrúan ðε te tjérate; a te pesúare te férravεt, si leróneteε, kóreteε, σkrúheteε ðε te tjérate; a ɳé fáre te fénduri as nde púɳ' as nde pesím, si pi, flé, qétεte, préheteε ðε te tjérate; a véteme te qénure, si éσte, féndεte; a çqím te púnese ðε te pesuárit ðε te fénduritε te qénurit, si míre, kéq, ðéλe, póσte, ketú, atý ðε te tjérate; a te líðure te fjálevεt, si ðε, ε, εðε, po, ðε te tjéra, qé ðε pasqýrra te líðuri, úɳ' ε tí; ðε ký ðε aý; váteε po s' ε féti.

Fjále ðúheneε ðε σúme fjále báσke per te deftýere sε ɳé fê a σúme fêrra jáne te tíλa a te tíλa a punóɳene a pesóɳene, εðé si çé tjátre, si, kâ Zót.— délja éσt' ε búte.— újku íσt' i égre.— nde vjéσte hapíheneε pûσte.— ɳéreziť ε dréjte ε te úpte ε te búte ε te díture ðε tríma jáne te dáσure ε te ndερúare ε te levdúare; ðε te tíλate.

Ne mûntme t' i çpûajme fûrɛ mire ðɛ drójte tuɛ ðène tɛ pûrate te vétemate fjáleze, eðé te pastajmɛte, qe jáne prɛj sûme fjálezavɛ, fjále.

Te pjékurite ɛ ηé, a dŷ, a mè sûme, mɛzetórɛvɛ mɛ ηè zetórɛ, a mɛ ηè dyzetórɛ mbe ηé zè te qerûare ðûhete zepjékjɛ, si pâm mè sipre, ba, be, bɛ ðɛ te tjérate; eðɛ ηé vétemè zetórɛ, a ηè vétemè dyzetórɛ, dyk mɛ pûsurɛ zè te qerûare, per te mos bére tjâtre çqim, ɛ qûajme zepjékjɛ, ndonesɛ núke pîqɛte mɛzetóre mɛ zetórɛ a dyzetórɛ, si ðâm mè sipre. Ηrapo fjálezete tuk mɛ qêne prɛj zérɛs. bênene prɛj zepjékjɛvɛt, eðé cá bênene prɛj ηé vétemè zepjékjeje, cá prɛj dŷ, cá prɛj trí, cá prɛj kátre ðɛ cá prɛj mè sûme, si ú (ûne), ú (ûre. tia), ti, ðuá, nyé, a-ý, vi-ηe-ne, i-ke-ηe-ne, i-kɛ-kɛ-si-ne, u-per-ve-luá-kɛ-si-ne; eðé ató, qe jáne pɛj ηè zepjékjeje, ðûhene te ηezepjékta, ató qe pɛj dŷ, te dyzepjékta, ató qe pɛj trí, te trizepjékta, eðɛ, kur s' çqûhene sɛ pɛj sí, te sumezepjékta.

Po múntme t' i çqúajme fárε míre ðε dréjte tuε ðéne te párate te vétemate fjáleze, εðé te pastajmε-te, qe jáne prεj σúme fjálezavε, fjále.

Te pjékurite ε ηé, a dŷ, a mê σúme, mεzetórεvε mε ηê zetórε, a mε ηê dyzetórε mbe ηé zê te qerúare ðúhεte zepjékjε, si pám mê sipre, ba, be, bε ðε te tjérate; εðε ηé véteme zetórε, a ηé véteme dyzetórε, dyk mε pásure zê te qerúare, per te mos bére tjátre çqím, ε qúajme zepjékjε, ndonesε núke piqete mεzetóre mε zetórε a dyzetórε, si ðám mê sipre. Prapo fjálezete tuk mε qéne prεj zêrεσ, bénεne prεj zepjékjεvet, εðé cá bénεne prεj ηé véteme zepjékjeje, cá prεj dŷ, cá prεj trî, cá prεj kátre ðε cá prεj mê σúme, si ú (úne), ú (ure-tia), tí, ðuá, nyé, a-ý, vi-ηe-ne, í-ke-ηe-ne, í-kε-kε-σi-ne, u-per-ve-luá-kε-σi-ne; εðé ató, qe jáne prεj ηê zepjékjeje, ðúhεne te ηezepjékta, ató qe prεj dŷ, te dyzepjékta, ató qe prεj trî, te trizepjékta, εðε, kur s' çqúhεne sε prεj sá, te σumezepjékta.

Kur dŷ zetóre rnãazi dŷ zepjékjeve te ηê fjáleze perzjénene mbe ηê cãć te dŷ zepjékjete bénene ηê, ðúhete se bénete perzjéhjε, cãε zepjékja, qe nde té bénete perzjéhja, ðúheť ε perzjére, cãć fjáleza qe ká perzjéhjene ðúheť ε perzjéesime. Qć ãε pasqýrra, ãć (ãć ε), ngró (ngéu), mûj (múaj), púes, puáes, (púaes) dûes, duáes (dûaes).

Súme hére dŷ a tri fjáleze baeskónene cãć ηfítene ε bénene ηê, si, bukeñénes (búke ñénes), dorezénes (dóre zénes), pervelóη (per valóη), çperndáη (çe per ndáη), pranevéra (per áne véra), ndene (nde ne), perndene (per nde ne) sikur (si kur), sinđekur (si nde kur).

Fjálezete, ndo te vétema qénçine ndo te baskúme, skrúhene, sicíla véç ε véç largúare páneze prej ηerajátrese.

Fjálete ndáhene nga ηerajátra me séηeza, te cilate me ηé émere qúhene Ndáηeza, cãε ηê nga ηê

Kur dŷ zetóre ráðazi dŷ zeɲjékjeve te ŋê fjáleze ɲerzjénene mbe ŋê eðé te dŷ zeɲjékjete bénene ŋê, ðúhete se bénete ɲerzjéhje, eðe zeɲjékja, qe nde té bénete ɲerzjéhja, ðúhet' e ɲerzjére, eðé fjáleza qe kâ ɲerzjéhjene ðúhet' e ɲerzjéɕime. Qé ðe ɲasqýrra, ðê (ðé e), ngrô (ngéu), mûj (múaj), pûɕ, puáɕ, (púaɕ) dûɕ, duáɕ (dúaɕ).

Súme hére dŷ a trî fjáleze baɕkónene eðé ŋîtene e bénene ŋê, si, bukeðénes (búke ðénes), dorezénes (dóre zénes), ɲervelóɲ (ɲer valóɲ), ɕɲerndáɲ (ɕe ɲer ndáɲ), ɲranevéra (ɲer áne véra), ndene (nde ne), ɲerndene (per nde ne) sikur (sikur), sindekur (si nde kur).

Fjálezete, ndo te vétema qénɕine ndo te baskúme, skrúhene, sicíla véɕ e véɕ largúare ɲákeze ɲrej ŋerajátrese.

Fjálete ndáhene nga ŋerajátra me ɕéŋeza, te cílate me ŋé émere qúhene Ndáŋeza, eðe ŋê nga ŋê

Mbaróŋe, Mbaróŋeze, Пrésjeze, Пyésjeze ðɛ Çudize, cðɛ jáne ketó,

. Mbaróŋe,
; Mbaróŋeze,
, Пrésjeze,
? Пyésjeze,
! Çudize,

Cðɛ vírɛne keɛtú,

Kur éste ſjála ŋéze ɛ véteme ðɛ ɛ mbarúmɛ, virɛte nde fúnt mbaróŋe, keɛtú, Eɛte zót i jétese.

Kur s' ést' ɛ véteme, po kà ðɛ cópe, a cópera, ndermjét te cópese, a te cóperavɛt, vihɛte présjeze, cðɛ nde fúnt mbaróŋe, keɛtú, Bóta kà zót, q' ɛ béri.— Aý zót, qe béri bótene, déɛi, pa ɛ béri.

Kur mbi te mbarnáret te ſjúlese, ndo ɛ véteme ndo mɛ cópera qénte, vjén ðɛ tjátre, a te tjéra ſjále te vétema a ðɛ mɛ cópera, qe te mbaróɲɛte, virɛte ndermjét mbaróŋeze, keɛtú, Zót' i jétese ɛ béri ŋɛrine te líre, qe te punóŋe si te dóje; po i ðá ðɛ mént, qe te ŋóhe te mirene ðɛ te kéqɛne, cðɛ te mos béŋe te ké-

Mbaróŋe, Mbaróŋeze, Présjeze, Pyésjeze ðɛ Çudize, ɛðɛ jáne ketó,

. Mbaróŋe,
; Mbaróŋeze,
, Présjeze,
? Pyésjeze,
! Çudize,

Ɛðɛ vírɛne keɔtú,

Kur éɔte fjála ŋéze ɛ véteme ðɛ ɛ mbarúmɛ, vírɛte nde fúnt mbaróŋe, keɔtú, Eɔte zót i jétese.

Kur s' éɔt' ɛ véteme, po kà ðɛ cópe, a cópera, ndermjét te cópese, a te cóperavɛt, vihɛte présjeze, ɛðɛ nde fúnt mbaróŋe, keɔtú, Bóta kà zót, q' ɛ béri.— Aý zót, qe béri bótene, déɔi, pa ɛ béri.

Kur mbi te mbaruáret te fjálese, ndo ɛ véteme ndo mɛ cópera qénte, vjén ðɛ tjátre, a te tjéra fjále te vétema a ðɛ mɛ cópera, qe te mbarónɛte, vírɛte ndermjét mbaróŋeze, keɔtú, Zót' i jétese ɛ béri ŋɛrine te líre, qe te punóŋe si te dóje; po i ðá ðɛ mént, qe te ŋóhe te mírene ðɛ te kéqɛne, ɛðɛ te mos béŋe te ké-

qɛ, po te mire; sɛ te mirene dó Zót' i jétese.

Kur vjén fjála mɛ te pyéture, nde iɛste ɛ máðɛ, ndermjét te cóperavet virɛte présjeze, ɛðɛ nde fünt pyésjeze keɛtú, kû véte? — nûke mɛndónɛ, sɛ bóta kâ zót?

Mbe fjále a zê ɕudijɛ, a te habituri, a te rekûari ɛ te meûari, a te zɛmerûari ɛ te nëmuri, a te mjerûari, a te gezûari ɛ te levdûari, a te perkeðélturi ɛðɛ te xdó fáre pesimi te ɕpírtit' ndo prɛj hélmi ndo prɛj gázi, ɛðɛ mbe te ðípe vihete ɕudize; qé ðɛ pasqýrra, sá páp i máð!—pó! pó!—é! é!—á! á!—êh! êh!—ɕpópu!—mos i qófte ðéne!—si mjéri aý!—oi! oi!—ç' lúlɛze te bûkura!—te lúmte!—ó riri! ó riri! —ó mik!—ó ɳɛri!—djáľ ó!

Xdó fjáľ ɛ mbarúmɛ, ndo nde krýet ndo pás, ndáre prɛj mê se párese mɛ mbarópe fiλóhete prɛj ɛkrópezɛje nga te meðáte, qe ðúhene ðɛ te kréjɛimɛ.

Prɛj ɛkrópezɛje te kréjɛime fiλóhene ðɛ émerat' ɛ ɳérezet ɛ te qytétevet ɛ te katúndevet ɛ te fɛá-

qɛ, ɲo te míre; sɛ te mírene dó Zóť i jétese.

Kur vjén fjála mɛ te ɲyéture, nde íɕte ɛ máðɛ, ndermjét te cóɲeravɛt víɾɛte présjeze, ɛðɛ nde fúnt ɲyésjeze keɕtú, kû vétɛ? — núke mɛndónɛ, sɛ bóta kâ zót?

Mbe fjále a zê ɕudíjɛ, a te habíturi, a te rekúari ɛ te mɕúari, a te zɛmerúari ɛ te némuri, a te mjɛrúari, a te gezúari ɛ te levdúari, a te ɲerkeðélturi ɛðɛ te xdó fáre ɲesími te ɕpírtiť ndo ɲrɛj hélmi ndo ɲrɛj gázi, ɛðɛ mbe te ðípe víhɛte ɕudíze; qé ðɛ ɲasqýrra, sá páɲ i máð!—pô! pô!—é! é!—á! á!—êh! êh!—ɕɲôpu!—mos i qófte ðéne!—si mjéri aý!—oí! oí!—ç' lúlɛze te búkura!—te lúmte!—ó ɾiɾí! ó ɾiɾí! —ô mík!—ô ɳɛɾí!—djál' ô!

Xdó fjál' ɛ mbaɾúmɛ, ndo nde kɾýɛt ndo ɲás, ndáre ɲrɛj mê se ɲárese mɛ mbaɾóɳe fiλóhɛte prɛj ɕkɾóɳezɛjɛ ɳga te meðáte, qe ðúhɛne ðɛ te kɾéjɕimɛ.

Ππrɛj ɕkɾóɳezɛjɛ te kɾéjɕimɛ fiλóhɛne ðɛ émeraťɛ ɳérezɛt ɛ te qytétevɛt ɛ te katúndevɛt ɛ te fɕá-

travet ε te málevet ε te luméŋet ε te liqérevet ε te détevet εδε te xdó tjátre fêjε, qe ieste nevóje per te eqûare.

Mbe fide fjálezet te Σqipjese, qe véteme per véteme múnt te qendróŋene δε te deftéŋene fekáfse me te fóle, ndéhete zêri; εδε mbe cá ndéhete skúrtere a hóλ, mbe cá fáte a trás. Πa po kestú mbe te dý fáret te ndéhurít véme séŋeza, te cilate me ŋé émere dêmi Ndéhjeze. εδε véq ε véq ŋérene te Σkúrtreze a te Hóλeze, tjátrene te Fáteze a te Tráseze, εδε jáne ketó

ε skúrtreze. a ε hóλeze,

ε fáteze, a ε tráseze,

εδε, kur ieste fjáleza prej ŋé zepjékjeje, virete mbi té ε skúrtreza a ε fáteza, si q' te jéte te ndéhurit' ε zêrit, si nde ketó pasqýrra ú, ti, ké, qé, δë, vés, gûr.

Kur éste prej dý a súme zepjékjes mbe ŋé zepjékje nga te dýja, a nga te súmate, ndéhete zêri. Εδε te ndéhurit' ε skúrtere bénete nde te fúndit, a nde te dýtene perpára te se fúndit, a nde te tréteme, a nde

travɛt ɛ te málɛvɛt ɛ te luméɳɛt ɛ te liqérevɛt ɛ te détɛvɛt ɛðɛ te xdó tjátre fɛje, qe íɵte nɛvóje per te ɋqúare.

Mbe fiðe fjálezet te Σqípɲɛse, qe véteme ɲer véteme múnt te qendróɳene ðɛ te defténene fekáfɵe me te fóle, ndéhɛte zêri; ɛðɛ mbe cá ndéhɛte ɵkúrtere a hóλ, mbe cá fáte a tráɵ. Па ɲo kestú mbe te dŷ fáret te ndéhurit véme ɵéɳeza, te cílate mɛ ɳé émere ðémi Ndéhjɛze, ɛðɛ véɋ ɛ véɋ ɳérene te Σkúrtreze a te Hóλeze, tjátrene te Гáteze a te Tráɵeze, ɛðɛ jáne ketó

ɛ ɵkúrtreze, a ɛ hóλeze,

ɛ fáteze, a ɛ tráɵeze,

ɛðɛ, kur íɵte fjáleza ɲrɛj ɳê zeɲjékjeje, vírɛte mbi té ɛ ɵkúrtreza a ɛ fáteza, si ɋ' te jéte te ndéhurit' ɛ zêrit, si nde ketó ɲasqýrra ú, tí, ké, ɋé, ðê, vêɵ, gûr.

Kur éɵte ɲrɛj dŷ a ɵúme zeɲjékjeɵ mbe ɳê zeɲjékjɛ nga te dýja, a nga te ɵúmate, ndéhɛte zêri. Eðɛ te ndéhurit' ɛ ɵkúrtere bénɛte nde te fúndit, a nde te dýtene ɲerɲára te se fúndit, a nde te trétene, a nde

te kâtretene fër nde te pështene; te ndéhurit' e fâte bénete vétëme nde te fundit ɛðɛ nde te perpára te se fundit. Eðɛ pas te ndéhurit vihete ðɛ ndéhjéza, si nde ketó pasqýrra punój, iken, punójnene, ikenene, punuákɛɛine, ikekɛɛine, hídhekɛɛine, punetôr, kordhetâr, bôre, kôpe.

Ndéhjen' e fâte prej Sqipetárεεs Gégete e cpuájnene mire. Tóskete fort pák. Gégete cpuájnene ðɛ te mehúndate, qe Tóskete s' i cpuájnene po dôa sɛ fâre. Gégete dúkete sɛ ruájnene mê mire fytýren' e vjétere te fjálezevet. Ho eðɛ Géga eðɛ Tóska eðɛ sikôs prej ngásravet Gegerise ðɛ Toskerise po te ekruájne drójte até qe xfêd per te fôle te mire te ngásrese vét, drójte kà me ekrûare. Sɛ te fôlet' e xdó ngásrejɛ te Sqiperise po te jéte djéçet eqin éote te mire, pa le te ndepójne ketú ketjé te njérese nga te játrese. ndo ne ndéhjet ndo ne te tjéra, si lúlete cúme fûrras, qe xbukurójnene luáðe. Pa atá qe te vinene pas néo, po te fénene ekrúare te fida, dote xfêdene ðɛ te majpene mê te mirate ðɛ mê te bákurate, eðɛ dote ekruájnene te fôlet' e bákure fûre te fúhese, qe e kâne me pelqýere ðɛ perdórure fide Sqipetárete.

te kátretene ʃɛr nde te pɛ́stene; te ndéhurit' ɛ ʃáte bénɛte vétεme nde te fúndit ɛðɛ nde te perpára te se fúndit. Eðɛ pas te ndéhurit víhɛte ðɛ ndéhjɛza, si nde ketó pasqýrra punóɲ, íkeɲ, punóɲene, íkeɲene, punuákɛɑine, íkekɛɑine, héðekɛɑine, punetôr, korðetâr, bôre, kûpe.

Ndéhjɛn' ɛ ʃáte prɛj Σqipetârɛɑ Gégete ɛ ɕquáɲene míre, Tóskete fórt pák. Gégete ɕquáɲene ðɛ te mɛhúndate, qe Tóskete s' i ɕquáɲene po ðúa sɛ fáre. Gégete dúkete sɛ ruáɲene mê míre fytýren' ɛ vjétere te ʃjálezevɛt. Po ɛðɛ Géga ɛðɛ Tóɑka ɛðɛ sikúɑ prɛj ngásravɛt Gegerise ðɛ Toskerise po te ɑkruáɲe dréjte até qe xʃéð per te fóle te míre te ngásrese vét, dréjte kâ mɛ ɑkrúare. Sɛ te fóleť ɛ xdó ngásrɛjɛ te Σqiperise po te jéte ðjéɑt ɑqíp éɑte te míre, pa lɛ te ndepóɲe ketú ketjé te ɲérese nga te játrese, ndo ne ndéhjɛt ndo ne te tjéra, si lúlɛte ɑúme fárraɑ,qe xbukuróɲene luáðe. Pa atá qe te víɲene pás néɑ, po te ʃéɲene ɑkrúare te ʃiða, dote xʃéðene ðɛ te mápene mê te mírate ðɛ mê te búkurate, ɛðɛ dote ɑkruáɲene te fóleť ɛ búkure fárɛ te fúhese, qe ɛ káne mɛ pelqýɛre ðɛ perdórure ʃiðe Σqipetárete.

Πrεj ketýrε kátre fjálezevε prεj ηέ zetóre, qe dote gεnójme pás, po te godíηe te vinene dý ráðazi, piqene ðε gkrúhεne si ηέ, po núke baskónεne ðε te bénεne vertét ηέ; εðε per te ηóhure vírεte nde mést te týrε me te siperm gépez' ε gópezese, po si mε mos deftýere te gúare ðúhete pjékjeze. Πrεj ketýrε nde te pjékure I" ε se párese ndepónεte nde J, εðε Ε" ðε I" ε se dýtese nde A, εðε bénεne ηéra zepjékjε mε mεzelóre, tjátra dyzelóre kestú, j'a móri (= i ε móri), j'a mori (=i i móri), u'a móri (=u ε móri), u'a mòri (=u i móri), u'a móri (= ju ε móri), u'a móri (= ju i móri).

Xdó fáre fjálε ðε ε vógele ðε ε náðε εðε prεj gúme fjáles te vógela a te meðá, kur gkrúhete, ðúhete Σkróηe. Πo, kur çqúajme gkróηat' ε vógela nga te meðáte, u ðémi gkróηaze a gkrónεza. Andáj ðε gépezavεt zórevet véteme ðε te pandám, si fárε te vógela qe jáne, u ðám gkróηaze.

Σkróηate, kur jáne prεj gúme fjáles gkrúare mbe gúme flété kárte εðε mbelíðure ε liðure me ηé trûp,

Πrɛj ketýrɛ kátre fjálezevɛ prɛj ηê zetórɛ, qe dote ɕenójme pás, po te godíηe te víηene dŷ ráðazi, píqene ðɛ ɕkrúhɛne si ηê, po núke baɕkónɛne ðɛ te bénɛne vertét ηê; ɛðɛ per te ηóhure vírɛte nde mést te týrɛ me te síperm ɕéηɛz' ɛ ɕóηezese, po si mɛ mos deftýɛre te ɕúare ðúhɛte pjékjeze. Πrɛj ketýrɛ nde te pjékure I^{a} ɛ se párese ndepónɛte nde J, ɛðɛ E^{a} ðɛ I^{a} ɛ se dýtese nde A, ɛðɛ bénɛne ηéra zeηjékjɛ mɛ mɛzetórɛ, tjátra dyzetórɛ kestú, j'a móri (=i ɛ móri), j'a mori (=i i móri), u'a móri (=u ɛ móri), u'a móri (=u i móri), u'a móri (=ju ɛ móri), u'a móri (=ju i móri).

Xdó fáre fjálɛ ðɛ ɛ vógele ðɛ ɛ máðɛ ɛðɛ prɛj ɕúme fjáleɕ te vógela a te meðá, kur ɕkrúhɛte, ðúhɛte Σkróηe. Πo, kur ɕqúajme ɕkróηat' ɛ vógela nga te meðáte, u ðémi ɕkróηaze a ɕkróneza. Andáj ðɛ ɕéηezavɛt zérɛvɛt véteme ðɛ te pandám, si fárɛ te vógela qe jáne, u ðám ɕkróηaze.

Σkróηate, kur jáne prɛj ɕúme fjáleɕ ɕkrúare mbe ɕúme flété kártɛ ɛðɛ mbelɛ́ðure ɛ líðure me ηé trûp,

ðúhene vivλa, a vivλera; εðε prej dý a góme vivλeravε, kur ɕqújame te vógelate nga te meðáte, u ðémi vivλaze.

Kur jáne prej ják fjáles skrúare nde ják flété kárte ðε liðure báeske, ðúhene Filáta, a Filátera; εðε filátavet vógela, kur i ɕqúajme nga te meðáte, u ðémi filátaze.

Kur jáne prej fjáles ɲë véteme flété kárte, ðúhene me émerit te flétese kárte, flété, a flétera; εðε te tíλa jáne ató, ɕe nde tó skrúhene ɕ' bénɛte nde ditet, a nde jávet. Εðε prej kotýre, kur ɕqújame te vógelate nga te meðáte, u ðémi fléteraze.

Εðε skrónate ɕe skrúajme mbe ɲeriátrine i ðémi mbe émerit te kártese, ɕe nde té i skrúajme, kárte-ra, εðε te vógelate kárteraze.

Ioán' i Aðanásit Vrétose
nga Hostenáni.

ðúhɛne vívλa, a vívλera; ɛðɛ prɛj dŷ a σúme vivλeravɛ, kur çqújame te vógelate nga te meðáte, u ðémi vívλaze.

Kur jáne prɛj pák fjáleσ σkrúare nde pák fléte kártɛ ðɛ líðure báσke, ðúhɛne Fiλáta, a Fiλátera; ɛðɛ fiλátavɛt vógela, kur i çqúajme nga te meðáte, u ðémi fiλátaze.

Kur jáne prɛj fjáleσ ηê véteme fléte kártɛ, ðúhɛne me émerit te flétese kárte, fléte, a flétera; ɛðɛ te tíλa jáne ató, qe nde tó σkrúhɛne ç' bénɛte nde dítet, a nde jávet. Ɛðɛ prej ketýre, kur çqújame te vógelate nga te meðáte, u ðémi fléteraze.

Ɛðɛ σkróηate qe σkrúajme mbe ηeriátrine i ðémi mbe émerit te kártese, qe nde té i σkrúajme, kártera, ɛðɛ te vógelate kárteraze.

Ioán' i Aðanásit Vrétose
nga Πostenáni.

Γúha Σqip.

—

Ηérezit qe pine'mi ðêt jáne te ndáre me kómbe. Kómbeť ε ðêut jáne te súme. Γiď atá ŋéres, qe fin-dene me ŋè vènt, ε flásine ŋè fúhe, εðε qe káne ŋè púle zakóne ε ŋè fáre te pójturi, ðúhene ŋè kómp.

Nga kómbeť ε ðêut cá jáne te mbeðéŋ ε te súme, do-me-ðéne káne nga súme miliúne ŋéres, εðε cá jáne te véfeľ ε te púke.

Σqipetárete jáne ŋè nga kómbeť ε véfele te ðêut, se fiď atá ŋéres, qe puesón ký kómp, núke jáne mè tépere se dý millun' ε fýmese.

Xdó kómp ká ŋè fúhe, qe flét εðε skrúan; pó fiðe fúherate perpára jáne fólure, pastáj ŋérezit jáne menduár', ε káne fêture nga cá sèŋeza per te skruáre fúherate, qe flisnine.

Kestú káne zéne fúhete, ŋéra pas játrese, te skrúhene. Πó fiðe fúhete núke jáne skruáre qe ne kryét; duke hápure sýť ε xdó kómbi, ε duke zéne ŋérezit' ε ti te béjene púnera mè te mbeðá ε mè te súma, káne páre nevóje te skruájene fúhen' ε týre.

Γúha Σqíɲ.

—

Иérezit qe pine mi ðêt jáne te ndáre me kómbɛ. Kómbɛt' ɛ ðêut jáne te ɕúme. Γíð' atá ɳéres, qe ſéndɛne me ɳé vént, ɛ flásine ɳê ſúhe, ɛðɛ qe káne ɳê pále zakónɛ ɛ ɳê ſáre te pójturi, ðúhɛne ɳé kómp.

Nga kómbɛt' ɛ ðêut cá jáne te mbeðéɳ ɛ te ɕúme, do-mɛ-ðéne káne nga ɕúme miliúne ɳéres, ɛðɛ cá jáne te véſel' ɛ te páke.

Σqipetárete jáne ɳé nga kómbɛt' ɛ véſele te ðêut, sɛ ſíð' atá ɳéres, qe puɕtón ký kómp, núke jáne mê tépere sɛ dý miliun' ɛ ſýmese.

Xdó kómp ká ɳê ſúhe, qe flét ɛðɛ ɕkrúan; pó ſíðe ſúherate perpára jáne fólure, pastáj ɳérezit jáne mɛnduár', ɛ káne ſéture nga cá ɕéɳeza per te ɕkruáre ſúherate, qe flísnine.

Keɕtú káne zéne ſúhete, ɳêra pas játrese, te ɕkrúhɛne. Пó ſíðe ſúhete núke jáne ɕkruáre qe ne kryét; dukɛ hápure sŷt' ɛ xdó kómbi, ɛ dukɛ zéne ɳérezit' ɛ tî te béjene púnera mê te mbeðá ɛ mê te ɕúma, káne páre nɛvóje te ɕkruájene ſúhen' ɛ týrɛ.

Перpára skruárja ká dále nd' Asi ε nd' Afrike. Hó ató te skruárat' ε asáj kóhe s' ηfinine me fekáfse; per te skruáre ηé zé, bénine fytýren' ε ηë fèje te fále a te ηé fèje tjátere. Kesú jáne skrónezat' ε Evfitevet te vjétere (te Kyptinet) ε te tjéra.

Hastáj ató skróηeza zún' ε ndertóhesine nga pák' ε nga púke, fer sa máape ηé förme te léht' ε te bákure. Kesú káne lindure skróηat' ε Hérsevet (Axémevet) te vjétere, te Israilinet, te Syriánevet, te Arábevet, te Evfitevet, edhe më te vjétrate te Hindit è te Çinit.

Jáne më tépere se tri mije vjét, qe ηé ηeri nga Finíqi (vënt búze détit te Bárdhe ne Syrí), qe ε quánine Káδmo, kaperxéu dën', ε érδi ne Grékeri. Ajý sóli skróηazete nga Asija ne Evrópe. Fer ahére kómbete, qe fëndesine ne keté δë, núke dinine ç' dóte δóte skruárje.

Skróηezate qe sóli Káδmua, u hápne nde per Grekeri, edhe Grékeret' e vjétere zún' ε skruámine fúhen' ε tyre me ató. Has cá kóhe muáp' edhe Aatinete (kómp i máδ, qe fëndej ahére nde Itali) ató skróηa. me pákeze te nderúare, edhe zún', ε skruá-

Пerpára ɕkruárja ká dálε nd' Así ε nd' Afríke. Пó ató te ɕkruárat' ε asáj kóhε s' ŋʃánine me ʃekáfɕe; per te ɕkruáre ŋé zê, bénine fytýren' ε ŋê ʃéjε te ʃáλe a te ŋê ʃéjε tjátere. Kɕú jáne ɕkrónezat' ε Ɛvfítevɛt te vjétere (te Kyptínɛt) ε te tjéra.

Пastáj ató ɕkróŋeza zún' ε ndertóheɕine nga pák' ε nga páke, ʃer sa múape ŋê fórme te léht' ε te búkure. Kɕú káne líndure ɕkróŋat' ε Пérsevɛt (Axémevɛt) te vjétere, te Israilínɛt, te Syriánevɛt, te Arábevɛt, te Ɛvfítevɛt, εᾶε mê te vjétrate te Hindit ε te Çínit.

Jáne mê tépere sε trî míje vjét, qe ŋé ŋerí nga Finíqi (vént búze détit te Bárᾶe ne Syrí), qe ε quánine Káᾶmo, kaperxéu dên', ε érᾶi ne Grékeri. Ajý sóλi ɕkróŋazete nga Asíja ne Ɛvrópe. Ger ahére kómbete, qe ʃéndeɕine ne keté ᾶê, núke dínine ç' dóte ᾶóte ɕkruárjε.

Σkróŋezate qe sóλi Káᾶmua, u hápne nde per Grɛkerí, εᾶε Grékeret' ε vjétere zún' ε ɕkruánine fúhen' ε týre mε ató. Пas cá kóhε muáp' εᾶε Λatínete (kómp i máᾶ, qe ʃéndεj ahére nde Italí) ató ɕkróŋa, mε pákeze te nderúare, εᾶε zún', ε ɕkruá-

Núke ndéhete zëri nde ató fjáleze qe jáne perpárje ðε liðje te fjálezevet ðε te fjálevet, εðε véteme per véteme núke qendrójene te deftéŋene fekáfse, si nde, ne, mbe, mbi, ndene, perndene, ðε, ε, εðε, pa, sε, pasε, i, ε, me, te, ðε te tjérate.

Nde dý fjáleze ráðazi, kur ε pára sósete nde zetórε ðε ε dýta filóhete prej zetórε, se párese i εúhete zetórεja qe nde tê sósete, si núke éote, núk' éote; εðε εéŋεza qe virete per te diture se uεúa ðúhete Σóŋeze. Ho, kur ε pára fjáleze iste prej ŋè véteme zetóre εðε kur te εúhete s' kà ç' te mbétete, εúhete zetórεja ε krýese se dýtese, si ε éma—é 'ma. Εðε zetórεja qe εúhete, nde páste ndéhje j'a héð tjátrese, si mè i mire—m' i mire, mè ε mire—m' è mire, ε éma— é 'ma.

Zetórεja E nga mε qéne nde cá fjálε fört ε εkúrtere, εúhete jíst' úðese ðε perpára mezetórεje, si çé bén — ç' bén, se múnt— s' múnt.

Núke ndéhɛte zêri nde ató fjáleze qe jáne perpárjɛ ðɛ liðjɛ te fjálezevɛt ðɛ te fjálevɛt, ɛðɛ véteme per véteme núke qendróɲene te defténene fekáfɔe, si nde, ne, mbe, mbi, ndene, perndene, ðɛ, ɛ, ɛðɛ, pa, sɛ, pasɛ, i, ɛ, me, te, ðɛ te tjérate.

Nde dŷ fjáleze ráðazi, kur ɛ pára sósɛte nde zetóre ðɛ ɛ dýta filóhɛte prej zetóre, se párese i ɔúhɛte zetóreja qe nde té sósɛte, si núke éɔte, núk' éɔte; ɛðɛ ɔéɲeza qe vírɛte per te díture sɛ uɔúa ðúhɛte Σóɲeze. Po, kur ɛ pára fjáleze íste prej ɲê véteme zetóre ɛðɛ kur te ɔúhɛte s' kâ ç' te mbétɛte, ɔúhɛte zetóreja ɛ krýɛse se dýtese, si ɛ éma—é 'ma. Ɛðɛ zetóreja qe ɔúhɛte, nde páste ndéhjɛ j'a héð tjátrese, si mê i míre—m' î míre, mê ɛ míre—m' ê míre, ɛ éma— é 'ma.

Zetóreja E nga mɛ qéne nde cá fjále fórt ɛ ɔkúrtere, ɔúhɛte jáɔt' úðese ðɛ perpára mɛzetóreje, si çé bén — ç' bén, se múnt— s' múnt.

nin' ɛðɛ atá fúhen' ɛ týre. Ketó dý fúhe, Grɛqíɛtja ɛðɛ Aatiníɛtja mbétne káqe kóhe fúhet' ɛ vítema, qe ɛkrúhesin' ɛ kendónesine ne fiá' Evrópet.

Vertét, ketú ɛ dý tré qint vjét mê páre Francézete, Iqfilizete, Γermánete, Spanólete, Italiánete ɛðɛ te tjérete kómbet' ɛ Evrópese núke kísine tjátere fúhe per te ɛkruár' ɛ per te kenduáre, pervéq Aatiníɛtese. Ketá kómbɛ flísnine, sicili-dó fúhen' ɛ ti, pó ató fúhera as i ɛkruánin' as i kendónine.

Núk' éste súme kóhe qe káne zéne kómbet' ɛ Evrópese te ɛkruájen' ɛ te kendójene fúherat' ɛ týre; pó káne pumtár' áqe súme, sá fúherat' ɛ týre káne ɛkúar' ɛðɛ ató fúhet' ɛ vjétera, te ɛkruára nga káqe mije vjét e tehú.

Σqipetárete jáne né nga mê te vjéterit' ɛ kómbɛvet te Evrópese, ɛðɛ te fído ðɛ̈ut, múndim te ðími. Atá te diturit' ɛ meðéq, qe mépene mɛ fúhet' ɛ mɛ pépat' ɛ kómbɛvɛt, ɛ káne defýɛre sót fórt mire, qe Σqipetárete jáne áteret' ɛ Grékrevet ɛ te Aatinevet te vjétere, do-mɛ-ðéne qe s' jáne fê tjátere, pervéq atá Πɛλaasgónte (a pó Πléqt') ɛ vjétere.

Πó kur muápe Grékret' ɛ Aatinete ɛkrónezat' ɛ

nin' εðε atá ſúhen' ε týre. Ketó dŷ ſúhe, Greqíɕtja εðε Λatiníɕtja mbétne káqe kóhe ſúheť ε vétema, qe ɕkrúheɕin' ε kendóneɕine ne ſíð' Εvrópet.

Vertét, ketú ε dý tré qínt vjét mê páre Francézete, Iηſilízete, Γermánete, Spaηólete, Italiánete εðε te tjérete kómbεť ε Εvrópese núke kíɕine tjátere ſúhe per te ɕkruár' ε per te kenduáre, pervéq Λatiníɕtese. Ketá kómbε flísnine, sicili-dó ſúhen' ε tî, pó ató ſúhera as i ɕkruánin' as i kendónine.

Núk' éɕte ɕúme kóhe qe káne zéne kómbεť ε Εvrópese te ɕkruájen' ε te kendójene ſúherať ε týrε; pó káne punuár' áqe ɕúme, sá ſúherať ε týre káne ɕkúar' εðε ató ſúheť ε vjétera, te ɕkruára nga káqe míje vjét ε tehú.

Σqipetárete jáne ηé nga mê te vjéteriť ε kómbε-vεt te Εvrópese, εðε te ſíðe ðêut, múndim te ðémi. Atá te díturiť ε meðéη, qe mépene mε ſúheť ε mε péηať ε kómbεvεt, ε káne deſtýere sót fórt míre, qe Σqipetárete jáne âterεť ε Grékrevεt ε te Λatine-vεt te vjétere, do-mε-ðéne qe s' jáne ſê tjátere, pervéq atà Πελasgónte (a pó Πléqť) ε vjétere.

Πó kur muápe Grékrεť ε Λatínete ɕkrónezať ε

Káðmose, Σqipetáreť ahére núke páne dót nevójenť ε skruárjes se fúhes se týre, se sť isine cbúture, pó pinine neper máls me hárk ne dóre, dúke bére fáh, ε dúke kuλóture bagetite.

Mè pastáj, atá Σqipetáre, qe umesuánť, ε ucbúne, zúnť eðε atá, te mesóninť ε te kendóninť eðε te skruánine fúhene Greqist ε Aatinist, eðε mè pastáj, si upóqne me Týrqit, eðε fúhene Tyrqist, Arabist ε Πersist.

Πť andáj Σqipetárete fer me sót núke jáne véne súme per te skruáre fúhenť ε týre. Este vertét qe súme Σqipetárť eðε te huáj káne skruáre súme ferra ne fúhet sqip: pó núkť i káne skruáre fíde me ηè pále skróηa, me skróηa, qe te múndine te qúhene skróηa sqipe. Cá káne skruáre me skróηa Aatinieste, cá me Greqieste, cá me Arabieste eðε cá me skróηa te qúkura ε te parjóhura prej ηériu.

Kómbete mbáhene me fúhete; ηé kómp qe humbét fúhenť ε vét, éstť i húmburť ε i háruáre; qe me te húmburit te fúhes se ti éstť i umbure eðε aý véte. Ηériu núke húmbete, pó me te ndepuáre fúhene, ndepón eðε kómbinť, ε bénetť i kómbi tjátere. Kestú jáne

Káðmose, Sqipetáreť ahérɛ núke páne dót nɛvójen' ɛ θkruárjɛs se fúhes se týrɛ, sɛ s' íθine cbúture, pó pínine nepɛr málɛ mɛ hárk ne dóre, dúkɛ bére fáh, ɛ dúkɛ kuλóture bagetíte.

Mê pastáj, atà Sqipetáre, qe umesuán', ɛ ucbúne, zún' ɛðɛ atá, te mesónin' ɛ te kendónin' ɛðɛ te θkruánine fúhene Grɛqíθt ɛ Λatiníθt, ɛðɛ mê pastáj, si upóqne mɛ Týrqit, ɛðɛ fúhene Tyrqíθt, Arabíθt ɛ Пɛrsiθt.

П' andáj Sqipetárete fɛr me sót núke jáne véne θúme pɛr te θkruáre fúhen' ɛ týrɛ. Eθte vertét qe θúme Sqipetár' ɛðɛ te huáj káne θkruáre θúme ferra ne fúhet θqíp; pó núk' i káne θkruáre fíðe mɛ ηê pále θkróηa, mɛ θkróηa, qe te múndine te qúhɛne θkróηa θqípɛ. Cá káne θkruáre mɛ θkróηa λatiníθtɛ, cá mɛ Grɛqíθtɛ, cá mɛ Arabíθtɛ ɛðɛ cá mɛ θkróηa te cpíkura ɛ te paηóhura prɛj ηɛríu.

Kómbɛte mbáhɛne mɛ fúhete; ηé kómp qe humbét fúhen' ɛ vét, éθt' i húmbur' ɛ i háruáre; qe mɛ te húmburit te fúhes se tî éθt' i umbure ɛðɛ aý véte. Иɛríu núke húmbɛte, pó mɛ te ndepuáre fúhene, ndepón ɛðɛ kómbin', ɛ bénɛt' i kómbi tjátere. Kɛθtú jáne

húmbure sáme kómbe te vjétere, qe sóhúme ne per istorirrat, e s' i fëjme sót mi dë.

Este per te gudítur qŷs ká pójture fer me sót kómb' i Sqipetárevet, duk me mos skruár' e duk me mos kenduáre fúhen' e týre, kur jáne húmbure káqe kómbe, qe skruánin' e kendónine fúhen' e týre, si Syrjánete, Kaldéqasite, Finiqasite, Aatinet' e te tjére.

Pó dë Sqipetárete, sadó qe káne pójture fer me sót, núke káne pójture te tére, dë núke káne mbéture si káne qéne. Fid' atá, qe káne mesuár' istorine, e dine se Sqipetárete núke káne qéne fide jétene te ngúcure ne keté cópe vént qe jáne sót; mé tépere se fŷmes' e ati véndi, qe i dóne sót Rumelí, a Méng' e Baλkánit, ká qéne qemóti Sqiperí, dë qérezite, qe káne qéne mi té qe nga Triésta e fer me Saλonik, káne qéne Sqipetáre. Pó dúke mos skruár' e dúke mos kenduáre fúherat e fqipevet te vét, káne haruáre dë fúhen', e káne ndepuár' dë kómbine. Fi' andáj fíndene sót Sqipetáre, qe z' dine sqip, pó flásine Bulgarisht, Greqisht a Tyrqisht. Nga ketá Sqipetáre, qe

húmbure σúme kómbε te vjétere, qe σóhime ne ɲer istorírrat, ε s' i ʃéjme sót mi ðê.

Eσte ɲer te çudítur qŷσ ká pójture ʃer me sót kómb' i Σqipetárevεt, duk mε mos σkruár' ε duk mε mos kenduáre ʃúhen' ε týrε, kur jáne húmbure káqe kómbε, qe σkruánin' ε kendónine ʃúhen' ε týrε, si Syrjánete, Kaldéɲasite, Finiqasite, Λatínet' ε te tjére.

Pó εðε Σqipetárete, sadó qe káne pójture ʃer me sót, núke káne pójture te tére, εðε núke káne mbéture si káne qéne. Γiđ' atá, qe káne mesuár' istorí-ne, ε díne sε Σqipetárete núke káne qéne fíde jétene te ngúcure ne keté cóɲe vént qe jáne sót; mê téɲe-re sε ʃýmes' ε atí véndi, qe i ðóne sót Rumelí, a Méng' ε Baλkánit, ká qéne qemóti Σqiperí, εðε ɲérezite, qe káne qéne mi tê qe nga Triéσta ε ʃer me Saλoník, káne qéne Σqipetáre. Pó dúkε mos σkruár' ε dúkε mos kenduáre ʃúhen' ε týre, εðε dúkε mesuáre ʃúherat ε fqíɲevεt te vét, káne haruáre εðε ʃúhen', ε káne ndepuár' εðε kómbine. Π' andáj fén-dεne sót Σqipetáre, qe z' díne σqíp, pó flásine Bul-gariσt, Greqíσt a Tyrqíσt. Nga ketá Σqipetáre, qe

z' dine shqip, jáne cá qe ë dine, dhë ë dóne qe jáne Shqipetáre; pó ján' dhë cá te tjére, qe núk' ë dine á núke duáne t'a dóne, dhë duáne te qúhene nga aý kómp qe i flásine fúhene.

Kómb' i Shqipetárevet, nga te mos shkruáret' ë fúhes se vét, ká húmbure fer me sót mê te shúmet' ë njérezet; pó ne ká húmbure áqe ne káqe mije vjét, atá qe káne mbéture dot' i hûmpne me fört páke kóhe; sé kóh' ë sótme núke njún me kóherat ë vjétera; sót kómbete piqen' ë perzjéhene fört epéjt, dhë atá qe jáne mê te förte ë mê te díture, múndine kurdohére atá qe jáne te dóbet' ë mê te paditure.

Shqipetárete, sadó qe jáne te páke, núke jáne áqe te dóbete, sa t' i shkéline te huájte sindekur q' dhë fer me sót s' jáne shkélur' ë s' káne rýre nene kúrtit te huájet; pó paditurija i ká prisure kurdohére.

Sót éshtë dita q' dhë Shqipetárete te zéne te shkuájen' ë te kendójene fúhen' ë týre, qe te múndine te puájene kómbine.

Xdó fúhe mûnt te shrúhet' dhë me pê pále shkrónja te huája, sindekur dám' dhë mê sipere qe shqipja éshtë shkruár' dhë me shkrónjat Latinishte, greqisht' ë arabishte;

z' dine σqip, jáne cá qe ε dine, εðε ε ðóne qe jáne Σqipetáre; pó ján' εðε cá te tjére, qe núk' ε dine á núke duáne t'a ðóne, εðε duáne te qúhεne nga aý kómp qe i flásine fúhene.

Kómb' i Σqipetárevεt, nga te mos σkruáret' ε fúhes se vét, ká húmbure fεr me sót mê te σúmet' ε ηérezεt; pó ne ká húmbure áqe ne káqe míje vjét, atá qe káne mbéture dot' i húmpηe me fórt páke kóhe; sé kóh' ε sótmε núke ηfán mε kóherat ε vjétera; sót kómbεte píqen' ε perzjéhene fórt cpéjt, εðε atá, qe jáne mê te fórte ε mê te díture, múndine kurdohére atá qe jáne te dóbet' ε mê te paditure.

Σqipetárete, sadó qe jáne te páke, núke jáne áqe te dóbete, sá t' i σkéline te huájte sindekur q' εðε fεr me sót s' jáne σkélur' ε s' káne rýre nene kúrtit te huájεt; pó paditurija i ká prísure kurdohére.

Sót éσte díta q' εðε Σqipetárete te zéne te σkruájen' ε te kendójene fúhen' ε týrε, qe te múndine te puájene kómbine.

Xdó fúhe múnt te σkrúhεt' εðe mε ηê pále σkróηa te huája, sindekur ðám' εðε mê sípere qe σqípja éσte σkruár' εðε mε σkróηat λatiníσtε, greqíσt' ε arabíσtε;

pó fúha, per te skruár' e per te kenduáre mire, ká nevóle per ηé pále skrónpa te sájte, me te cilate te skrúhete mire, eðe te kendónete sakaqehére.

Me te ðéne skrónpa te sájte, mos mépete véc sé xdó fúhe dúhete te kéte ηé pále skrónpa te veçánta me vétehe te sáj; keté núke múnt t'a ðém dót, sé pó te véme rê skrónpat' e bótese, dóte sóhime, qe per véç atýre qe jáne te paçquára néra pále nga tjátra, eðe ató, qe dúkene te çquara, jáne te dála nga ηé pène, e te pjéðura nga ηé burim. Te fíde skrónpate káne qéne né, pastáj jáne ndár' e çquáre. Fíde kómbet' e Evrópese, pervéç Grékrevet eðe cáve nga Sqéhte, skruájene me ηé pále skrónpa, qe jáne te mápa nga Latinistja; pó eðe ató skrónpat' e Grékervet e te Sqéhet s' jáne fê tjátere, veç fytýrene káne páke te ndrýsme.

Sqiperija éste ηé cópe vént nga Evrópa, eðe Sqipetárete jáne ηé nga kómbet' e Evrópese; p' andáj eðe fúha sqip dúhete te skrúhete me skrónpat e Evrópese, do-me-ðéne me skrónpate Latinistе. Pó ketú na dáline dý férra: e pára, qe skrónpate Latinistе káne ne cilet-dó fúhe ηê fáre te kenduári, e nê Sqi-

pó fúha, per te skruár' ε per te kenduáre míre, ká nevóle per nê pále skróɲa te sájte, mε te cílate te skrúhεte míre, εðε te kendónεte sakaqehérε.

Mε te ðéne skróɲa te sájte, mos mépεte véθ sé xdó fúhe dúhεte te kéte nê pále skróɲa te veçánta me vétehε te sâj; keté núke múnt t'a ðém dót, sé pó te véme rê skróɲat' ε bótese, dóte sóhime, qe per véç atýrε qe jáne te paçquára néra pále nga tjátra, εðε ató, qe dúkεne te çquára, jáne te dála nga nê péɲe, ε te pjéðura nga né burím. Te fíde skróɲate káne qéne né, pastáj jáne ndár' ε çquáre. Fíde kómbεt' ε Evrópese, pervéç Grékrevεt εðε cávε nga Sqéhte, skruájene mε nê pále skróɲa, qe jáne te mápa nga Latiníθtja; pó εðε ató skróɲat' ε Grékervεt ε te Sqéhεt s' jáne fê tjátere, veç fytýrene káne páke te ndrýθmε.

Sqipería éθte nê cópe vént nga Evrópa, εðε Sqipetárete jáne né nga kómbεt' ε Evrópese; p' andáj εðε fúha θqip dúhεte te skrúhεte mε skróɲat ε Evrópese, do-mε-ðéne mε skróɲate Latiníθtε. Pó ketú na dáline dý férra : ε pára, qe skróɲate Latiníθtε káne ne cilet-dó fúhe nê fáre te kenduári, ε nê Sqi-

petárete pas cilese fúhɛ dót' i kendójeme; ɛdýta, qe ɛkrónate λatiníɛtɛ jáne ŋe-zét ɛ pése, ɛ nê kémi nevóje per tri-ðét' ɛ fiste ɛkrónja.

I pár' i ketýre dý men dimeve núk' éɛte noŋê pún' ɛ rénde, sɛ ató ɛkrónja qe káne ne siɛilet-dó nga fúherat' ɛ Evrópese ŋé fáre te kenduári, ató múnt t' i kendojem' ɛðɛ nê me ŋê tjátere fáre kendimi, pas ŋevójes se fúhese sáne

Te víme ne mendim te dýte: vertét ɛkrónat' ɛ λatiníɛtɛse ján' áqe te páka, sí jó per fúhet téne, qe ká káqe zérra, pó ɛðɛ per fúherat ɛ Evrópese núke jáne miáft. Evropjánete, per te mbúɛure ató te pákate, ɛkruájene nga dý ɛkrónja, ɛ i kendójene te dýja báɛke; pó kjó éɛte ŋê pún' ɛ rénd' ɛ ɛmerzíture. Kesáj i déɛ féndure ŋé úðe.

Hermi keté súme ŋéres jáne menduáre, ɛðɛ súme úðera káne féture; pó noŋê núke ká qén' ɛ léht' ɛ ɛ pelqyére sikúndere dúhɛte. Keté hére qe u dúk nevój' ɛ máðɛ per te ɛkruáret te fúhese sáne. keté hér' u fént ɛðɛ ŋê úðe súm' ɛ léht' ɛðɛ súm' ɛ míre: Muápme te ŋe-zét ɛ pése ɛkrónate λatiníɛtɛ, u ðáme ɛávɛ nga ató ŋé kendím pas nevójes se fúhese sáne,

pετárete pas cílese fúhε dót' i kendójeme; εdýta, qe σkrónate λatiníστε jáne ηe-zét ε pése, ε nê kémi nεvóje per tri-ðét' ε fáste σkróηa.

I pár' i ketýrε dý mεn dímεvε núk' éστe noηê pún' ε rénde, sε ató σkróηa qe káne ne sicilet-dó nga fúherat' ε Εvróρese ηê fáre te kenduári, ató múnt t' i kendojem' εðε nê mε ηê tjátere fáre kendími, pas ηεvójes se fúhese sáne

Te víme ne mεndím te dýte : vertét σkróηat' ε λatiníστεse ján' áqe te páka, sá jó per fúhet téne, qe ká káqe zérra, pó εðε per fúherat ε Εvróρese núke jáne miáft. Εvroρjánete, per te mbúσure ató te pákate, σkruájene nga dý σkróηa, ε i kendójene te dýja báσke; pó kjó éστe ηê pún' ε rénd' ε εmerzíture. Kesâj i déσ fέndure ηê úðe.

Пermí keté σúme ηéres jáne mεnduáre, εðε σúme úðera káne féture ; pó noηê núke ká qén' ε léht' ε ε pelqyére sikúndere dúhεte. Keté hére qe u dúk nεvój' ε máðε per te σkruáret te fúhese sáne, keté hér' u fént εðε ηê úðe σúm' ε léht' εðε súm' ε míre : Muápme te ηe-zét ε pése σkróηate λatiníστε, u ðáme cávε nga ató ηé kendím pas nεvójes se fúhese sáne,

εδε nga te ηembeδétat' ε tjéra cá i béme príre nga ató σkróηa, dúke ndepuáre páke fytýrene, cá i muáρme nga greqiστja, qe éστ' εδε ajó ηé nga móterat' ε vjétera te fúhese saine, si εδε Λatiniστja.

Kestú u béne tri-δét' ε fáste σkróηa te ηéjterta ε te vétemε, qe múnt te σkrúhen' ε te kendónene me te máδ lehcim.

Tani púna éste ne te pernduret' ε te perhápurit' te ketýre σkrúηavet ne per fide Σqiperí. Ketó múnt te nxihene ne fort páke kóhe; p' andáj dúhete qe xdó σqipetár, i máδ ε i vógel, te mesóρe ketó σkróηa, ε te múρe te σkrúaj' ε te kendóρe fúhen' ε ti, qe ká mesuáre me qhmeστit te s' étnese, ne dó qe te jéte per fide jétene aý εδε femíj' ε ti, bárk pas hárku, σqipetáre, εδε ne ká daserím qe te póη' ε te jéte Σqipería ε σqipetarerija jéte pas jéte, ε te ndritóhet' εδε kómbi ýne me dituri, me pásje ε me pójtje te míre.

Te σkruáret' ε fúhese σqip ubé ne kóhe te mbretorise te zótit tëne te máδ, Sultán Abd-yl-Hamidit te dýte, qe Πerendija I ηfátte jéten', ε I stófte ditet! Si fide kómbete qe pójene néne híjet te maδerise Ti, kesá εδε Σqipetárete zúne, te écine perpára, ε te ndri-

εðε nga te ɳembeðétat' ε tjéra cá i béme práɲe nga ató σkróɳa, dúkε ndepuáre páke fytýrene, cá i muápme nga grεqíστja, qe éσt' εðε ajó ɳê nga móterat' ε vjétera te fúhese sáne, si εðε λatiníστja.

Kεστú u béne tri-ðét' ε fáσte σkróɳa te ɳéjterta ε te vétemε, qe múnt te σkrúhεn' ε te kendónεne mε te máð lεhcím.

Taní púna éσte ne te ɲerndáret' ε te ɲerhápurit' te ketýrε σkróɳavεt ne ɲer fíðe Σqiperí. Ketó múnt te nxíhεne ne fort páke kóhe; p' andáj dúhεte qe xdó σqipetár, i máð ε i vógel, te mesóɳe ketó σkróɳa, ε te múɳe te σkrúaɳ' ε te kendóɳe fúhen' ε tî, qe ká mesuáre mε qúmeστit te s' émese, ne dó qe te jéte ɲer fíðe jétene aý εðε femíj' ε tî, bárk pas bárku, σqipetáre, εðε ne ká daσerím qe te póɳ' ε te jéte Σqipería ε σqipetarerija jéte pas jéte, ε te ndritóhet' εðε kómbi ýne mε diturí, mε pásjε ε mε pójtjε te míre.

Te σkruáret' ε fúhese σqíɲ ubé ne kóhe te mbreterise te zótit téne te máð, Sultán Abd-yl-Hamídit te dýte, qe Πεrendíja I ɳfátte jéten', ε I στófte dítet! Si fíðe kómbεte qe pójene néne híjet te maðerise Tî, kσú εðε Σqipetárete zúne, te écine perpára, ε te ndri-

tónɛne mɛ ɔkrónja ɛ mɛ dituri, ɛðɛ dóte mbájene mént
fíde jéten' ɛ jétese émerin' ɛ ati Mberétit te máɗ,
q'i dési káqe, ɛ u béri fíde keté te mire te máðɛ. Fíde
Ɛqipetárete dót' i lútene Herendise dit' ɛ náte per
zón' ɛ týrɛ ɛðɛ beremíresin' ɛ týrɛ, mberén' ɛ týrɛ
te dásur' ɛ te vjéjture: Sultán Abd-yl-Hamid-Hán' ɛ
dýte!

Ɛ. Sami Fráseri.

BKSH

tónɛne mɛ ɕkróɲa ɛ mɛ dituri, ɛðɛ dóte mbájene mént ſíðe jéten' ɛ jétese émerin' ɛ ati Mberétit te máð, q'i déɕi káqe, ɛ u béri ſíðe keté te míre te máðɛ. Γíðe Σqipetárete dót' i lútɛne Πɛrendíse dít' ɛ náte ɲer zón' ɛ týrɛ ɛðɛ beremíresin' ɛ týrɛ, mberén' ɛ týrɛ te dáɕur' ɛ te vjéjture: Sultán Abd-yl-Hamíd-Hán' ɛ dýte!

Σ. Samí Fráɕeri.

BKSH

Σqypnija ε Σqyptárt.

I

Ne te zánun fiλ te bótes (¹), ε qýs ne kóh qi njéri iste i padije, ε jetónte tui luftúe npóni me tjétrin, u-lekúnd prej Asiet (²) ηi kómb njérzis, sumíc ε máδε, ε u-dá prej fáre tjéra ε prej finds tjér, qi isin nder ató δéna te lárga, ε múerne úδεn káh dêti per me fét ηi δê tjéter, ε per me mújtun me fallúe ne pusim pá frik ε pá dróje. Keti kómbit qi iku ne két mendýr prej Asiet, i δójsin émnit Πελάsg.

Ketá Πελάsg, primum prej parsijet vêht, skapercýene dêtin me lúndra ε me bárka, ε prej Asiet qi iste δéu i t'ýne, érδne ne bríg te dêtit te Gre-

---

(¹) Bót dó me δán: Móndo, italianist, eδε turqist: Dynjá.

(²) Asia, turqist Anadoλí.

Σqyɲníja ε Σqyɲtârt.

I

Ne te zánun fîλ te bótes (1), ε qýϭ ne kóh qi njéri íϭtε i ɲadíje, ε jεtónte tui luftúε ηéni mε tjétrín, u-lekúnd ɲrεj Asíεt (2) ηi kómb njérzíϭ, ϭumíc ε máðε, ε u-dâ ɲrεj fârϭ tjéra ε ɲréj findϭ tjér, qi íϭin nder ató ðéna te lárga, ε múεrnε úðεn káh dêti ɲer mε fét ηi ðê tjéter, ε ɲer mε mújtun mε faλúε ne ɲuϭím ɲâ frík ε ɲâ dróje. Ketí kómbit qi íku ne két mendýr ɲrεj Asíεt, i ðójϭin émnit Πελάsg.

Ketá Πελάsg, ɲrîmum ɲrεj ɲarsíjεt véht, ϭkaɲercýεnε détin mε lúndra ε mε bárka, ε ɲrεj Asíεt qi íϭtε ðéu i t'ýnε, érðnε ne brég te détit te Grε-

---

(1) Bót dó mε ðán: Móndo, italianíϭt, εðε turqíϭt: Dynjá.

(2) Asia, turqíϭt Anadoλí.

qis (¹) ε dúεlnε ne tók, pik se pirit, ne ɲi vénd qi i ðójsin émnit : Argos.

Núk dihet mir a fétnε n' át ðè find tjér te véndit, a por ε fétnε át vénd te skrét ε te pa njerí.

T' árðunit ne Greqi te Πελásgevet ndóλi fórt híret, ε ján gádi káter mij vjét qi kán pjéðun qɣs n' át kóh qi ketá u-lekúndnε prej Asiεt; ε n'át kóh káq te vjéter ε te mótεmε findja núk dicin as mε skrúε as mε liférúε (²), ε per andáj púnet qi u-bánε ε u-gó-ditnε n' át kóh te mótεmε, kán mbétun fórt ne t' ép ε ne njéguλ ε núk dihet mire fiλit, per sé historija qi kaλazón pónt e-móntεmε, núk kà pas fiλúε mε u-skrúε n' át kóh, persé findja isin pà dije, ε pà skrója.

At para bírit ε bir mbas átit, záni i ketýnε pún-vε kà árðun, gój ne per gój, dëri ne ató kóha qi findja zúnε mε skrúε ε mε dyftúε fiđ ská u-bá ε u-godit ne bót ne kóh te motεmε. E nden se-núk kémi prej historijet ɲi drit per mε ditun mε te vertít mendýren mε te eiλen Πελásgt zúnε vénd ne Greqi

---

(¹) Greqi, italianist : Grécia.

(²) Liférúe, italianist : leggere.

qís (1) ε dúɛlnɛ ne tók, pík se párit, ne ŋi vénd qi i ðójɔin émnit : Argos.

Núk díhɛt mír a fétnɛ n' át ðê find tjér te véndit, a por ε fétnɛ át vénd te ɔkrét ε te pa-njerí.

T' árðunit ne Grɛqî te Pɛlásgevɛt ndóλi fórt hérɛt, ε ján gádi káter mîj vjét qi kán pjéðun qýɔ n' át kóh qi ketá u-lekúndnɛ prɛj Asíɛt; ε n'át kóh káq te vjéter ε te mótɛmɛ findja núk díɔin as mɛ ɔkrúɛ as mɛ liferúɛ (2), ε per andáj púnet qi u-bânɛ ε u-godítnɛ n' át kóh te mótɛemɛ, kán mbétun fórt ne t' ép ε ne njéguλ ε núk díhɛt míre fíλit, per sé historija qi kaλzón púnt ε-móntɛmɛ, núk kâ pas fiλúɛ mɛ u-ɔkrúɛ n' át kóh, persé findja íɔin pâ díje, ε pâ ɔkrója.

At para bîrit ε bîr mbas âtit, záni i ketýnɛ púnvɛ kâ árðun, gój ne per gój, dêri ne ató kóha qi findja zûnɛ mɛ ɔkrúɛ ε mɛ dyftúɛ fíð ɔká u-bâ ε u-godít ne bót ne kóh te motɛmɛ. Ε nden sɛ-núk kémi prɛj historíjet ŋi drít per mɛ dítun mɛ te vertét mendýren mɛ te ciλen Pɛlásgt zûnɛ vénd ne Grɛqî

---

(1) Greqí, italianíɔt : Grécia.

(2) Liferúe, italianíɔt : leggere.

ɲi kâfs ëst ɛ drójt ɛ fidkúɛ ɛ fiđ te diɛmit ɛ din, qi sót kúter mij vjét ketá Πelásg, fâr fiɲdɛ fórt ɛ mótɛɲɛ, éɾđɲɛ pɾɛj Asʃet ɛ zónɛ vénd, si kur đâmɛ per sipri, ne ɲi đê qi ɛ qújsin Argos.

N' át kóh qi éɾđɲɛ, ketá Πelásg ësin si njérs t'égr, te pá dije, ɛ mʃúen mɛ luʃtúɛ mɛ fâr ɛ mɛ fise tjéra; ɛ mɑ́ndɛt mɛ kên qi, persé núk pësin ne pɑ́q ɛ ne puɛsim ne đêna te véhta, fârt ɛ físet tjéra u-qúɛnɛ ɛ i perzónɛ pɾɛj andéj ɛ i ndóqɲɛ ɛ i ɛterngúɛnɛ mɛ ikun pɾɛj Πatriđɛt (1) ɛ mɛ dál dêtûn ɛ mɛ kerkúɛ ɲi đê tjéter per mɛ mújtun mɛ zin vénd ɛ mɛ ɛpetúɛ kah ndjéktárt' ɛ anmiqt ɛ véht.

Si dó kjóft, Πelásgt, mbasi zónɛ vénd ne đê qi uperméɲd, fíλúɛnɛ mɛ punúɛ, ɛ mɛ mbájtun bakti ɛ mɛ leɾúɛ tóken, ɛ mɛ mjéλ fiđ fâr bimaɛ, eđɛ mɛ goditun ɛ mɛ trajtúɛ (2) kesólla, ɛ ɛtepija. Ne két mendýɾ zúnɛ fíλ mɛ u-ɛtúɛ ɛ mɛ u-ɛumúɛ, ɛ mɛ u-mbléđun bâsk nder katúndɛ ɛ nder fytéte (3)

---

(1) Πatríđ, italianiɛt. Patria, turqiɛt Vatán.
(2) Trajtúɛ, italianiɛt do mɛ đán : fabbricare.
(3) Fytét, italianiɛt : città, fortezza.

ɲí káfɔ ást ɛ dréjt ɛ fiðkúɔ ɛ fið te díɔmit ɛ dín, qi sót káter mîj vjét ketá Πɛlásg, fâr findɔ fórt ɛ mótɕmɛ, érðnɛ pɾɛj Asíɛt ɛ zûnɛ vénd, si kur ðâmɛ per sípri, ne ɲí ðê qi ɛ qújɔin Argos.

N' át kóh qi érðnɛ, ketá Πɛlásg íɔin si njérs t'égr, te pâ díje, ɛ msúɛn mɛ luftúɛ mɛ fâr ɛ mɛ físɛ tjéra; ɛ múndɛt mɛ kên qi, persé núk píɔin ne páq ɛ ne puɔím ne ðêna te véhta, fárt ɛ físɛt tjéra u-ɕúɛnɛ ɛ i perzûnɛ pɾɛj andéj ɛ i ndóqnɛ ɛ i ɔterngúɛnɛ mɛ íkun pɾɛj Πatríðɛt (1) ɛ mɛ dál dêtin ɛ mɛ kerkúɛ ɲí ðê tjéter per mɛ mújtun mɛ zán vénd ɛ mɛ ɔpetúe kah ndjɛktárt' ɛ anmíqt ɛ véht.

Si dó kjóft, Πɛlásgt, mbasí zúnɛ vénd ne ðê qi uperméɲd, fiλúɛnɛ mɛ punúɛ, ɛ mɛ mbájtun baktî ɛ mɛ lerúɛ tóken, ɛ mɛ mjéλ fíð fár bímaɔ, ɛðɛ mɛ godítun ɛ mɛ trajtúɛ (2) kesólla, ɛ ɔtepíja. Ne két mendýr zúnɛ fiλ mɛ u-ɔtúɛ ɛ mɛ u-ɔumúɛ, ɛ mɛ u-mbléðun báɔk nder katúndɛ ɛ nder fytétɛ (3)

---

(1) Πatríð, italianíɔt. Patria, turqíɔt Vatán.
(2) Trajtúe, italianíɔt do mɛ ðán : fabbricare.
(3) Fytét, italianíɔt : città, fortezza.

ɛ mɛ u-zfanúɛ kánd ɛ kánd ne fíđ atú đêna qi múɛrnɛ ɛ ɑtíne ne dór ɛ i báne per véhtɛ.

Mbasi u-zfanúɛnɛ ɛ u-ɑumúɛnɛ ɛ u-báne te fórt ɛ te begát, Hɛlásgt pátnɛ Mrétnat ɛ véht, ɛ krént ɛ véht, ɛ te párt ɛ véht, ɛ vúnɛ kanúnɛ, ɛ líf, ɛ pleqsi, ɛ gurvnúɛnɛ véndin ɛ véht ɛ finden fíđ mâr mɛ ɑúm urtesi ɛ mɛ fýq te dréjt ɛ te mir.

N' át kóh te mótɛmɛ bêst ɛ fêt qi ján sót núk isin, por Hɛlásgt ađerójsin per Hyl ɛ per Zót dieλin ɛ hánen, ɛ qiɛλin ɛ đéun, a tjéra káfɑeza, qi dúken mɛ sý ɛ puéken mɛ dór. Isim idolátre, ɛ as atú, as tjért núk disin se ɑkâf ast i mađi Zót, por kujtójsin qi Zót ast qiɛλi, a hána, a đéu, a dieλi, ɛ u lútsin atýnɛ, ɛ u ɑugurójsin dés ɛ délɛ ɛ qinfa ɛ lóp ɛ kuáλ ɛ tjéra ɑtánza. Kur bájsin bê te mađe, mépsin gúrin ne kráh ɛ u-bejtójsin per át pês.

Qé, ne kêt mendýr Hɛlásgt, qi u-perméudnɛ, jɛtúɛnɛ ndósta ɲi mlj vjét ɛ mà téper pá trazím ɛ pá sigím, tui kénun te Zót ɛ atýnɛ đénavɛ ɛ tui pásun mrɛtni ɛ regeni ne véhtɛ.

ɛ mɛ u-zfanúɛ kánd ɛ kánd ne fíð ató ðêna qi múernɛ ɛ σtínɛ ne dór ɛ i báne per véhtɛ.

Mbasí u-zfanúɛnɛ ɛ u-σumúɛnɛ ɛ u-báne te fórt ɛ te begát, Πɛlásgt pátnɛ Mrétnat ɛ véht, ɛ krént ɛ véht, ɛ te párt ɛ véht, ɛ vúnɛ kanúnɛ, ɛ líf, ɛ pleqsí, ɛ gurvnúɛnɛ véndin ɛ véht ɛ fínden fíð mâr mɛ σúm urtesí ɛ mɛ fýq te dréjt ɛ te mîr.

N' át kóh te mótɋmɛ bêst ɛ fêt qi ján sót núk íσin, por Πɛlásgt aðerójσin per Hyl ɛ per Zót dieλin ɛ hánen, ɛ qíɛλin ɛ ðéun, a tjéra káfσeza, qi dúkɛn mɛ sỳ ɛ préken mɛ dór. Iσin iðolátre, ɛ as atá, as tjért núk díσin sɛ σkáf áσt i máði Zót, por kujtójσin qi Zót áσt qíeλi, a hána, a ðéu, a dieλi, ɛ u lútσin atýnɛ, ɛ u σugurójσin déσ ɛ déle ɛ qínfa ɛ lóp ɛ kuáλ ɛ tjéra σtánza. Kur bájσin bê te máðɛ, mépσin gúrin ne kráh ɛ u-bɛjtójσin per át pêσ.

Qé, ne két mendýr Πɛlásgt, qi u-perméndnɛ, jɛtúɛnɛ ndóσta ηi mîj vjét ɛ mà tépɛr pá trazím ɛ pá ʒigím, tuí kénun te Zót ɛ atýnɛ ðénavɛ ɛ tuí pásun mrɛtní ɛ rɛgení ne véhtɛ.

II

Si kur nden sɛ Πɛlásgt qi u-perméndnɛ dûɛlnɛ ɛ lɛsûɛnɛ ðên ɛ patriðen ɛ-vêht ɛ érðnɛ ne Grɛqi për mɛ, zán vénd, aɛtú má vôn ɛ mbás ɛúm kóhɛt, ɛðɛ tjéra fär ɛ fisɛ u-lekúndnɛ prɛj Aslɛt ɛ ɛðɛ atô ɛka-perçýɛnɛ dêtin për mɛ kerkôɛ ðé tjéter ɛ mɛ u-ngúl nder tóka te mira- Ndôâí prâ qi mbas Πɛlâsgiɛ érð-nɛ kah dêti, si kur pátnɛ ârðum ketá, ɛðɛ ŋ' a dý a tri kómbɛ tjér qi kiɛin émnat: Ɛolîŋ, Ioníŋ, ɛ Ðoríŋ- Ketâ tri kómbɛ j'ú rânɛ ne ɛqin Πɛlásgevɛt ɛ luflûɛnɛ mɛ atá për ɛúm mót, ɛ mbasi u-dérð ŋi fjâk i máð Πɛlásgt núk mújtnɛ má mɛ qindrûɛ, ɛ për mɛ mós mbétun nden puɛtét te atýnɛ, fiλûɛnɛ ka pak ka pak mɛ ɛ limun brégun ɛ dêtit ɛ mɛ u-keðýɛ mbrápa nder fûɛa má tɛ lârga, ɛ nde mbrám, núk mújtnɛ mɛ ndê-jun âs nder fûɛa qi iɛin afer dêtit, për íknɛ ɛ múɛrnɛ málet, ɛ túfa túfa, fis mɛ fis, u-ɛperdâne ɛ zône dó vêndɛ te nálta qi núk iɛtɛ udôb (1) mɛ i nzjípun andéj.

---

(1) Udôb, italianiɛt *facile*, turqiɛt : koλáj.

II

Si kur nden sɛ Πɛlásgt qi u-perméndnɛ dúɛlnɛ ɛ lɛʊ́ɛnɛ ðên ɛ patríðen ɛ-véht ɛ érðnɛ ne Grɛqí pèr mɛ, zán vénd, aʊtú mâ vôn ɛ mbás ʊúm kóhɛt, ɛðɛ tjéra fâr ɛ físɛ u-lekúndnɛ prɛj Asíɛt ɛ ɛðɛ ató ʊkapercýɛnɛ détin per mɛ kerkúɛ ðê tjéter ɛ mɛ u-ngúl nder tóka te míra. Ndó\i prâ qi mbas Πɛlásgiʊ érðnɛ kah déti, si kur pátnɛ árðun ketá, ɛðɛ ɳ' a dý a trí kómbɛ tjér qi kíʊin émnat : Ɛolìɳ, Ionìɳ, ɛ Dorìɳ. Ketá trí kómbɛ j'ú ránɛ ne ʊpín Πɛlásgevɛt ɛ luflúɛnɛ mɛ atá per ʊúm mót, ɛ mbasí u-dérð ɳí fják i máð Πɛlásgt núk mújtnɛ mâ mɛ qindrúɛ, ɛ per mɛ mós mbétun nden puʊtét te atýnɛ, fiλúɛnɛ ka pak ka pak mɛ ɛ lánun brégun ɛ détit ɛ mɛ u-keðýɛ mbrápa nder fúʊa mâ te lárga, ɛ nde mbrám, núk mújtnɛ mɛ ndéjun ás nder fúʊa qi íʊin afer détit, por íknɛ ɛ múɛrnɛ málɛt, ɛ túfa túfa, fís mɛ fís, u-ʊperdâne ɛ zûne dó vénde te nálta qi núk íʊtɛ udób ([1]) mɛ i nzjépun andéj.

([1]) Udób, italianíʊt *facile*, turqíʊt : koλáj.

Ne két mendýr ηi púl vójtnε ne Σqypni te póstmε káh ána ε Janins, Arsirokástres, Berátit ε Vlóns, ε mrεtnis qi goditnε atý i ðán émnit : Epir; disá tjér vójtnε ne Mát ε nder málεt te Dibres ε te Σkúps, ε mrεtnis qi ngúlnε n'atá vénde i ðán émnin : Maqedoni; ε dó tjér u-largúεnε ε skúεnε ε zúnε vénd ne Dukafin ε nder málεt te Σkódres, ε ketá bânε ηi mrεtní qi ðipεj me émne : Iliri.

Atá trε kómbεt ε perméndun qi érðnε mbasandáj ε qi qúhesin : Eolitε, Ioniη ε Doriη, mbasi perzúnε Pelásgt, u-baskúεnε mε bês, ε gjúhen, qi pátnε sjéλ ε-prûmun mε véhtε préj Asiet, ε qirúεnε, ε ε dlirnε mir, ε zúnε mε liserús, ε mε skrús, ε mε u-hoλúε kah mêndja ε kah diεja. Mbás sûm kóhεt ketá trε kómbε qi u-baeskúεnε i ðán véht véhtes ηi émen per te fiđ mâr ε ju ðánε : Grék a Elin. Ketá Elint goditnε ne Grεqi fytétε te mðája, ε ndénsε u-gurvnúεnε pósa pósa, ε pátnε parsin véhtças, u-bánε fört te fört ε te begát, ε pátnε sûm bárka per mε lufús ε per mε dergûε ε mε prûmun fâ ε te mira káh fiđ ânt andéj détin. Grékt, a Elint iεsin búpa te mír ε bânε uεstrija te mðája ε pátnε uεtâr fört trima, ε mentâr fört

Ne két mendýr ηi pál vójtnε ne Σqypní te póστmε káh ána ε Janíns, Arfirokástres, Berátit ε Vlóns, ε mrεtnís qi godítnε atý i ðân émnit : Epír; disâ tjér vójtnε ne Mât ε nder málεt te Díbres ε te Σkúps, ε mrεtnîs qi ngúlnε n'atá vénde i ðân émnin : Maqεdonî; ε dó tjér u-largúεnε ε σkúεnε ε zûnε vénd ne Dukafín ε nder málεt te Σkódres, ε ketá bânε ηi mrεtnî qi ðípεj me émne : Ilirî.

Atá trε kómbεt ε perméndun qi érðnε mbasandáj ε qi qúhεσin : Εolîη, Ionîη ε Dorîη, mbasí perzûnε Πελásgt, u-baskúεnε mε bês, ε gjúhen, qi pátnε sjéλ ε prûmun mε véhtε prέj Asíεt, ε qirúεnε, ε ε dlîrnε mîr, ε zúnε mε liferúε, ε mε σkrúε, ε mε u-hoλúε kah mêndja ε kah díεja. Mbás σúm kóhεt ketá trε kómbε qi u-baσkúεnε i ðân véht véhtεs ηi émen per te fíð mâr ε ju ðáne : Grék a Εlín. Ketá Εlínt godítnε ne Grεqí fytéte te mðája, ε ndénsε u-gurvnúεnε pósa pósa, ε pátnε parsín véhtεas, u-bánε fórt te fôrt ε te begât, ε pátnε σúm bárka per mε luftúε ε per mε dergûε ε mε prûmun fâ ε te míra káh fíð ânt andéj détin. Grékt, a Εlínt íσin búpa te mír ε bânε uσtríja te mðája ε pátnε uσtâr fórt tríma, ε mentâr fórt

te lavdúεm, qi mbás sá ε sá mótit permέndεn εðε sót mε ndêr te máðε nder historíja.

Por Πelásgt qi íknε ε leσúεnε véndin, qi Grékt a Εlint σtinε ne dôr ε ε bánε per véhtε, Πelásgt εðε atá ngúlnε abó trí mrεtni te mðája te permέnduna per sipri, te cíλat qúhεσin: Εpír, Maqedoní, ε Iliri. Ketó trí mrεtni te Πelásgevet kiσin mrέtnat ε véht, ε fytétεt ε véhta ε kadúndε ε find mε σumíc te máðε, ε n'até mendýr qi Grékt u-pítnε ε u dúελ zâni per dijε ε per maðni ε per trímni, εðε Πelásgt núk mbétnε fórt mbrápa, por εðε atá u-σumúσnε ε u-bupúεnε ε u-bánε trima ε luftár te fórt, má luftár sε te fíd kómbεt qi íσin péd ε per qárk.

Ketó trí mrεtni, túi kénun te trijat ngréhun ε goditun prεj Πelásgσ, mbájtnε fíd món bésen σóqja σóqεs, ε bóta ε póμλi i atýnε dúhεσin si vλázen, per sε mε te vertét íσin trí vλάzni dâmun prεj ηi vótret, ε ndensε qúhεσin pósa pósa: Εpirót, Maqedon, ε Iliriη, túi qénun te fíd prεj ηi fákut, ε prεj ηi pánzεt, ε túi pásun te fíd ηi gjúh, mbáhεσin si ηi fis ε si ni fár, ε íσin fíð món báσk per mε qindrúε kúndra anmiqσ, qi dójσin mε i prísun ε mε i poστúε.

te lavdúεm, qi mbás sâ ε sâ mótit pεrménden εðε sót mε ndêr te máðε nder historíja.

Por Πεlásgt qi íknε ε leσúεnε véndin, qi Grékt a Εlínt σtíne ne dôr ε ε bâne pεr véhtε, Πεlásgt εðε atá ngúlnε ató trí mrεtní te mðája te pεrménduna pεr sípri, te cíλat qúhεσin: Εpír, Maqεdoní, ε Ilirî. Ketó trí mrεtní te Πεlásgevet kíσin mrétnat ε véht, ε ſytétεt ε véhta ε kadúndε ε ſind mε σumíc te máðε, ε n'até mendýr qi Grékt u-pítnε ε u dúελ záni pεr díjeε pεr maðní ε pεr trimní, εðε Πεlásgt núk mbétnε fórt mbrápa, por εðε atá u-σumúεnε ε u-bupúεnε ε u-bânε tríma ε luſtâr te fórt, mâ luſtâr sε te ſíð kómbεt qi íσin péð ε pεr qárk.

Ketó trí mrεtní, túi kénun te tríjat ngréhun ε godítun prεj Πεlásgσ, mbájtnε ſíð môn bésen σóqja σóqεs, ε bóta ε pórpuλi i atýnε dúhεσin si vλázen, pεr sε mε te vertét íσin trí vλazní dâmun prεj ηí vótrεt, ε ndensε qúhεσin pósa pósa: Εpirót, Maqεdon, ε Ilirín, túi qénun te ſíð prεj ηí ſákut, ε prεj ηi pánzεt, ε túi pásun te ſíð ηi gjúh, mbáhεσin si ηi fís ε si ni fâr, ε íσin ſíð môn bâσk pεr mε qindrúε kúndra anmiqσ, qi dójσin mε i príσun ε mε i poστúε.

bésen ε ndêrin ε fáqen ε bárð tε párvet te ndrhêesim qi pátnε.

III

Tani si kur sε u-kaλzúε, ε u-dyftúε sipri, u-ηóft ε u-mùεr vést, sε ná Σqyptárt jémi pa kundrestí te birt ε Πελάsgevet, ε sε jémi póρuλi mà i mótçemi sε te fiđ kómbet tjér. Mé kjó dije ε ηé kjó ε máρun vést mbastón per mε na stimun ne zémber t'ỳn dastunín mε sóqi sóqin ε mε na ngróf ε mε na nzémun per mε siqûε mε sỳ vλáut te fiđ Σqyptárt, te fiđ atá qi flásin gjúhen t'ỳn ε qi pjéđin prej fisit te párvet t' ỳn.

Ná dúhet per két pún mε u-liđ mε bés ε mε fê te fiđ bàsk, ε mε u ηóftun si vλázen, núk mε fjál, por mε vépra ε mε te bâmε ε mε te máđ disir te zémbravet t' ỳna.

Por mbasi két sihariq (1) ε đáme núk prej méndε t' ỳna, por ε fólmε mε gój te dismevet motçim,

---

(1) Sihariq, italianisht : *buona nuova*, turqisht myzdé.

bésen ε ndêrin ε fáqεn ε bárδ tε párvεt te ndεrúεσim qi pátnε.

III

Taní si kur sε u-kaλzúε, ε u-dyftúε sipri, u-ηóft ε u-múεr véσt, sε ná Σqyptârt jémi pa kundreσtí te bírt ε Πελάsgevεt, ε sε jémi pórυλi mâ i mótçemi sε te fíδ kómbεt tjér. Ηé kjó díje ε ηé kjó ε mápun véσt mbastón per mε na σtímun ne zémber t'ŷn daσtunín mε σóqi σóqin ε mε na ngróf ε mε na nzémun per mε σiqúε mε sŷ vλáut te fíδ Σqyptârt, te fíδ atá qi flásin gjúhen t'ŷn ε qi pjéδin prεj físit te párvεt t' ŷn.

Ná dúhεt per két púnε mε u-líδ mε bés ε mε fê te fíδ báσk, ε mε u ηóftun si vλázen, núk mε fjál, por mε véρra ε mε te bâmε ε mε te máδ diσîr te zémbravεt t' yna.

Por mbasí két sihariq (1) ε δámε núk prεj méndσ t' ýna, por ε fólmε mε gój te díσmεvεt motçim,

---

(1) Sihariq, italianíσt : *buona nuova*, turqíσt myзdé.

ε nxúermε prεj εkrímεvε tε historis Grêkvet ε tε Rómes; kujtójm qi per mε bámun ηipún tε plôt ε mε forcúε tε zânunit bés tε fiâ Σqyptárvet âεt ndevóje εẽε mε kaλzúε ε mε dyftúε, sε si jetúεnε pára nés, ε εka bâne ε εká punúεnε mótit tε pârt t'ŷn, kûr iεin dâmun ne tri mrεtni : Epir, Maqεdoni ε Iliri.

Káter jét (1) perpára Kriεtit ne mrεtni qi qûhεj Maqεdoni kjé mrét Filipi. Kŷ Filip iεtε uεtâr (2) i fört, ε mrεtnija ε Maqedonis iεtε ne kôh t' ati fört zfânun ε fört ε maẽε, ε kiεtε lif ε kanúnε, ε zakónε fört tε mira ε fört tε nderúεεmε. Eẽε pópuλi kând ε kând iεtε mâr ε mir.

Filipi qi kiεtε zémber búpit ε qi iεtε trim, diεirónτε mε zfânun ε mε pítun eẽε mâ tépεr ẽiên ε puεtétin ε véht. Hrandáj zúni fiλ mε vû mrεtnin ε véht ne ûẽ tε mir, mε ndrέqun fiâ pânt ε mε mεúε maqε-

---

(1) Jét, italianiεt : *secolo*. Ne Σqóder i dôn εékuλ por âεt map prεj italianíεtεε. Σqûp i dôn jét. Mε faλûe, *vivere*, tε fiâλt, *la vita*. Mε u-ηfiâλ, *rivivere*.

(2) Uεtár, *soldato, guerriero*, italianiεt. Uεtri, *armata, esercito*.

ε nxúεrmε prεj σkrímεvε tε historís Grêkvεt ε tε Rómes; kujtójm qi pεr mε bámun ηipún tε plôt ε mε forcúε tε zánunit bés tε fíð Σqyptárvεt áσt ndεvóje εðε mε kaλzúε ε mε dyftúε, sε si jεtúεnε pára néσ, ε σka bâne ε σká punúεnε môtit tε pârt t'ŷn, kûr íσin dâmun ne trî mrεtní : Εpír, Maqεdoní ε Ilirí.

Káter jét (1) perpára Kríσtit ne mrεtní qi qúhεj Maqεdoní kjé mrét Filípi. Ký Filíp íσtε uσtâr (2) i fôrt, ε mrεtnija ε Maqεdonís íσtε ne kóh t' atí fórt zfánun ε fôrt ε máðε, ε kíσtε líf ε kanûnε, ε zakónε fórt tε míra ε fórt tε ndεrúεσmε. Εðε pópuλi kánd ε kánd íσtε mâr ε mír.

Filípi qi kíσtε zémber búpit ε qi íσtε trím, diσirón-tε mε zfánun ε mε pítun εðε mâ tépεr ðên ε puσtétin ε véht. Πrandáj zúni fiλ mε vû mrεtnín ε véht ne ûð tε mir, mε ndréqun fíð pûnt ε mε msúε maqε-

---

(1) Jét, italianíσt : *secolo*. Ne Σqóder i ðôn σékuλ por áσt map prεj italianíσtεs. Σqúp i ðôn jét. Mε faλúε, *vivere*, tε fáλt, *la vita*. Mε u-ηfáλ, *rivivere*.

(2) Uσtár, *soldato, guerriero,* italianíσt. Uσtrí, *armata, esercito.*

Qé prâ atá Hellásg, a Helléq, si ti dôuni, jémi ná Σqyptârt. Ná Σqyptârt jémi te bijt e atýne Hellásgevet, qi érdhne prej Asiet pik se párit ne dét te Greqis, e qi Grekt perzûne per dûn prej véndes qi pátne zân. Ná Σqyptârt kémi qindrûe tâes tri mij vjét e má téper, e kémi mbájtun gjúhen, e mendimin, e karaktiren, e trimnin e dastunin e lirin (1), qi na kán lánun te párt t' ŷn, ŋatá Hellásg ,qi u-perméndne e qi ngúlne mretnit e Epires e Maqedonis e Iliris.

Ná jémi pâ kundrestim findja a pópuλi má i vjéter; e má i mótçimi te fíd Evróps, má te vjéter se Grékt e se te fíd tjért kómbe, qi ŋíen prej historijet.

Dêri táes Σqyptârt núk kán ditun se káh kán árdhun, as se prej ç' fár kómbit kán pjédhun, as se te bírt e kúj jân.

Qé, ná pra e qítine ne sés e ne drit kesó héret, edhe e dyltáeme páŋen, prej te cíλs kán dálun Σqyptârt, e mbás sótit mbâm spnés, se Σqyptârt núk do ta hapójn, por do ta mbân ngúlun ne ménd e ne zémber,e do te perpiqen e te mundóhen me j'a mbájtun

---

(1) Liri, italianíet dóhet : *libertà*, greqíet ἐλευθερία.

Qé prâ atá Pelásg, a Peléq, si ti ðómi, jémi ná Sqyptârt. Ná Sqyptârt jémi te bijt e atýne Pelásgevet, qi érðne prej Asiet pik se párit ne ðét te Greqís, e qi Grekt perzûne per ðûn prej véndeσ qi pátne zân. Ná Sqyptârt kémi qindrûe táσ trí míj vjét e mâ téper, e kémi mbájtun gjúhen, e mendímin, e karactíren, e trimnín e daστunín e lirín (1), qi na kán lánun te párt t' ŷn, ŋatá Pelásg ,qi u-perméndne e qi ngúlne mre-tnít e Epíres e Maqedonís e Iliris.

Ná jémi pà kundreστím findja a pópuλi mâ i vjéter; e mâ i mótqimi te fíð Evróps, mâ te vjéter se Grékt e se te fíð tjért kómbe, qi ŋífen prej historíjet.

Déri táσ Sqyptârt núk kán ditun se káh kán árðun, as se prej ç' fár kómbit kán pjéðun, as se te bírt e kúj jân.

Qé, ná pra e qítme ne σéσ e ne drít kesó héret, eðe e dyftúeme páŋen, prej te cíλs kán dálun Sqyptârt, e mbás sótit mbâm σpnés, se Sqyptârt núk do ta hapójn, por do ta mbàn ngúlun ne ménd e ne zém-ber,e do te perpiqen e te mundóhen me j'a mbájtun

---

(1) Lirí; italianíσt ðóhet : *libertà*, greqíσt ἐλευθερία.

dónt nder ârm, ε nder lúfta. Ner két pûn mlóñ uestrija te meñâja, ε luftój mε ató fise ε kómbε, qi ísin perqárk ε péñ Maqedoníjet. Mbasí i mújti ε i prísi gâdi te fiñ, ε u-forcúε ne ηi mendŷr qi kúp núk ísτε pàmun ε soditun dêri n'ât kóh prej Maqedónes, ε súελ sýnin kah Greqija ε vúni ne ménd mε luftûε εñε mε atá ε mε i puεtúε, por s' i puεtój sá tjér kómbε.

Ndensε Grékt, por si kûr u-dá, ísin kómbi mà i ditεmi ε mí i fórti, Filipi núk u-tút as fiεt, por u-bá gâdi mε u rá. Nerqiménd Grékt kíqin zânin ε máñ, ε fima (1) ε lúftave qi pátnε bámun perpâra ísτε sper-dâmun kánd ε kánd, ε te fiñ bóta i nderónτε ε i drójτε. Atá núk vétem luftûεnε mε kómbε t'áfer. por luftúεnε εñε mε kómbε ε mε mrετnija te lárga, εñε kjén dà fiñ món mε fâqε te bárñ. Qekáq sa Ksérksi, mréti i Persis u-iñenúε ε u-anmiqsúε mε atá, ε dán ne ménd te vêht mε ju rá, ε mε i prúε, ε mε poστúε te fiñ Greqin.

Ner mε bámun σka póq ne ménd te vêht, Ksérksi mlóñ ηi uστrí te máñε fórt, ε mε ηi milión uστár u-nis prej Nersiet per mε u rá Gréqvet. Ký Ksérksi

---

(1) Fima, italianisτ : *fama, rinomanza.*

dónt nder ârm, ε nder lúfta. Per két pûn mlóð uστríja te meðája, ε luftój mε ató físε ε kómbε, qí íσin perqárk ε péð Maqεdoníjεt. Mbasí i mújti ε i prísi gâdi te fið, ε u-forcúε ne ŋí mendŷr qi kúp núk íστε pâmun ε sodítun déri n'át kóh prej Maqεdónσ, ε súελ sýnin kah Grεqíja ε vúni ne ménd mε luftúε εðε mε atá ε mε i puστúε, por s' i puστój sâ tjér kómbε.

Ndensε Grékt, por si kûr u-ðá, íσin kómbi mâ i dítσmi ε má i fórti, Filípi núk u-tút as fárεt, por u-bâ gâdi mε u râ. Perŋiménd Grékt kíσin zânin ε máð, ε físa (1) ε lúftavε qi pátnε bámun perpára íστε σperdâmun kánd ε kánd, ε te fið bóta i ndεrónte ε i drójte. Atá núk vétem luflúεnε mε kómbε t'áfer, por luflúεnε εðε mε kómbε ε mε mrεtnija te lárga, εðε kjén dâ fið mòn mε fáqε te bárð. Qekáq sa Ksérksi, mréti i Persís u-iðenúε ε u-anmiqsúε mε atá, ε dáu ne ménd te vêht mε ju rá, ε mε i prúε, ε mε postúε te fið Grεqín.

Per mε bámun σka póq ne ménd te vêht, Ksérksi mlóð· ŋí uστrî te máðε fórt, ε mε ŋî milión uστâr u-nis prej Persíεt per mε u rá Grέqvεt. Ký Ksérksi

---

(1) Físa, italianíστ : *fama, rinomanza.*

ɛstɛ má i máδi mrét, qi ηíʃɛj n'át kóh, ɛ uɛstárt ɛ luftárt ɛ ati ɛsín te pí ηthun. Ngúli ηi úr per mbi dêt, qi dán Evróqen prɛj Asiɛt, ne ηi vis, qi i δón Elespónt ɛ qi áɛst áfer Konstantinópolit. Per mbi két úr báni mɛ dál te fiδ ustrin ɛ véht, báɛk mɛ kuál ɛ mɛ qépɛ, ɛ mɛ fiδ ɛka dúhɛj per mɛ uɛqŷɛ ηi uɛstri áq te máδɛ.

Fiδkúɛs u-trémb ɛ fiδkúɛs δóte sɛ dáta ɛ mrápmɛ érδ per Grɛqí; por Grékt núk u-frigúɛnɛ as núk u-túɛnɛ as ták, por u-baɛkúɛnɛ te fiδ már mɛ bês ɛ mɛ fê ɛ báne bê mɛ vdêk te fiδ perpára sɛ mɛ u-δán Ksérksit. Hrandáj Grékt qindrúɛnɛ; ɛ mɛ ηi uɛstri ηi qind míj véɛs prɛɛnɛ ɛ δŷɛnɛ te fiδ uɛstrin ɛ Ksérksit, ɛ ɛ ndóqnɛ, ɛ ɛ báne mɛ ik mɛ fáqɛ te zéz préj Grɛqíjɛt ɛ préj Evróqɛt.

Qé! mɛ ç' fár findɛs zâni fiλ mɛ luftúɛ Filipi i Maqɛδonís, i ciλi mɛ ηi uɛstri triδét míj véɛs u-dorf por si puʃéja ɛ u-vrá mɛ Grékt déri sá i prisi ɛ i ɛternqój mɛ i çil ɛ mɛ i háp dŷɛrt ɛ fytɛtévɛt t' ŷne, εδɛ mɛ i báɛmun vénd ne ηi mlεδsí te máδɛ qi i-δójsin Amfiktióne, ne te ciλen kúp, déri n' át kóh, núk mújti mɛ himun findja ɛ tjéra fárvɛ, qi núk ɛsin Grék,

ίστε má i máδi mrét, qi ηífej n'át kóh, ε ustárt ε luftárt ε atí ísin te pá ηéhun. Ngúli ηí ûr per mbî dêt, qi dán Evrópen prej Asíet, ne ηí vis, qi i dôn Elespónt ε qi ást áfer Konstantinópolit. Per mbi két ûr báni me dál te fíδ ustrín ε véht, báσk me kuál ε me qépe, ε me fíδ σka dúhej per me uσqŷε ηi ustrí áq te máδε.

Fidkús u-trémb ε fidkús δóte se dita ε mráρme érδ per Greqí; por Grékt núk u-frigúene as núk u-tútne as ják, por u-baσkúene te fíδ már me bês ε me fê ε báne bê me vdêk te fíδ perpára se me u-δán Ksérksit. Prandáj Grékt qindrúene; ε me ηi ustrí ηí qínd míj vétσ prísne ε δýene te fíδ ustrín ε Ksérksit, ε endóqne, ε ε báne me ík me fáqe te zéz préj Greqíjet ε préj Evrópet.

Qé! me ç' fár findσ zúni fíλ me luftúe Filípi i Maqeδonís, i cíλi me ηí ustrí triδét míj vétσ u-dorf por si pufája ε u-vrá me Grékt déri sá i prísi ε i σterngój me i çil ε me i hán dýert ε fytetévet t' ýne, εδε me i bámun vénd ne ηí mleδsí te máδε qi i-δójσin Amfictióne, ne te cíλen kúp, déri n' át kóh, núk mújti me hímun findja ε tjéra fárve, qi núk ísin Grék,

se Grékt u dójsin Maqedónvet e Epirótvet e Ilirórqvet barbár, qi do me dán t' égr e te pa-dije.

N' ató kóha te fiđ kómbet, qi núk isin Elin a Grék, isin soditun (1) prej Grékes me sý te kéq e u dójsin te fídve barbár.

IV

Mbasi vdiq Filipi, Mretnija e Maqedonts i mbét Aleksándrit, qi sqýp i dómi edhe Léka i máđ.

Léka i máđ mà trim e mà i mir se Filipi, i áti 'ti, mbasi pustój te fiđ ató đéna e i báni edhe Grékt per véhte, dáu ne zémber te véht me mléđ ustrin e me ekđe me i rá Dáriojt, qi iste i'biri Ksérksit, mréti i Hersis. T'a mápim fakun, đóte Léka i máđ; e si kur se Ksérksi, i áti Dáriojt, érđ me ustri n' Evróp per me u rá Grékvet, astú edhe ná te vémi ne Herst me lá ubán e me j'a sperblýe te kéqen qi i báni Ksérksi Greqis. E astú si đa báni. Me tri đét e pés mij ustár tri-

(1) Me sodit, italianist : *riguardare*.

sɛ Grékt u ðójɔin Maqɛdónvɛt ɛ Ɛpirótvɛt ɛ Ilirónvɛt barbár, qi do mɛ ðán t' égr ɛ te pa-díje.

N' ató kóha te fíð kómbɛt, qi núk iɔin Élin a Grék, íɔin sodítun (1) prɛj Grékɔ mɛ sŷ te kéq ɛ u ðójɔin te fíðvɛ barbár.

IV

Mbasí vdiq Filípi, Mrɛtnija ɛ Maqɛdonîs i mbét Aleksándrit, qi ɔqýp i ðómi ɛðɛ Léka i máð.

Léka i máð mâ trím ɛ mâ i mír sɛ Filípi, i âti 'tî, mbasí pustój te fíð ató ðênа ɛ i báni ɛðɛ Grékt per véhtɛ, dáu ne zémber te véht mɛ mléð uɔtrîn ɛ mɛ ɔkúɛ mɛ i râ Dáriojt, qi íɔtɛ i bíri Ksérksit, mréti i Pɛrsîs. T'a mápim fákun, ðótɛ Léka i máð; ɛ si kur sɛ Ksérksi, i âti Dáriojt, érð mɛ uɔtrî n' Ɛvróp per mɛ u rá Grékvɛt, aɔtú ɛðɛ náte vémi ne Pɛrsî mɛ lá uhán ɛ mɛ j'a ɔperblýɛ te kéqɛn qi i báni Ksérksi Greqîs. Ɛ aɔtú sí ða báni. Mɛ trí ðêt ɛ pés míj ustâr trí-

(1) Mɛ sodít, italianíɔt : *riguardare.*

ma, te mlédhun ne Mát ε ne Dibre ε nder tjéra vise te Maqedonís, múer úđen por si eqýpeja, ε dúel n'Asie. Atjé luftój ε múer te fíđ fytétet ε véndet, qi qi-Àúεnε ε ndóλnε ne úđ, ε qi iεin te Dárioit, ε núk u fét kupkúes me i qindrúe ε me ε pritun. Nde vóna dúel Dárioj vét me uεtrín ε véht, qi iεtε ε pé-ηéhmε, ε luftój me Léken ε máđ nder ηadisá vénde; por hóvi i Léks núk pritej, prapo uεtrit ε Dárioit u-đýεnε ε u-prisnε, εđε Dárioj íku me fiqε te zêz. Vála ε Maqedonvet, qi ján te párt t' ŷn núk pritej udobi (1) persé por si vála ε pprónit qi derptón điê ε gúr, ε núk iεtε ne dór te Hérsvet me ja u pritun hóvin.

Mbasi mújti Dárion ε i zú rop t' ámeη ε grúεn e'ti, te fíđ mrεtnija ε Hersis i híni ne dór te Léks ε u-bá zóti i véndit.

Hor Léka núk u-kondenduε me ekâ fitój: fáti i mir qi i príni nder fíđ lúftat, qi báni, indézi εđε tjéra diεirε ne zémber; ε mbasi puεtój te fíđ ató đêna ε ató

---

(1) Udob, italianiεt : *facile*, udobi : *facilità*, grεqiεt : εὔκελος, εὐκολία.

ma, te mlɛðun ne Mát ɛ ne Díbre ɛ nder tjéra vísɛ te Maqɛdonís, múɛr úðɛn por si ɛqýpɛja, ɛ dúɛl n'Asíe. Atjé luftój ɛ múɛr te fíð fytétɛt ɛ véndɛt, qi qiλúɛnɛ ɛ ndóλnɛ ne úð, ɛ qi íɛin te Dáriojt, ɛ núk u fét kupkúɛ mɛ i qindrúɛ ɛ mɛ ɛ prítun. Nde vôna dúɛl Dárioj vêt mɛ uɛtrín ɛ véht, qi íɛtɛ ɛ pá-ŋéhmɛ, ɛ luftój mɛ Léken ɛ máð nder ŋadisá véndɛ; por hóvi i Léks núk prítɛj, prapo uɛtrít ɛ Dáriojt u-ðýɛnɛ ɛ u-príɛnɛ, ɛðɛ Dárioj íku mɛ fáqɛ te zêz. Vála ɛ Maqɛdonvɛt, qi ján te párt t' ŷn núk prítɛj udobí (1) persé por si vála ɛ pprónit qi derptón ðê ɛ gûr, ɛ núk íɛtɛ ne dór te Pérsvet mɛ ja u prítun hóvin.

Mbasi mújti Dárion ɛ i zû rop t' ámen ɛ grúɛn ɛ'ti, te fíð mrɛtnija ɛ Persís i híni ne dôr te Léks ɛ u-bá zóti i véndit.

Por Léka núk u-kondenduɛ mɛ ɛká fitój: fáti i mír qi i príni nder fíð lúftat, qi báni, i ndézi ɛðɛ tjéra diɛírɛ ne zémber; ɛ mbasi puɛtój te fíð ató ðêna ɛ ató

---

(1) Udob, italianíɛt: *facile*, udobí: *facilità*, greqíɛt: εὔκολος, εὐκολία.

mretnɨ, mlóð uɛtrin perserí ɛ u-nis mɛ vójt mɛ i rá cðɛ Indies qi kiɛtɛ mrét Hóron. Ký Hóroja iɛtɛ búp i mir ɛ trim súm, ɛ kiɛtɛ uɛtrija te mðája; por nák i velójtnɛ, perse Léka j'a prisi te fjða, ɛ zú cðɛ Hóron te fiλ mɛ dór.

Qé, ne két mendýr búrat ɛ trimat ɛ Σqypnis mɛ Léken ɛ máð múɛrnɛ ɛ puɛstúɛnɛ te fið Asien, ɛ báne n' atá vénde te lárga ɲi mretnɨ áq te múðɛ, sa só-qɛja ɛ 'sój nák kjé pámun kúp ne két jét perpára Románe, qi nde vóna múɛrnɛ ɛ puɛstúɛnɛ te fið ðën ɛ te fið bóten, qi ɲifɛj n' át kóh, ɛ ngúlnɛ temélin ɛ mretnis Rómes.

Hor Léka i maðð túi kénum Σqyptár ɛ áq trim, sá sóq nák kiɛtɛ, lá zakónet ɛ maqɛdonis, ɛ fiλój mɛ u-vésun ɛ mɛ u-stolisun por si Hérsit, ɛ mɛ ngrán ɛ mɛ pí si atá, ɛ múer te fið vést ɛ keqija qi kiɛin atá. Hiet súm, ɛ u-déjtɛ pá más, ɛ ne te déjun zún i fiλ mɛ mbýtun parsin ɛ uɛtrís véht ɛ miqt ɛ véht, ɛ báni disá pún qi iɛin kúndra zakónevet Σqyptárvet. Kiɛtɛ ɲi te pár qi ɛ dótɛ fórt ɛ ɛ kiɛtɛ mik per zémber, persé ký ɛ pát špetúɛ ne ɲi lúft, ne te elλen u' fɛt ne pɛzik te máð. Keti njérit i ðójsin émnit Klito.

mrɛtnî, mlóð uɕtrín perserí ɛ u-nis mɛ vójt mɛ i rá ɛðɛ Indíes qi kíɕtɛ mrét Póron. Ký Póroja íɕtɛ bûp i mír ɛ trím ɕúm, ɛ kíɕtɛ uɕtrija te mðája; por núk i velɛ́jtnɛ, persɛ Léka j'a príɕi te fíða, ɛ zù ɛðɛ Póron te fál mɛ dór.

Qé, ne két mendýr búrat ɛ trímat ɛ Σqypnîs mɛ Léken ɛ máð múɛrnɛ ɛ puɕtúɛnɛ te fíð Asíɛn, ɛ bánɛ n' atá véndɛ te lárga ɲí mrɛtnî áq te máðɛ, sa ɕó-qeja ɛ 'sáj núk kjé pámun kûp ne két jêt perpára Románo, qi nde vôna múɛrnɛ ɛ puɕtúɛnɛ te fíð ðên ɛ te fíð bóten, qi ɲífɛj n' át kóh, ɛ ngúlnɛ tɛmélin ɛ mrɛtnís Rómes.

Por Léka i máð túi kénun Σqyptár ɛ áq trim, sá ɕóq núk kíɕtɛ, lá zakónɛt ɛ maqɛdonís, ɛ fiλój mɛ u-véɕun ɛ mɛ u-stolísun por si Pérsit, ɛ mɛ ngrán ɛ mɛ ɲí si atá, ɛ múer te fíð vésɛt ɛ keqíja qi kíɕin atá. Píɛt ɕúm, ɛ u-déjtɛ pá más, ɛ ne te déjun zún i fiλ mɛ mbýtun parsín ɛ uɕtrís véht ɛ míqt ɛ véht, ɛ báni disá pûn qi íɕin kúndra zakónɛvɛt Σqyptárvɛt. Kíɕtɛ ɲí te pár qi ɛ dótɛ fórt ɛ ɛ kíɕtɛ mík per zém-ber, persé ký ɛ pát ɕpetúɛ ne ɲí lúft, ne te cíλen u fɛt ne pɛzík te máð. Ketí njérit i ðójɕin émnit Klíto.

Hi nát qi u-déj fórt Léka ε vrâu mε dór te vêht εδε két Klitón, ε ne nésrε, mbasi i dúel plεja, ε lýpi ε núk i rá ne ménd, qi ne mrâmε ε kiστε mbýt vét.

Vεrbûε prεj fátit mîr ε prεj puστêtit qi pát, Léka núk dîti mε mbájtun vεht-vêhten, por bâni σûm pûn te keqija, déri sa u-smû ε vdiq ne Babilón túi kénun fórt i ri, tri δêt ε-tré vjéτσ. Nûk dibet mîr fiàit a vdiq prεj lengátεt a préj hîlmit qi i δâmε parsija ε Maqεdónvεt, te ciàt lεsin fórt merzítun prεj ati ε prεj pûnσ te pa-gjàσmε qi bâni.

Qé! Léka i'máδ mε tri δ'i máj vét, bûpa Maqεdónσ ε disa Grék qi kiστε n' uστri mε vêhtε, priesi sa mrεtui te mâδja ε te fórta, bâni lúfta te pa-nâmera ε στini ne dór ε puστój te fiδ Asien, pûn qi pára ati núk mújti mε ε bámun kupkûσ.

Maδnija ε Lékσ hûmi mε vdék te 'ti, ε mrεtnít ε refînit, qi pát, i δâmε parsija nder vêhtε, ε u-bâmε disa mrεtni te rája, ε luftûεmε σûm péna mε tj'tren.

Emni i Lékes ká qindrûε tâσ sájêt, ε perméndεt εδε sót kând ε kând ne per bôt mε fâqε te bârδ.

Kejó ndêr ε ketá te perméndun na perkát εδε néve qi jémi Σqyptár ε te bîrt ε atýmε bûpavε qi bâmε

Ai nát qi u-déj fórt Léka ɛ vráu mɛ dór te véht ɛðɛ két Klíton, ɛ ne nésrɛ, mbasí i dúel píeja, ɛ lýpi ɛ núk i rá ne ménd, qi ne mráme ɛ kíɑtɛ mbýt vét,

Verbúɛ prej fátit mír ɛ prej puɑtêtit qi pát, Léka núk díti mɛ mbájtun veht-véhten, por báni ɑúm pún te keqija, déri sá u-smù ɛ vdíq ne Babilón túi kénun fórt i rí, trí ðêt ɛ-tré vjétɑ. Núk díhet mir fiλit a vdiq prej lengátet a préj hélmit qi i ðáne parsija ɛ Maqedónvet, te ciλt íɑin fórt merzítun prej atí ɛ prej púnɑ te pa-gjáɑme qi báni.

Qé! Léka i'máð mɛ trí ð'ít míj vêt, bûpa Maqedónɑ ɛ disá Grék qi kíɑtɛ n' uɑtrí mɛ véhtɛ, príɑi sá mretní te mðája ɛ te fórta, báni lúfta te pa-númera ɛ ɑtíni ne dór ɛ puɑtój te fið Asíen, pún qi pára atí núk mújti mɛ ɛ bámun kupkúɑ.

Maðnija ɛ Léks húmi mɛ vdék te 'tí, ɛ mretnít ɛ refinít, qi pát, i dáne parsija nder véhtɛ, ɛ u-báne disá mretní te réja, ɛ luftúene ɑúm ηéna me tj'tren.

Emni i Lékes ká qindrúɛ táɑ sájêt, ɛ perméndet ɛðɛ sót kánd ɛ kánd ne per bôt mɛ fáqɛ te bárð.

Kejó ndêr ɛ ketá te perméndun na perkát ɛðɛ néve qi jémi Σqyptár ɛ te bírt ɛ atýne búpave qi báne

fiđ ató trimni, ε qi prisnε fiđ ató mrεtni, si kur sε u-dyftúε per sipri.

Σqýpja émnin ε ká pas
Por ηεtás i kjé hapúε :
Bini, djélm, zót' ýn ju'a đásτ,
Her, nde dáçi, mε fitúε.

V

Εđε n' Epír, a Σqypni te póstmε, kjé ηi mrét, trim i fört, qi i đójsin émnit Πipo. Ký Πipo lufój me Maqedónt ε mε Grékt, ε i mújti ε i ndóq fört, ε stini ne dór sum katúndε, ε súm fytéte, qi lsin áfer sinórεvet t' ati. Ký Πipoja áq sprέjt đéu ustrin ε anmiqvet vέht, ε áq vrik müer fytétet ε katúndst, qi u-permέndnε, sà ustárt ε vέht i đáne : Moré zót, ti fitóvε ε móτε đέn me te sprέjt por si Σqýpeja. Ε Πipoja u-perfέj tái đánun : Vertét, astú ást, por ármt tója kjén flétet ε mia, ε pandáj flutoróva sprέjt por si Σqýpe.

Qé, prej fiálst qi i đán ustárt Πipos, ε prej fialvet qi perfέfi Πiroja na ká mbétun néve émni Σqyptárt,

ſíð ató trimní, ɛ qi príɕnɛ ſíð ató mrɛtní, si kur sɛ u-dyſtúɛ per síɲri.

Σqýɲja émnin ɛ ká pás
Por ɲɛtáɕ i kjé hapúɛ :
Bini, djélm, zót' ýn ju'a ðáɕt,
Per, nde dáçi, mɛ fitúɛ.

V

Ɛðɛ n' Ɛpír, a Σqyɲní te póɕtmɛ, kjé ɲi mrét, trim i fórt, qi i ðójɕin émnit Πípo. Ký Πípo luftój mɛ Maqɛdónt ɛ mɛ Grékt, ɛ i mújti ɛ i ndóq fórt, ɛ ɕtíni ne dôr ɕum katúndɛ, ɛ ɕúm ſytétɛ, qi íɕin áfer sinórɛvɛt t' ati. Ký Πípoja áq ɕpéjt ðéu uɕtrín ɛ anmíqvɛt véht, ɛ áq vrík múɛr ſytétɛt ɛ katúndɛt, qi uperméndnɛ, sâ uɕtárt ɛ véht i ðánɛ : Moré zót, ti fitóvɛ ɛ móre ðên mɛ te ɕpéjt por si Σqýɲeja. Ɛ Πípoja u-perſéj túi ðánun : Vertét, aɕtú áɕt, por ármt túja kjén flétet ɛ mía, ɛ pandáj flutoróva ɕpéjt por si Σqýɲɛ.

Qé, prej fiálɛt qi i ðán uɕtárt Πípos, ɛ prej fiálvɛt qi perſéſi Πíroja na ká mbétun névɛ émni Σqyɲtárt,

e ðɛ́ut ýn i ðón Σqypni, e gjúhs ýn ðón Σqýpe. Kejó fiál findet e skrúcme nder historija te Grikvet motçin, e Πlutirku e dyshón hóλ e hóλ, se si u-bá kejó pún, si i ðáne uestáret Πipos, e si u-perfél Πipoja.

Mbasi báni ketó trimni Πipoja skapercéu détin me ni uetri te máðe e dúel n' Italí, ku luftój súm me Román per me i dálun zót pópuλit te ni fytétit qi i ðójsin Tarént. Atý báni súm lúfta, e ndense nder te fída i múiti Román, eðe Romént luftúeme me trimni áq te máðe. sa Πipos i mbét má e súma e uetris, e kúr ne lúft te mpuápume pá uestárt e vét mbétun e vrá áq súm, ði: Eðe ni lúft ndo e fitófsa kestú, ún jám i húmbun. Πrandáj spejtój e báni páq e miqsí me Romént e u-kðýe me fáqe te bárð prej Italjet ne ðé te véht, túi dérðun e túi sperdá kánd e kánd émmín e zánin e trimnis Σqyptárvet.

VI

Mretnija e Iliris pát eðe ajó mrétna te mir e trima te fórt. Nder ató áest i perméndun ni mrét qi i ðój-

ε ðéut ýn i ðòn Σqyrní, ε gjúhs ýn ðòn Σqýrε. Kejó fiál findεt ε σkrúεmε nder historíja te Grékvεt motçín, ε Πlutárku ε dyftón hóλ ε hóλ, sε si u-bá kejó rûn, si i ðánε uσtáret Πípos, ε si u-rerféf Πipoja.

Mbasí báni ketó trimní Πípoja σkaρercéu détin mε ηi uσtrí te máðε ε dúel n' Italí, ku luftój σúm mε Román̂t rer mε i dálun zót rópuλit te ηi fytétit qi i ðójσin Taránt. Atý báni σúm lúfta, ε ndensε nder te fiða i múiti Román̂t, εðε Román̂t luftúεnε mε trimní áq te máðε, sa Πípos i mbét mâ ε σúma ε uσtrís, ε kûr ne lúft te mρráρmε rá uσtárt ε vét mbétun ε vrá áq σúm, ðá: Εðε ηi lúft ndo ε fitófσa keσtú, ún jám i húmbun. Πrandáj σρεjtój ε báni ráq ε miqsí mε Román̂t ε u-kðýε mε fáqe te bárð rrεj Italíjet ne ðê te véht, túi dérðun ε túi σρerdá kánd ε kánd émnin ε zánin ε trimnís Σqyrtárvet.

VI

Mrεtnija ε Iliris rát εðε ajó mrétna te mir ε trima te fórt. Nder ató áσt i rerméndun ηi mrét qi i ðój-

ɕin ćmnit Γénço. Ký mrɛt ɛ kiɵtɛ véndin ɛ sɛlin (*) ɛ véht ne Σkóder, ɛ urđenójtɛ tɛ fiđ đénat ɛ tɛ fiđ málɛt, qi jan pá đ ɛ pɛr qárk nder ató ána.

Mbás Γéngos kjé ɛđɛ qi mrɛtnéɕ, qi pɛit ćmnin Téfta, ɛ ɛđɛ kejó ndéj ne Σkóder, sɛ n'ató kóha Σkódra iɵtɛ fytéti mi i máđi tɛ fiđ Iliris.

Sikurse mépɛt véɵt prɛj ɵkrójaɕ ýna, tɛ cílat jan tɛ fđa tɛ vertéta ɛ pjéđun prɛj historíjaɕ mótɕmɛ, Maqɛdónt ɛ Epirótɛt ɛ Iliróqt ján tɛ fiđ prɛj fáɾɛt Helásgevɛt mótɕim, ɛ tɛ bírt ɛ atýnɛ jémi ná Σqyptárt, tɛ fiđ sá jémi qi flísim gjúhɛn Σqýpɛ.

U-pá, prá, mír fíλit, qi pánja ɛ ýn ɛ fára ɛ ýn ást mi ɛ mótɕmɛja ɛ tɛ fídavɛ, ɛ ćmni i mír, ɛ zíni i máđ,ɛ trimalja ɛ ndɛrúɛɕmɛ ɛ Σqyptárvɛt, ján póftun ɛ ján perméndun nder historija, ɛ ɵendrísin por si pézɛja ɛ djéλit fiđ kónd ɛ fiđ káh. E prɛj kesó dijɛt mépɛt véɵt mír ɛ hóλ qi Σqypnija núk ká kénun hérɛt, nder ató kóha tɛ mótɕmɛ, kɛstú ɛ vórfɛn, si kúr ást sót, por ká kénun ɛ máđɛ, ɛ ɛ bɛgát, ɛ mɛ ćmɛn

(*) Seli, italianist do mɛ đán : *seggio, trono.*

σin émnit Γénçο. Ký mrεt ε kíσtε véndin ε selín (1) ε véht ne Σkóder, ε urδenójtε te fiđ δênat ε te fiđ málεt, qi jan péđ ε per qárk nder ató ána.

Mbás Γénços kjé εδε ní mrεtnéσ, qi pát émnin Téfta, ε εδε kejó ndéj ne Σkóder, sε n'ató kóha Σkódra íστε fytéti má i máδi te fiđ Iliris.

Sikursε mépεt véστ prεj σkrójaσ ýna, te cílat jan te fiđa te vertéta ε pjéδun prεj historíjaσ mótçmε, Maqεdónt ε Epirótet ε Ilirónt ján te fiđ prεj fárεt Πelásgevεt mótçim, ε te birt ε atýnε jémi ná Σqyptárt, te fiđ sá jémi qi flásim gjúhen Σqýpε.

U-pá, prá, mír fiλit, qi pánja ε ŷn ε fára ε ŷn áστ mà ε mótçmeja ε te fídavε, ε émni i mîr, ε záni i máđ,ε trimnija ε ndεrúεσmε ε Σqyptárvεt, ján njóftun ε jan perméndun nder historíja, ε σendrísin por si pézeja ε djéλit fiđ kúnd ε fiđ káh. E prεj kesó díjεt mépεt vêστ mír ε hóλ qi Σqypnija núk ká kénun hérεt, nder ató kóha te mótçmε, keστú ε vórfen, si kûr áστ sót, por ká kénun ε máδε, ε ε bεgát, ε mε émen

(1) Seli, italianíστ do mε δán : *seggio, trono.*

te mir e te mãđ. e fört e ndërüesmne prej te fiđ bótet.

Ndo mendójsim mîr e hóλ, do te fijm se Σqypnija n' ató kóha te vjétra nük do te kêt kénun e trãs, e e pa-dije, si âsht sót, per sé me pàs kénun e pa-dije nük kiste müjtun me bâ skâf bâni, as ćmni i asij nük iste perméndun nder historija me âq sùm ndêr e levdim, si kur se u-perménd e u-skrüe.

E mabsi Σqypnija kâ rá kâq pôst e âsht vorfenüe ne két mendýr qi e sófim sót, e kâ mbét pá dije e pa skrime, dúhet me đân, se qi pezik i mád e kâ fêtun e e kâ pris, e denüe, e vorfenüe ne két mendýr qi e sófim sót.

VII

Perséu, qi kjé i mpráqmi mrít i Maqedonis u-pris me Román, te ciÀt i çilne lúft, e çúene qi ustri te máđe per me i rá e me e çirtun.

Çpiri, a Σqypnija e póstme, qi iste baskóe me Maqedoni, iste nden puetét te Perséut, e liđun me

te mír ε te máð, ε fórt ε ndərúεσmnε prεj te fið bótεt.

Ndo mεndójσim mír ε hóλ, do te fëjm sε Σqypníja n' ató kóha te vjétra núk do te kêt kénun ε tráσ, ε ε ε pa-díjε, si áσt sót, per sé mε pás kénun ε pa-díjε núk kíσtε múitun mε bà σkáf báni, as émni i asáj núk íσtε perméndun ndër historija mε áq σúm ndêr ε levdím, si kur sε u-perménd ε u-σkrúε.

Ε mabsí Σqypníja ká rá káq póσt ε áσt vorfenúε ne két mendýr qi ε σófim σót, ε ká mbét pá díje ε pa σkrímε, dúhεt mε ðán, sε ηí pezik i máð ε ká fëtun ε ε ká príσ, ε denúε, ε vorfenúε ne két mendýr qi ε σófim sót.

VII

Πεrséu, qi kjé i mprápmi mrét i Maqedonís u-príσ mε Románt, te ciλt i çílnε lúft, ε çúεnε ηí uσtrí te máðε per mε i rá ε mε ε çártun.

Εpíri, a Σqypníja ε póσtmε, qi íσtε baσkúε mε Maqedoní, íσtε nden puσtét te Πεrséut, ε liðun mε

bés ε mε fë mε atë. Πer két pôn εδε Epirótet mlóδne uστrin ε véht ε u-báne báσk me Maqedónt per me qindróε ε me prítun válen ε uστris Románvet. N'atë kóh mrεtnójtε ne Iliri Γénçoja. Εδε Γénçoja, mbasi ίστε Σqyptár ε kίστε fären ε fσin báσk me Herséun ε me Maqedónt ε me Epirótet, mlóδ εδε áj uστrin ε véht prεj málεvεt Σkóders ε prεj Dukafinit, ε prεj málεσ te Málit zí, ε prεj fiδ tjéra viseσ qi ίσin nden puστét te ati, ε u-bá báσk me Herséun per me leftûε me Román.

Uστrija ε Románvet kίστε per urδentár te pár ηi bûp te fört, qi i δójσin ámnit Πal-Emil. Uστrija ε Románvet u-perpóq me Σqyptárt ne ηi vénd, qi i δójσin Πidna, ε atý u-bá ηi lûft ε máδε ε ε mnêrσme fört, ε u dérδ σám fák kah te dý ánt; por ndenσε Σqyptárt qindrσene σúm ε báne trimni te máδε, ε u-vráne por si bápat ε mótçim, uστrija ε Románvet qiλój má ε fört, ε Σqyptárt u-prίσne ε u-dýene, ε u-vráne me σumic te máδε, εδε Herséu u-zû i fáλ.

Mbas asó lûftet Román Maqedonijen ε dáne káter cópaσ, εδε mbasi ε σtine te fiδ ne dór, ε báne per véhte.

bés ε mε fê mε até. Πer két pûn εðε Epirótet mlóðnε uστrín ε véht ε u-bánε báσk mε Maqεdónt per mε qindrúε ε mε prítun válen ε uστrís Románvεt. N' até kóh mrεtnójtε ne Ilirí Γénçoja. Εðε Γénçoja, mbasi íστε Σqyptár ε kíστε fáren ε fiσin báσk mε Πerséun ε mε Maqεdónt ε mε Epirótet, mlóð εðε áj uστrín ε véht prεj málεvεt Σkóders ε prεj Dukafinit, ε prεj málεσ te Málit zí, ε prεj fið tjéra vísεσ qi íσin nden puστét te atí, ε u-bá báσk mε Πerséun per mε leftúε mε Román†.

Uστríja ε Románvεt kíστε per urðentár te pár ηí bûp te fórt, qi i ðójσin émnit Πal-Emil. Uστríja ε Románvεt u-perpóq mε Σqyptárt ne ηí vénd, qi i ðójσin Πídna, ε atý u-bá ηí lúft ε máðε ε ε mnêrσmε fórt, ε u dérð σúm fák kah te dŷ ánt; por ndensε Σqyptárt qindrúεnε σúm ε bánε trimní te máðε, ε u-vránε por si búpat ε mótçim, uστríja ε Románvεt qiλój mâ ε fórt, ε Σqyptárt u-prίσnε ε u-ðýεnε, ε u-vránε mε σumíc te mâðε, εðε Πerséu u-zú i fáλ.

Mbas asó lúftεt Román† Maqεdonijen ε dánε káter cópaσ, εðε mbasí ε στínε te fið ne dôr, ε bánε per véhtε.

Σqypnín ε póstme ε prísne tíret, dófne ε penúene ótát dêt fytéte, báne pláçk skáf fétne, ε zûne ηi qind ε pés dêt mij spúrt te fáλ, ε i çúene ne robní ne Róm

Hrej se skáf i fét Σqyptárt ne két lúft me Románt-mépet me ménd se qýs asó kóhet Σqypnija u-fik ε u pris ε húpi me fà ε me krýe, ε búer te fíd te mirat qi pát, ε dijen ε skrimet, ε rà ne vorfení, ε ne robní, ε ne pa-dije, ne te ciλen findet eãe sót ne két dit.

VIII

Mbasi u-pris Herséu ne mendýr qi u-perménd ε u-dyftúε sipri, Fénçoja me skáf i mbét prej uetrijet véht, u-kâýs ε érđ ne Σkóder. Hor Románt ε ndóqne ε ε múerne mbrápa me ηi uetri te máđε, ε u-perpóqne me até ne Zadrim. Eãε atý u-bá ηi lúft ε máđε fórt ε u-dérđ súm fák, ε u-vrâne njérz sûm, por eãε atý Σqyptárt u-đýene ε u-prísne, ε ikne, kus spetój, déri ne Σkóder. Fénçoja ∫nde mrám u-ndrý ne fytét te Σkóders, ε luftój eãε atý sá múijti, por qindrésa ε 'tí vójt ne fúnd, ε marój me u-đân ne dór

Σqyɲnín ε póσtmε ε príσnε táret, dófnε ε penúεnε σtát δêt fytétε, báne plάçk σkáf fétnε, ε zûnε ɲí qínd ε pés δêt mîj σpírt te fάλ, ε i çúεnε ne robnî ne Róm.

Πrεj sε σkáf i fét Σqyptârt ne két lúft mε Romántmépεt mε ménd sε qýσ asó kóhεt Σqyɲnija u-fik ε u príσ ε húpi mε fâ ε mε krýε, ε búεr te fíδ te mírat qi pát, ε díjεn ε σkrímεt, ε râ ne vorfenî, ε ne robnî, ε ne pa-díjε, ne te cíλen findεt εδε sót ne két dit.

VIII

Mbasí u-príσ Πεrséu ne mendýr qi u-perménd ε u-dyftúε sípri, Γénçoja mε σkáf i mbét prεj uσtríjεt véht, u-kδýε ε érδ ne Σkóder. Πor Románt ε ndóqnε ε ε múεrnε mbrápa mε ɲí uσtrî te máδε, ε u-perpóqnε mε até ne Zadrím. Εδε atý u-bâ ɲí lúft ε máδε fórt ε u-dérδ σúm fák, ε u-vránε njérz σúm, por εδε atý Σqyptârt u-δýεnε ε u-príσnε, ε íknε, kuσ σpetój, déri ne Σkóder. Γénçoja ende mrám u-ndrŷ ne fytét te Σkóders, ε luftój εδε atý sâ múijti, por qindrésa ε 'tí vójt ne fúnd, ε marój mε u-δân ne dór

te Aníços, qi ishtε Πrétor ε komandári i uεtris Románvet. Ký, mbasi ε pát ne dór te véht ε liðí, ε ε çój rób ne Róm mε fiđ te bíjt, qi u-ðáne εðε atá ne dór te fitúesit. Kur mbrími ne Róm, Γénçoja prεj márjet ε prεj túrjit vdiq, ε fára ε ati u-sós ε u-εðε, ε núk ú-permónd má kúp-

Mbás Γéneos u-bá mrεtnés ne Σkóder ηi grúε, ηajó, qi u-perménd persipri ε qi i dójsin émnit Téfte. Lufój εðε kejó mε Románt ε báni trimni te máðε, por nde mrám u-priε, ε núk i mbét má fuqi mε qindrúε. Πrεj se kéqjet Téfta vdiq, ε mbas asíj, fiđ Σqypnija ε sperme rá ne dór te Románvet, te ciát dergúεnε εðε atý njérez te véht per mε urðnúε ε mε gurvnúε ðéun mε lif te Rómes.

Ne két mendýr Σqypnis núk i mbét má as ηi mrεtni ne véhtε, por u-bá fiđ már án ε pjés ε mrεtnis Rómes, qi εtini ne dór te véht te fiđ bóten ε te fiđ ðénat qi ηifεsin ε qi dihεsin n' ató kóha.

Hor ndensε kejó ε kéqε j'u-bá Σqypnis, núk dáhet mε kujtúε, sε Σqyptárt ðáne ármt ε mbétne ne rební ε nder kámb te Románvet. Román, qi ísin búpa te vjéfsim ε trima te mir, dítne mε ηóftun ε mε

te Aníços, qi ísɛ Πrétor ɛ komandári i usɛrîs Románvɛt. Ký, mbasí ɛ pát ne dór te véht ɛ líði, ɛ ɛ çój rób ne Róm mɛ fið te bijt, qi u-ðánɛ ɛðɛ atá ne dór te fitúesit. Kur mbríni ne Róm, Fénçoja prɛj márjɛt ɛ prɛj túrpit vdiq, ɛ fára ɛ atî u-sós ɛ u-sûɛ, ɛ núk ú-perméndmâ kúp.

Mbás Fénços u-bâ mrɛtnésɛ ne Σkóder ηí grúɛ, ηajó, qi u-perméndpersípri ɛ qi i ðójsin émnit Téfte. Luftój ɛðɛ kejó mɛ Romànt ɛ báni trimnî te máðɛ, por nde mrám u-príɛ, ɛ núk i mbét mâ fuqî mɛ qindrúɛ. Prɛj se kéqjɛt Téfta vdiq, ɛ mbas asáj, fið Σqypnija ɛ sípermɛ râ ne dór te Románvɛt, te cílt dergúɛnɛ ɛðɛ atý njérez te véht per mɛ urðnúɛ ɛ mɛ gurvnúɛ ðéun mɛ lif te Rómes.

Ne két mendýr Σqypnîs núk i mbét mâ as ηî mrɛtnî ne véhtɛ, por u-bâ fið mâr àn ɛ pjés ɛ mrɛtnîs Rómes, qi sɛtíni ne dór te véht te fið bóten ɛ te fið ðênat qi ηifɛsin ɛ qi díhɛsin n' ató kóha.

Por ndensɛ kejó ɛ kéqɛ j'u-bâ Σqypnîs, núk dúhɛt mɛ kujtúɛ, sɛ Σqyptárt ðáne ármt ɛ mbétnɛ ne robnî ɛ nder kámb te Románvɛt. Románt, qi ísin búpa te vjéfsim ɛ tríma te mîr, dîtnɛ mɛ ηóftun ɛ mɛ

ndeɾúc trimnin ɛ tjérvɛ. Ner két pón Σqypnia núk ɛ búer émnin ɛ te ɑendritunit ɛ vêht, ɛ Románt múernɛ ne Σqypnt uɑtár ɛ luftár ɑúm, ɛ bánɛ disá lɛfɛón Σquptárɑ, qi i qújɑin : lɛfɛónt ɛ Iliris. Júli Késari, qi mûndet mɛ u-dân i pári Nerendúer i Rómes, pelqéjtɛ ɛ ndeɾójtɛ fört lɛfɛónt ɛ Iliris, âq sâ n' Alɛmâɲ pát fid món dý lɛfɛón Σqyptárɑ ɛ mbújti ɑúm ɑpnés ne trimnt te nëýnɛ. E pernjim'nd, fid món ɛ nder fid lúfta qindrúɛnɛ ɛ luftëɛnɛ, por si búpa ɛ si trima qi ɪɑin, ɛ u-dánɛ fid kúnd mɛ fâqɛ te bárdâ ɛ mbájtnɛ émnin ɛ ndêren ɛ te párvɛt vêht.

IX

Mbasi u-priɑ ɛ húpi mretnija ɛ mádɛ ɛ Róms, Σqypnija fid u-dà cópa cópa, ɛ bánɛ ɑúm Ducâtɛ, ɛ Nrincipâtɛ ne vêhtɛ. Di-kúɑ múɛr ɲí pjés, di-kúɑ ɲí tjéter; disá fytétɛ rân ne dór te húaj, disá tjéra mbájtnɛ parsin ɛ vêht ɛ u-gurvnúɛnɛ si déɑtnɛ vét.

Ne kóh te Sultan-Muriátit ɪɛtɛ Nrincip ne Krúɛ, Ton-kastrióti. Uetrija ɛ Türkut rá ɑúm hér ne Rumɛli, ɛ mbasi múɛr Adrianópolin (Edrénen) Sultán

ndɛrúɛ trimnîn ɛ tjérvɛ. Пer két pûn Σqypnía núk ɛ búer émnin ɛ te ɕendrítunit ɛ véht, ɛ Románt múɛrnɛ ne Σqypnî uɕtâr ɛ luftâr ɕúm, ɛ bânɛ disâ leſeón Σquptârɕ, qi i qújɕin : leſeónt ɛ Ilirîs. Júli Késari, qi múndɛt mɛ u-đân i pári Пerendúɛr i Rómes, pelqéjtɛ ɛ ndɛrójtɛ fórt leſeónt ɛ Ilirîs, áq sâ n' Alɛmáŋ pát fiđ môn dý leſeón Σqyptârɕ ɛ mbájti ɕúm ɕpnés ne trimnî te atýnɛ. Ε perŋiménd, fiđ môn ɛ nder fiđ lúfta qindrúɛnɛ ɛ luftúɛnɛ, por si búpa ɛ si tríma qi íɕin, ɛ u-dâɲɛ fiđ kúnd mɛ fáqɛ te bárđ ɛ mbájtnɛ émnin ɛ ndêren ɛ te párvɛt véht.

IX

Mbasí u-príɕ ɛ húpi mrɛtnija ɛ máđɛ ɛ Róms, Σqypnija fiđ u-đà cópa cópa, ɛ bánɛ ɕúm Ducátɛ, ɛ Пrincipátɛ ne véhtɛ. Di-kúɕ múɛr ŋí pjés, di-kúɕ ŋí tjéter; dísá fytétɛ rân ne dór te húaj, disá tjéra mbájtnɛ parsîn ɛ véht ɛ u-gurvnúɛnɛ si déɕtnɛ vét.

Ne kóh te Sultan-Murátit íɕtɛ Пrincíp ne Krúɛ, Гon-kastrióti. Uɕtrija ɛ Túrkut râ ɕúm hér ne Rumelî, ɛ mbasí múɛr Adrianópolin (Ɛdrénɛn) Sultán

Muráti dóte ne zémber te véht mesti ne dór cãe Sqypnín. Por két pún te fíđ te pârt e Sqypnis isin e falójsin ne frig te máđe, e drójsin mos ti mápin Túrku, si múer sá tjéra đéna. Ton-kastrióti per me u-miqsúe e me kên mir me Túrq, i đá Sultán Murátit péng te káter te' birt e véht. Por Sultán Muráti te tré mâ te međájt j'a vrau, e núk lá đâl, por véç má te vóglin, qi i dójsin émnin Tórf, a Ter-kastriót. Keté, qi iste çún i vógel e báni Túrk e i dá émnit Skender-bég. Ký djál dúel fórt i mír e fórt trim, e Sultán Muráti e dést fórt e e sílni n' uestri te véht, e e báni kapák kapák te mađ e te pár. Kur e pa se sá i vjéfsim iste, e dergój me uestri ne Asie, e atý Skender-bégu luftój súm e báni do trimní, qi u-levdúene fórt, e isin perqiménd per t' u-nderúe.

Skender-bégu jetójte ne fáqe te bóts por si Túrk; por ne zémber te véht iste fídemón Sqyptár, e núk hapójte kúp, se i kój bir iste, e se çé fár fákut kiste ne trúp te véht. Prandáj mbájte áfer véhtes dý a tré qind sqyptár, te cílt, eđe atá, per fáqe isin Túrq, si áj, por ne zémber isin e mbáheesin te Kerostêa.

Ndóxi prá, qi Skender-bégu u-fét me uestri áfer

Muráti dótɛ ne zémber te véht mɛɕtî ne dór ɛðɛ Sqypnín. Per két pûn te fíð te pârt ɛ Sqypnîs íɕin ɛ faλójɕin ne frig te máðɛ, ɛ drójɕin mos ti mápin Túrku, si múɛr sâ tjéra ðêna. Γon-kastrióti per mɛ u-miqsúɛ ɛ mɛ kên mir mɛ Túrq, i ðá Sultán Murátit péng te káter te' birt ɛ véht. Por Sultán Muráti te tré mâ te meðájt j'a vráu, ɛ núk lá fàλ, por véç mâ te vóglin, qi i ðójɕin émnin Γérf, a Γɛr-kastriót. Keté, qi íɕtɛ çún i vógel ɛ báni Túrk ɛ i ðá émnit Skɛnder-bég. Ký djál dúel fórt i mír ɛ fórt trím, ɛ Sultán Muráti ɛ déɕt fórt ɛ ɛ ɕtíni n' uɕtrí te véht, ɛ ɛ báni kapák kapák te máð ɛ te pár. Kur ɛ pa sɛ sá i vjéfɕim íɕtɛ, ɛ dergój mɛ uɕtrí ne Asíe, ɛ atý Skɛnder-bégu luftój ɕúm ɛ báni do trimní, qi u-levdúɛnɛ fórt, ɛ íɕin perɲiménd per t' u-ndɛrúɛ.

Skɛnder-bégu jɛtójtɛ ne fáqɛ te bóts por si Túrk; por ne zémber te véht íɕtɛ fiðemón Sqyptár, ɛ núk hapójtɛ kúp, sɛ i kúj bír íɕtɛ, ɛ sɛ çé fár fákut kíɕtɛ ne trúp te véht. Πrandáj mbájtɛ áfer véhtɛs dý a tré qind ɕqyptár, te cíλt, ɛðɛ atá, per fáqɛ íɕin Túrq, si áj, por ne zémber íɕin ɛ mbáhɛɕin te Kerɕtên.

Ndóλi prá, qi Skɛnder-bégu u-fét mɛ uɕtrí áfer

Serbíet: Mi dit qilój qi Sadri-azémi i Mrétit dóel andéj, ε Skender-bégu i qiti priten, ε ε σterngój mε vû búlen (¹) ne ηí fermán qi pat σkrúε ε bá gádi, ne te cilin Mréti u rðenójte Páσes, qi iεtε ne Krúε, mε j'a leσúε, ε mε j'a ðán fytétin Skender-bégut. Mbasi i múεr búlen Skender-bégu ε vráu két Sadri-azém prej friget qi mos te dyftójtε, sε σkáf u-bá, ε mos ta ndáltε ne úð, ne te cilεn iεtε nisun.

Két pûn núk ε báni te mír, por núk pát sε si mε bá ndrýσε per mε marúε dheirin ε zémbers véht; ε pernjimínd, mε ε pás lán fáX Sadri-azémin, ký ε kiσtε zbulúε, ε núk i kiεtε lán pógen çil, per mε bá σkáf báni.

Mbasi múεr fermánin te bulósun, mε ηató trέ qind Σqyptár, qi kiεtε mε víhtε, u-vû n' úð ε, pá u-ndál kupkúnd, mepini por si puféja ne Krúε. Komandári i Krúes tuk pá fermánin dúεl prej Krójet ε j'a ðá ne dór Skender-bégut. At hêr. Skender-bégu çój ne kámb te fîð ðên ε Σqypnis, ε σtini ne dór te

---

(¹) Bul, italianisε : *sigillo* ; turqisε : mehýr.

Serbíɛt. Ái dít qiλój qi Sadri-azémi i Mrétit dúel andéj, ɛ Skɛndɛr-bégu i qíti príten, ɛ ɛ ɕterngój mɛ vû búlen (1) ne ɳí fɛrmán qi pat ɕkrúɛ ɛ bá gádi, ne te cíλin Mréti u rðɛnójtɛ Páɕes, qi íɕtɛ ne Krúɛ, mɛ j'a leɕúɛ, ɛ mɛ j'a ðán fytétin Skɛndɛr-bégut. Mbasí i múɛr búlen Skɛndɛr-bégu ɛ vráu két Sadri-azém prɛj fríɡɛt qi mos te dyftójtɛ, sɛ ɕkáf u-bá, ɛ mos ta ndáltɛ ne ûð, ne te cíλen íɕtɛ nísun.

Két pûn núk ɛ báni te mír, por núk pát sɛ si mɛ bá ndrýɕɛ per mɛ marúɛ diɕírin ɛ zémbers véht; ɛ perɳiménd, mɛ ɛ pás lán fáλ Sadri-azémin, ký ɛ kíɕtɛ zbulúɛ, ɛ núk i kíɕtɛ lán púgen çil, per mɛ bá ɕkáf báni.

Mbasi múɛr fɛrmánin te bulósun, mɛ ɳató tré qínd Σqyptár, qi kíɕtɛ mɛ véhtɛ, u-vû n' ûð ɛ, pá u-ndál kupkúnd, mepíni por si puféja ne Krúɛ. Komandári i Krúes tuk pá fɛrmánin dúɛl prɛj Krújɛt ɛ j'a ðá ne dór Skɛndɛr-bégut. At hêr Skɛndɛr-bégu çój ne kámb te fíð ðên ɛ Σqypnís, ɛ ɕtíni ne dór te

---

(1) Bul, italianíɕt : *sigillo* ; turqíɕt : mehýr.

vêht te fiđ fytétet ε katúndet ε véndet ε te párvet vêht, ε u-bá princip ne Σqypni. Túk u-đá zâni ne Σqypni sε ćrđ Skender-bégu ne seli t' átit vêht, te fiđ Σqyptárt u-gezúεnε, ε mûεrnε ármet per mε qindrúε báσk mε atê. Ε te fiđ te párt ε krênt u- lekúndnε prεj vén-dεσ vêhta ε pál ε pál, fiđ i ciÀi mε σók te vêht, vójtnε ne Krúε te Skender-bégu, per mε u-fál mε atê ε mε u-gezúε per te mir te ati. Ketá te pár kjén Hal-dukafini, ε Léka, ε Arianiti i Vlôns, ε Tanuσ-tópja, ε Γon-σpáta, ε Boσdári i Nárts, ε Manéσi i Berátit, ε Urâna, ε Moisia i Dibres, ε Hal-duσmáni, ε Γon-kúka, ε sá ε sá tjér te pár, ε krên te Σqypnis qi núk áσt ndevója mε i perméηd ká ηi ε ká ηi ne két σkrim, qi po qésim ne drit.

Ketá te pár ε ketá krên u-perbεtúεnε báσk, ε u-lidnε mε bés ε mε fê per mε ηóftun per te pár nder te pár Skender-bégun, ε mε mlédun finden ε vêht fiđ i ciÀi, ε mε u-bá gádi mε luflúε ndo kiόft sε, si kur prítej, Túrku do te víjtε mε i rá Σqypnis.

Mbasi u-gezúεnε ηa disá dit ne Krúε, fiđ i ciÀi u-kđýε ne vénd te vêht, ε Σqypnija fiđ mâr báni gáz ε u-gazmûε, ε j'u fál ndêrs te máđit Zót, qi lirój

véht te fiđ fytétet ε katúndet ε véndet ε te párvet véht, ε u-bá princíp ne Σqypní. Túk u-đá záni ne Σqypní sε érđ Skender-bégu ne seli t' átit véht, te fiđ Σqyptárt u-gezúεnε, ε múεrnε ármet per mε qindrúε báσk mε até. Ε te fiđ te párt ε krênt u- lekúndnε prej véndεσ véhta ε pál ε pál, fiđ i ciλi mε σók te véht, vójtnε ne Krúε tε Skender-bégu, per mε u-fál mε até ε mε u-gezúε per te mír te atí. Ketá te pàr kjén Hal-dukafíni, ε Léka, ε Arianíti i Vlôns, ε Tanuσ-tópja, ε Γon-σpáta, ε Boσdári i Nárts, ε Manéσi i Berátit, ε Urána, ε Moisía i Dibres, ε Hal-duσmáni, ε Γon-kúka, ε sá ε sá tjér te pár, ε krên te Σqypnís qi núk áσt ndεvója mε i perménd ká ηí ε ká ηi ne két σkrím, qi po qésim ne drit.

Ketá te pâr ε ketá krên u-perbεtúεnε báσk, ε uliđnε mε bés ε mε fê per mε ηóftun per te pâr nder te pâr Skender-bégun, ε mε mléđun finden ε véht fiđ i ciλi, ε mε u-bâ gâdi mε luftúε ndo kióft sε, si kur prítej, Túrku do te vijte mε i rá Σqypnîs.

Mbasi u-gezúεnε ηa disâ dit ne Krúε, fiđ i ciλi ukđýε ne vénd te véht, ε Σqypníja fiđ mâr báni gâz ε u-gazmúε, ε j'u fál ndêrs te máđit Zót, qi lirôj

Krúqn e te fiđ ató vándε,qi pátnε rà ne dór te Túrkut. Ne te fiđ fytétet, ε ne te fiđ katúndet findja ε Σqypnis u-vλaznúεnε, pajtúεnε fáqet, ε u-miqsúεnε: ε kûr qás-εin εóq mε εóq ne púg u-mépεin ne grýk ε u-fálεin si kur fálεn per físta te mđája.

X

Gezimi i Σqypnis ngjáti ηa disá dit, ε εpnésa ε bóts kjé ε máđε déri sà u-đá zámi, se Túrku gatój ηi uεtri per mε ε dergúε kúndra Skεnder-bégut. Sultán Muráti tuk mûεr vést, se εká báni Skεnder-bégu per mε hi ne Kruε ε si vrâu Anadoλákt, qi fét ne Σqypni, per mε εti ne dór fân ε véht ε fytétεt ε katúndet ε véhta, urđnój Πaεaλárvε mε mlétđun uεtrijat, Janiçér ε Spahí, ε mε vójtun mε i rá Σqypnis ε mε ε prεs ε mε ε bã hi ε plúhun.

E per ηi ménd ηa disá uεtri ηéna mbas tjétrét, u-dórfne prej Rumelíjet ε hínε, ne sinâret te Σqypnis túi vrá, túi djég ε túi penúε vándet, ne per te ciât εka-percúεnε. Por Skεnder-bégu núk ndéj fjétun; mε te εpíjt ju dúel perpára mε uεtri te Σqypnis ε luftój mε

Krúɛn ɛ te ſiđ ató véndɛ,qi pátnɛ râ ne dór te Túrkut. Ne te ſiđ ſytétɛt, ɛ ne te ſiđ katúndɛt ſindja ɛ Σqypnís u-vλaznúɛnɛ, pajtúɛnɛ ſáqɛt, ɛ u-miqsúɛnɛ: ɛ kûr qásɛin sóq mɛ sóq ne pûg u-mépɛin ne grýk ɛ u-fálɛin si kur fálɛn per fésta te mđája.

X

Gezími i Σqypnís ngjáti ŋa disá dit, ɛ spnésa ɛ bóts kjé ɛ máđɛ déri sâ u-đá zámi, sɛ Túrku gatój ŋí uɛtrí per mɛ ɛ dergúɛ kúndra Skɛndɛr-bégut. Sultán Muráti tuk múɛr vêɛt, sɛ ɛká báni Skɛndɛr-bégu per mɛ hí ne Krúɛ ɛ si vráu Anadoλákt, qi fét ne Σqypní, per mɛ ɛti ne dór ſán ɛ véht ɛ ſytétɛt ɛ katúndɛt ɛ véhta, urđnój Παɛaλárvɛ mɛ mléđun uɛtríjat, Janiçêr ɛ Spahí, ɛ mɛ vójtun mɛ i rá Σqypnís ɛ mɛ ɛ príɛ ɛ mɛ ɛ bá hí ɛ plúhun.

Ɛ per ŋi ménd ŋa disá uɛtrí ŋéna mbas tjétrét, udôrſnɛ prej Rumelíjɛt ɛ híne, ne sinúrɛt te Σqypnís túi vrá, túi djég ɛ túi penúɛ véndɛt, ne per te cíλt ɛkapercúɛnɛ. Por Skɛndɛr-bégu núk ndéj fjétun; mɛ te spéjt ju dúɛl perpára mɛ uɛtrí te Σqypnís ɛ luſtój mɛ

zemberi te máðε ηε káq, sá ηénin mbás tjétrit, priési Ali-páσεn, ε Baλλaban-páσεn, ε disá tjér paσa λár, qi iknε te fiđ me fáqε te zéz.

Nder ketó lúfta u-dérđ fák i máđ ε nder láma t' uεtrijavet métnε te vrám σúm Túrq, ε Σqyptárt fitúεnε trégun ε trimnis, má pár fáqen ε bárđ, ε mbasandáj pláçka σúm, ε fá, ε kuál ε σatóre (¹) ε árm ε fiđ εká fétnε.

Her ketó lúfta, qi fitúεnε Σqyptárt, báne gazménd te máđ, por ký gazménd núk ngjáti σúm, per sé umúεr véσt, qi Sutlán Muráti âq fórt u-iđenúε per két pún, sá u-çúε vétt me ηi uεtri te máđε, ηí qint ε fáεst đít mij uεtárσ, eđε érđ ε peđój Krúεn.

Skεnder-bégu u-bâ gádi me i qindrúε, ε j'u çój fiál te fiđ te párvet Σqypnis me mléđ uεtárt ε me árđ me i ndimúε. Eđε aεtú goditi ηí uεtri fórt te mir ε fórt te fórt, ε mbasi lá ne Krúε me ε rújtun, Uránen, qi íεtε trím i mir ε fórt i úrt ε besnik, áj

---

(¹) Σatóre, do me đán turqíst : çadér, italianíst : *tenda, padiglione.*

zemberí te máδε ηε káq, sá ηénin mbás tjétrit, príσi Ali-páσen, ε Baλaban páσen, ε disâ tjér paσaλàr, qi íknε te ſíδ mε fáqε te zéz.

Nder ketó lúfta u-dérδ ſák i máδ ε nder láma t' uσtríjavεt métnε te vrâm σúm Túrq, ε Σqyptârt fitúεnε trégun ε trimnîs, mâ pâr fáqεn ε bárδ, ε mbasandáj pláçka σúm, ε ſâ, ε kuál ε σatórε (1) ε árm ε ſíδ σká ſétnε.

Per ketó lúfta, qi fitúεnε Σqyptârt, bánε gazménd te máδ, por ký gazménd núk ngjáti σúm, per sé umúεr véσt, qi Sutlán Muráti áq fórt u-iδenúε per két pûn, sâ u-çúε véht mε ηí uσtrî te máδε, ηí qínt ε fáσt δét míj uσtárσ, εδε érδ ε pεdój Krúεn.

Skεnder-bégu u-bâ gádi mε i qindrúε, ε j'u çój fiál te ſíδ te pârvεt Σqypnîs mε mléδ uσtârt ε mε árδ mε i ndimúε. Εδε aσtú godíti ηí uσtrí fórt te mír ε fórt te fórt, ε mbasí lá ne Krúε mε ε rújtun, Uránen, qi íσtε trím i mír ε fórt i ûrt ε bεsník, áj

---

(1) Σatórε, do mε δán turqíσt: çadér, italianíσt: *tenda, padiglione.*

véht me tjért dúel e múer málet per me u-fétun gádi me i rá uestris Túrkut, kûr t' iste ndevój. Uréna u-liñ me bés e me fé me vdék e me mos e ñán per te fàλ fytétin e Krúes.

Skender-bégu me parsi te Σqypnis e me ñít mij uestàr Σqyptàr ndéj perjásta, e skójte e vijte por si Σqýpeja hér andéj hér kendéj, e prifójte kóhen e mir per me i rá béfas uestris Mrétit. E ne két mendýr e mérte mprápa, e e ndiqte pá prá kúp, e hér i bijte ne ni án, hér ne ni tjéter, e núk e léjte kúp ne páq ás ne pusim.

Her qárk te Krúes u-báne lúfta súm e u-dérñ fák i máñ. Σqyptárt núk kisin as kanóna as bómbe, por árma e véhta, si kur se párit, e núk u-tútsin as fáret prej bumuλíma as prej fáma te kanónvet e te bómbavet, qi hiñesin per mbi Krúe. Mbás súm kóhet qi u-luftúe pá u-ndál kúp, ne mendýr qi u-dyftúe, uestrija e Sultán Murátit po prisej, eñe tui pá se núk pó mándej te mápin Krúen, e qi me ndéjun atý eñe má, do te birte fiñ uestrin e véht, me ská i mét prej uestires, u-kñýe mprápa e érñ n' Adrianupól, eñe vdiq.

véht mɛ tjért dúɛl ɛ múɛr málɛt per mɛ u-ʃétun gâdi mɛ i râ uɕtris Túrkut, kûr t' íɕtɛ ndɛvój. Urána u-líđ mɛ bés ɛ mɛ fê mɛ vdék ɛ mɛ mos ɛ đán per te ʃâλ ʃytétin ɛ Krúɛs.

Skɛnder-bégu mɛ parsí te Σqypnís ɛ mɛ đét míj uɕtâr Σqyptâr ndéj perjáɕta, ɛ ɕkójtɛ ɛ víjtɛ por si Σqýpeja hér andéj hér kendéj, ɛ prifójtɛ kóhɛn ɛ mír per mɛ i râ béfas uɕtris Mrétit. Ɛ ne két mendýr ɛ mértɛ mprápa, ɛ ɛ ndíqtɛ pâ prâ kúp, ɛ hér i bíjtɛ ne ηî ân, hér ne ηî tjéter, ɛ núk ɛ léjtɛ kúp ne páq ás ne puɕím.

Per qárk te Krúɛs u-bánɛ lúfta ɕúm ɛ u-dérđ fák i máđ. Σqyptârt núk kíɕin as kanóna as bómbɛ, por ármt ɛ véhta, si kur se párit, ɛ núk u-túɕin as fáret prɛj bumuλímaɕ as prɛj fámaɕ te kanónvɛt ɛ te bómbavɛt, qi híđɛɕin per mbí Krúɛ. Mbás ɕúm kóhɛt qi u-luftúɛ pá u-ndál kúp, ne mendýr qi u-dyftúɛ, uɕtríja ɛ Sultán Murátit po prísɛj, ɛđɛ tui pá sɛ núk pó múndej te mápin Krúɛn, ɛ qi mɛ ndéjun atý ɛđɛ mâ, do te bîrtɛ fíđ uɕtrîn ɛ véht, mɛ ɕká i mét prɛj uɕtáro, u-kđýɛ mprápa ɛ érđ n' Adrianupól, ɛđɛ vdíq.

Hor, mbasi vdiq Sultán-Muráti ɛ̃ɑ̃ hýpi i bíri Sultán Mehméti, nák vonúɛnɛ me árɑ̃un ɛ̃ɑ̃ tjéra ustrija Túrqiɛ ne Σqypni ; ɳéna priɛɛj ɛ sósɛj,ɛ tjétra vinte riɛtas me fuqi ɛ̃ɑ̃ má te máɑ̃ɛ. Hor ndensɛ u-bá kestú, Σqyptárt qindrúɛnɛ, por si kɑ̃ɛ ndê pár ɛ i priɛnɛ te fida ɳénen mbás tjétret.

Ketá fitimɛ ɛ kejó qindrês ɛ Σqyptárvet núk ɛ zbúti zémbren ɛ Mrétit, por ɛ iɑ̃enój ɛ̃ɑ̃ má tépɛr, ɳekáq sá Sultán Mehméti, ɳij víhi, qi mɑ̃ɛr Kostantinópolin, mlóɑ̃ ɛ̃ɑ̃ ɳi ustri te máɑ̃ɛ, si ɛ̃ɑ̃ i áti, ɛ érɑ̃ mpráp neKrúɛ, ɛ ɛ pɛɑ̃ój per se riɛtas.

Skender-bégu, ɛ̃ɑ̃ áj mlóɑ̃ te pàrt ɛ Σqypnis ɛ áq lórt qindrój ɛ áq trimni te máɑ̃ɛ striɛnɛ Σqyptárt te fiɑ̃ mar, ɛ Dibrãnt má ɛúm sɛ tjért, sá mbás ɳa disá kóhet, Sultán Mehmétit, si pá sɛ ustrija ɛ 'ti po priɛɛj ɛ bírɛj, j' u-dést ɛ̃ɑ̃ keti me lán Krúɛn ɛ me u-kdýɛ ne Konstandinópol. Ɛ̃ɑ̃ Σqypnía ɛpetój ɛ̃ɑ̃ kesó hérɛt me ndêr ɛ me fáqɛ te bárɑ̃.

Por, mbasí vdiq Sultán-Muráti εðε hýpi i bíri Sultán Mehméti, núk vonúεnε mε árðun εðε tjéra uστríja Túrqiσ ne Σqypní ; ηéna prίσεj ε sósej, ε tjétra vintε rίστas mε fuqî εðε mâ te máðε. Por ndensε ubâ keστú, Σqyptârt qindrúεnε, por si kûr ndê pâr ε i prίσnε te fîða ηénεn mbás tjétrεt.

Ketá fitíme ε kejó qindrês ε Σqyptárvεt núk ε zbúti zémbrεn ε Mrétit, por ε iðenój εðε mâ tépεr, ηεkáq sâ Sultán Mehméti, ηáj véht, qi múεr Kostantinópolin, mlóð εðε ηi uστrí te máðε, si εðε i áti, ε êrð mpráp neKrúε, ε ε pεðój per se rίστas.

Skεndεr-bégu, εðε áj mlóð te pârt ε Σqypnís ε áq fórt qindrój ε áq trimnî te máðε στrúεnε Σqyptârt te fîð mâr, ε Dibránt mâ σúm sε tjért, sâ mbás ηa disâ kóhεt, Sultán Mehmétit, si pá sε uστrija ε 'tî po prίσεj ε bírεj, j' u-déστ εðε ketí mε lán Krúεn ε mε u-kðýε ne Konstandinópol. Εðε Σqypnía σpetój εðε kesó héret mε ndêr ε mε fáqε te bàrð.

XI

Fiđ keto lùfta, qi goditnɛ, ɛ trimnija, qi strùɛnɛ Sqyptárt, bánɛ ne mendŷr, qi émni i Skender-bégut ɛendriti fiđ kah, por si ŋi diɛλ i ri, ɛ fiqɛja ɛ bárđ ɛ Sqypnis dúɛl ne ɛéɛ ɛ u-perméɴd, núk vétem ne Rumeli, por ɛđɛ mà fört n' Evrópe, ɛ đóhej fiđkúnd, sɛ Skender-bégu iɛtɛ búpi mâ i miri, ɛ luftári mâ i fört i jéts, ne te ciλen falój.

Her mɛ mos ɛ ngjátun ɛúm po bájm mɛ ditun, sɛ ne két mendŷr Skender-bégu luftój per si ɛ sá vjét ne Sqypni, ɛ prisi ŋi zét ɛ dŷ uɛtrija te mrɛtnis Túrkut, ɛ leɛój ŋi péze lumnijet per mbi Sqypni, áq si mréti i Nɛápolit, qi ɛ páitnɛ peđúɛ Francést ne ŋi fytét, i çój fiđ ɛ j'u-lút mɛ dúl détin mɛ ŋi uɛtri, ɛ mɛ vójtun mɛ i ndimúɛ, ɛ mɛ ɛ ɛpetúɛ anmiqɛs véht.

E per te vertét, Skender-bégu báni páq mɛ mrétin ɛ Turqis, ɛ múɛr ŋa pés a fiɛt mij Sqyptár, ɛ dúɛl ne đê te Nɛápolit, luftój mɛ Kárlo-d'Anxon, qi iɛtɛ komandári i Francézvɛt, ɛ prisi, ɛ ɛ nzúɛr prɛj fytétit,

XI

Ɽiđ ketó lúfta, qi godítnɛ, ɛ trimnija, qi ɕtrúɛnɛ Σqyptárt, bánɛ ne mendŷr, qi émni i Skɛndɛr-bégut ɕendríti ɽiđ kah, ɽor si ŋi díɛλ i rí, ɛ fáqeja ɛ bárđ ɛ Σqyɽnís dúɛl ne ɕéɕ ɛ u-ɽerméndd, núk vétem ne Rumɛlî, ɽor ɛđɛ mâ fórt n' Ɛvróɽe, ɛ đóhɛj ɽiđkúnd, sɛ Skɛndɛr-bégu íɕtɛ búɽi mâ i míri, ɛ luftári mâ i fórt i jéts, ne te cíλen ɽalój.

Ɽer mɛ mos ɛ ngjátun ɕúm ɽo bájm mɛ dítun, sɛ ne két mendýr Skɛndɛr-bégu luftój ɽer sá ɛ sá vjét ne Σqyɽní, ɛ ɽríɕi ŋí zét ɛ dŷ uɕtrija te mrɛtnís Túrkut, ɛ leɕój ŋî péze lumníjɛt ɽer mbí Σqyɽní, áq sá mréti i Nɛápolit, qi ɛ ɽátnɛ ɽeđúɛ Francést ne ŋí ɽytét, i ɕój fiál ɛ j'u-lút mɛ dál détin mɛ ŋî uɕtrí, ɛ mɛ vójtun mɛ i ndimúɛ, ɛ mɛ ɛ ɕɽetúɛ anmíqɕ véht.

Ɛ ɽer te vertét, Skɛndɛr-bégu báni ɽáq mɛ mrétin ɛ Turqís, ɛ múɛr ŋa ɽés a fáɕt míj Σqyptâr, ɛ dúɛl ne đê te Nɛápolit, luftój mɛ Kárlo-d'Anxon, qi íɕtɛ komandári i Francézvɛt, ɛ ɽríɕi, ɛ ɛ nzúɛr ɽrɛj ɽytétit,

ne te ciλin iste peđúe, mrétin e Neápolit e váni ne seli te véht, e fitój eđe per két bupni, qi báni, ηi émen mà te máđ e mà te gendritsim, e fáqeja e bárđ e Σqypnis skelzéj, por si péza e lárt.

Her két ndêr,qi i báni, e persé e spetój prej uetrijet Francézvet, mréti i Neápolit i fáli Skender-bégut ηi đê te mađ, qi iste Dukát e i đójsin: Dukáti i Sant-Anxελos, e mbasandáj me ndêr e me đuntija, e me fáqe te bárđ kđéu perseri n' Σqypni e vójt ne Krúe per me ndréqun penimet, qi lá hûfta, e per me vúmun ne póg pûnt e gurvnimin e đéut véht.

Qé, prá, ηi njéri i mír e trím, qi diti me bá t'a dójn e t'a nderójn te pârt e krênt e Σqypnis, mújti me qindrúe te fiđ uetrijavet mrétit Turqnis, e luftój me fáqe te bárđ eđe n' Evrópe, e lá ηi émen,qi,dévi sá te epnójn jéta, ká me u-perméndun fiđ món nder historija me ndêr e me lavdím. Hor búpat si Skender-bégu vijn páλ, e súm kúe núk múndet me pásun fátin e mír t' ati, ás núk fên búpa e te pár ne Σqypni, qi t'a nderójn e t' i mbájn bésen e te vdésin per te mír e per gezim te đéut te 'týne. Ketá búpa kán kên mótit, e sót núk findrn me sumic, si n' ató kóha, persé zém-

ne te cilin ίστε pεðúε, mrétin ε Nεápolit ε vúni ne selí te véht, ε fitój εðε per két bupní, qi báni, ηí émen mà te máð ε mâ te σendrítσim, ε fáqeja ε bárð ε Σqypnís σkelzéj, por si péza ε lárt.

Per két ndêr,qi i báni, ε persé ε σpetój prεj uστríjεt Francézvet, mréti i Nεápolit i fáli Skender-bégut ηí ðê te máð, qi ίστε Dukát ε i ðójσin: Dukáti i Sant-Anxελos, ε mbasandáj mε ndêr ε mε ðuntíja, ε mε fáqε te bárð kðéu perserí n' Σqypní ε vójt ne Krúε per mε ndréqun penímεt, qi lá lúfta, ε per mε vúmun ne púg pûnt ε gurvnímin ε ðéut véht.

Qé, prá, ηí njéri i mír ε trím, qi díti mε bá t'a dójn ε t'a nderójn te párt ε krênt ε Σqypnís, mújti mε qindrúε te fið uστríjavεt mrétit Turqnís, ε luftój mε fáqε te bárð εðε n' Εvrópe, ε lá ηí émen,qi,déri sá te epnójn jéta, ká mε u-perméndun fið môn nder historíja mε ndêr ε mε lavdím. Por búpat si Skender-bégu vijn páλ, ε σúm kúσ núk múndεt mε pásun fátin ε mîr t' atí, ás núk fên búpa ε te pár ne Σqypní, qi t'a nderójn ε t' i mbájn bésen ε te vdésin per te mír ε per gezím te ðéut te 'týnε. Ketá búpa kán kên mótit, ε sót núk finden mε σumíc, si n' ató kóha, persé zém-

bra ást prisun, e Sqyptárt ján fshfun kah dastunija me sóqi sóqin e kah dastunija e patriões véht, e kán fiλús me mos mbájtun bésen e bäskenin e mótgme.

XII

Ketó ják fiál ná i skrúeme, aboλá qi diclmnija e Sqypnis te msóhet me liferúe e me mápun vést ne gjúh te véht fáren e fisin, prej te ciλit kán pjéõun. Hor kur te skrúhet sqýp historija e Sqypnis, do te skrúhet eõe historija e Skender-bégut, e kejó pún, ndo u-báft, si kur kémi opnésen e uzdájen, át héra te fiõ Sqyptárt do t'a kendójen e do t'a mápin vést hóλ e hóλ, por si dúhet.

Skender-bégu vdiq te nj mij e káter kint e fást õét e statin vit mbas Kristit ne Léo prej lengátet éões, e u-vopúe n' até fytét. Pój vjét fást õét e trí, eõe mretnój nj zét e káter. Herpára se po vdiste, drést, se si te hin Túrku ne Sqypní, do t'i bájte te birit fört súm kéq: e per át pún, me e spetúe prej asi pezikut, e dergój n' Itali me disá vét e sók, ne nát vénd, qi

bra áɕt prísun, ɛ Sqyptárt ján ftófun kah daɕtunija mɛ sóqi sóqin ɛ kah daɕtunija ɛ patríðes véht, ɛ kán fiλúɛ mɛ mos mbájtun bésen ɛ baɕkenín ɛ mótɕmɛ.

XII

Ketó pák fiál ná i ɕkrúɛmɛ, abolá qi dielmnija ɛ Sqypnís te msóhet mɛ lifərúɛ ɛ mɛ mápun véɕt ne gjúh te véht fáren ɛ fisin, prej te cíλit kán pjéðun. Por kur te ɕkrúhet sqýp historija ɛ Sqypnís, do te ɕkrúhet ɛðɛ historija ɛ Skender-bégut, ɛ kejó pùn, ndo u-bâft, si kur kémi spnésen ɛ uzdájen, át héra te fið Sqyptárt do t'a kendójen ɛ do t'a mápin véɕt hól ɛ hól, por si dúhet.

Skender-bégu vdiq te ηí míj ɛ káter kint ɛ fáɕt ðét ɛ ɕtátin vít mbas Kríɕtit ne Léɕ prej lengátet éðeɕ, ɛ u-vopúɛ n' até fytét. Pój vjét fáɕt ðét ɛ tré, ɛðɛ mrɛtnój ηí zét ɛ káter. Perpára sɛ po vdiste, dréɕt, sɛ si te hìn Túrku ne Sqypní, do t'i bájtɛ te bírit fórt ɕúm kéq: ɛ per át pùn, mɛ ɛ spetúɛ prej así pɛzíkut, ɛ dergój n' Italí mɛ disá vêt ɛ ɕók, ne ηát vénd, qi

i pát fäl Mréti i Neápolit ε qi ε qûjsin Dukáti i Sant-Anxɛ̀os.

Si kur se ε mendój Skender-bégu, ηastú u-bâ. Mbasi vdiq kŷ bûp i fört, Túrku érd̃ ndréjt ne Σqypni ε mûer gúm d̃ëna ε gúm fytéte, disá me árm, disá tjéra me bés. E Σqyptárt túi pámun, se Mréti i Turqis núk bájte kéq,por bájte fŷf te mir ε te dréjt; gúm ε gúm u-báne me até, ε ε ηóftne per Mrét ε per Hadiçáh. E keστú át hér Σqyptárt i mbájtne bésen, ε luftúene per Mrstni te Túrkut, ε gúm ε gúm u-báne Mysylmán ε tjért mbétne te Kerstén,por as atá, qi u-báne Mysylmán,ás atá,qi ndéjne te Kerstén,núk ε traditúεne kúp; por fid mûn, si vàázen, qindrûεne bâsk, ε dûεlne bâsk n' uστri e fid kûnd.

Edε Mréti i Turqis j'a u diti ε j'a u sperblén trimnín ε bésen,qi i mbájtne, per se núk i pervâni,por si kómbet tjéra. E j'u lá Hasaàárt, ε krênt, ε te pârt ε véht, ε núk j'u prisi as zakónet,qi pátne, as kanânet ε mótçim, as núk j'u hóq ármt, as núk j'u báni ndonji te kéqε, por i dést ε i nderój fid môn. E per két pûn Σqyptàrt mbájtne ármt ε trimnín ε mótçmε ε qindrûene ne bés Mretnis ηekáq, sa d̃óhet, se uσ-

i pát fál Mréti i Neápolit ε qi ε qújσin Dukáti i Sant-Anxελos.

Si kur sε ε mendój Skender-bégu, ηaστú u-bâ. Mbasi vdíq ký bûp i fórt, Túrku érð ndréjt ne Σqypní ε múεr σúm ðêna ε σúm fytéte, disá mε árm, disá tjéra mε bés. Ε Σqyptárt túi pámun, sε Mréti i Turqís núk bájtε kéq,por bájtε fýf te mír ε te dréjt; σúm ε σúm u-bánε mε até, ε ε ηóftnε per Mrét ε per Πadiσáh. Ε keστú át hér Σqyptárt i mbàjtnε bésen, ε luftúεnε per Mrεtni te Túrkut, ε σúm ε σúm u-bánε Mysylmán ε tjért mbétnε te Kerστén,por as atá, qi u-bánε Mysylmán,ás atá,qi ndéjnε te Kerστén,núk ε traðtúεnε kúp; por fíð môn, si vλázen, qindrúεnε bâσk, ε dúεlnε bâσk n' uστrí e fíð kúnd.

Ε ðε Mréti i Turqís j'a u díti ε j'a u σperbléu trimnín ε bésen,qi i mbájtnε, per sε núk i pervúni,por si kómbεt tjéra. Ε j'u lá Πaσaλárt, ε krênt, ε te pârt ε véht, ε núk j'u príσi as zakónεt,qí pátnε, as kanúnεt ε mótçim, as núk j'u hóq ármt, as núk j'u báni ndoηî te kéqε, por i déστ ε i nderój fíð môn. Ε per két pûn Σqyptârt mbájtnε ármt ε trimnín ε mótçmε ε qindrúεnε ne bés Mrεtnís ηekáq, sa ðóhεt, sε uσ-

tárt mâ trima ε mâ te mir te Mrɛtnís kân kónun ε ján εδε sót Σqyptârt.

Ε per te vertét Σqyptârt ε kân mɛritue két émen te ndɛrúɛɛsim, ε dûhet ná mε u-gazmúε, persé, ne te fîđ ndpimɛt,qi u-bâne,atá núk ndpúɛne as gjûhen, as zakónɛt, as mɛndimɛt ε te párvɛt vêht, por ndéjne ε mbétne fîđ môn Σqyptâr ε fîđ môn trima ε búpą te mir.

Makáre te msóhɛɛin ε te zéjɛin mε ɛkrûε ε mε lifɛrûε, ε te báhɛɛin të diɛim, ε te hoλόjɛin ménden ε ɛqisɛn ε vêht, ε te mépɛin vést pânt ε jéts ε te bóts, ε te civilizóhɛɛin (fisóhɛɛin), por si kómbɛt tjéra, ε atehér Σqyptârt kiɛin mε fitúε émen mâ te máđ ε ndêr mâ te lulezúɛɛmε, ε kiɛin mε u-bá mâ te pásun ε mâ te begát, ε kiɛin mε faλúε ne puɛim ε ne páq mε fáq ε mε fimi te vêht.

Ner két púm, pra, ná j'u đómi dit ε nát mε çúε diélmt ε váɛzat ne ɛkóλ, aboλá qi te msóhen ε te zân mε lifɛrúε ε mε ɛkrúε ε mε u-bá te diɛim, per nde dáçin mε fitúε émen te mir, ε mε ndɛmɛ vêht vêhten ε fáren ε fisin ε vêht.

Dúhet qi Σqyptârt te j'a vên ménden këtyne fjal-

tárt mâ tríma ε mâ te mír te Mrεtnís kán kénun ε ján εðε sót Σqyptârt.

Ε per te vertét Σqyptârt ε kán merítuε két émen te nderúεσim, ε dúhet ná mε u-gazmúε, persé, ne te fíð ndpímet, qi u-bánε, atá núk ndpúεnε as gjúhen, as zakónet, as mendímet ε te párvet véht, por ndéjnε ε mbétnε fíð môn Σqyptâr ε fíð môn tríma ε búpą te mír.

Makárε te msóhεσin ε te zéjσin mε σkrúε ε mε liferúε, ε te báhεσin te díσim, ε te hoλójσin ménden ε σqísen ε véht, ε te mépσin véσt pûnt ε jéts ε te bóts, ε te civilizóhεσin (fisóhεσin), por si kómbet tjéra, ε atehér Σqyptârt kíσin mε fitúε émen mâ te máð ε ndêr mâ te lulezúεσmε, ε kíσin mε u-bâ mâ te pásun ε mâ te begát, ε kíσin mε faλúε ne puσím ε ne páq mε fáq ε mε fini te véht.

Per két pûn, pra, ná j'u ðómi dit ε nát mε çúε diélmt ε vászat ne σkóλ, aboλá qi te msóhεn ε te zân mε liferúε ε mε σkrúε ε mε u-bâ te díσim, per nde dáçin mε fitúε émen te mír, ε mε ndεrúε véht véhten ε fáren ε fisin ε véht.

Dúhet qi Σqyptârt te j'a vên ménden ketýnε fjal-

vɛt ɣna, ɛ te ndifɔ́jn kɛ́ʎɛn ɛ mir, qi po j'u ápim, pɛrsɛ ná núk kéna as ɲi dísír má te máð, sɛ mɛ pá Σqypnin már ɛ mir, ɛ te fórt ɛ te pásun, ɛ mɛ na u-gɛzúɛ zémbra, kur te sófim vʎáznit ɣn mɛ u-dást ɛ mɛ u-ndɛrúɛ ɲéni mɛ tjétrin, ɛ mɛ u-liθ te fiθ mɛ bís' ɛ mɛ fɛ, pɛr te mir ɛ pɛr lumni te δáut Σqypnis.

Παsko-Vása.
Σkodráni.

BKSH

vɛt ŷna, ɛ te ndiſójn kɑ́ʃλen ɛ mír, qi ɲo j'u ápim, ɲersɛ ná núk kéna as ɳí diɑ́ír mâ te mâð, sɛ mɛ ɲâ Σqyɲnín mâr ɛ mír, ɛ te fórt ɛ te ɲásun, ɛ mɛ na u-gezúɛ zémbra, kur te ɑ́ófim vλáznít ŷn mɛ u-dáɑt ɛ mɛ u-nderúɛ ɳéni mɛ tjétrin, ɛ mɛ u-líð te líð mɛ bés' ɛ mɛ fɛ̂, ɲer te mír ɛ ɲer lumní te ðéut Σqyɲnis.

Паɑko-Vása.
Σkodráni.

BKSH

ΔΕΣΚΡΟΙΕ.

I

Kýr ðëu, qe fëndemi mi té, éste rumbullák, posi lémes. Herbrénda éste mbúsure me ngé lénk te zjárte, si hékur' i tréture; persipre ká ngé gujáte si vëja. Mi até gujáte pójne káqe njéres e káqe férra te fálla te tjéra.

Kjó guját' e ðëut éste prej bált' e prej gúres eðe prej te tjére metáleve; te súmat' áneť e sáj jáne mbuluáre me tje, qe atýre u ðóne dét, sindekur qe eðe atýre áneve, qe jáne te xbuluára, u ðóne stere. Trí te kátertat' e ðëut jáne dét, e ngé e káterte véteme éste sterr.

Sterét' e ðëut ndáhene me pése cópe: Evrópe, Asi, Afrike, Amerike eðe Oqeani. Nga ketó te pése cópe Asia éste m' ê máðja, eðe atjé jáne epikure perpára njéreziť eðe diturít' e ndriturite. Evrópa éste súme m' ê vógele, núke véteme nga Asia, pó eðe nga Afrika e nga Amerika; pó kómbete, qe pi-

ΔΕΣΚΡΟΗΕ.

I

Ký ðêu, qe ſéndɛmi mi té, éɑɔte rumbuλák, pɔsí lémɑ. Πerbrénda éɑɔte mbúɑɔure mɛ ɳé lénk te zjárte, si hékur' i tréture; pɛrsípre ká ɳê gujáte si vêja. Mi até gujáte pójne káqe ɳéres ɛ káqe ſérra te ſáλa te tjéra.

Kjó gujáť ɛ ðêut éɑɔte pɾɛj bálť ɛ pɾɛj gúreɑ ɛðɛ pɾɛj te tjére mɛtáleve; te ɑúmať áneť ɛ sâj jáne mbuluáre mɛ úje, qe atýrɛ u ðóne dét, sindekur qe ɛðɛ atýrɛ áneve, qe jáne te xbuluára, u ðóne steré. Trí te kátertať ɛ ðêut jáne dét, ɛ ɳê ɛ káterte véteme éɑɔte steré.

Sterét' ɛ ðêut ndáhene me pése cópe: Evrópe, Asi, Afríke, Amerike ɛðɛ Oqeaní. Nga ketó te pése cópe Asía éɑɔte m' ê máðja, ɛðɛ atjé jáne qpíkure pɛrpára ɳéreziť ɛðɛ diturít' ɛ ndrituríte. Evrópa éɑɔte ɑúme m' ê vógele, núke véteme nga Asía, pó ɛðɛ nga Afríka ɛ nga Amerika; pó kómbete, qe pí-

ne mi keté cópeze te vógele, káne ekuár áqe perpára ne dituri ε ne ndrituri. sa Asía, mε fíde te máđl' ε sáj, s' éste fë fárε perpára asáj. Amerika, qe ést' ε dýt' ε cóperavet te ñëut pas Asise, nga te máđte, ést' eñε ε dýt' ε ketýrε cóperavε, pas Evrópese, nga drítat' ε nga diturija, Amerika núke ká qén' ε dituре prej te vjéteret; káter qfnt vjét më páre Kristóf Kolómbi nga Venetiku dóài nga Spánja mε anije, ε vát' ε fét fíđ' até cópe te ñëut. Q' ate-hér' ε tehú váne súme evropjáne, ε ubéne véndese atjé, eñε sot-per-sót cá vénde t' Amerikese jáne më perpára sε Evrópa ne xdó fáre púnε. Afrika ést' ε trét' ε cópavet te ñëut nga te máđte, pó éste súme pás, sε te súmet' ε véndevet te sáj jáne te perveluáre nga te nxíhetite, eñε s' pine nde per tó, pervéç sε cá njéres te zís ε te égere. Oqeania éste m' ë vógel' ε te pése cóperavet eñε m' ë égert' ε m' ë pa-diture.

II

Evrópa ndáhete me disá mbreteri, qe nga ató state qúhene te mbeđá, ñε Jáne: Rusía, Prusía mε Ger-

ne mi keté cópeze te vógele, káne σkuár áqe perpára ne dituri ε ne ndrituri, sa Asía, mε fíδe te máδt' ε sâj, s' éσte fê fárε perpára asâj. Amerika, qe éσt' ε dýt' ε cóperavet te δêut pas Asíse, nga te máδte, éσt' εδε ε dýt' ε ketýrε cóperavε, pas Evrópese, nga drítat' ε nga diturija. Amerika núke ká qén' ε díture prej te vjéterεt; káter qínt vjét mê páre Kristóf Kolómbi nga Venetíku dóλi nga Spáηa mε aníjε, ε vát' ε fét fíδ' até cópe te δêut. Q' ate-hér'ε tehú váne σúme evropjáne, ε ubéne véndese atjé, εδε sot-per-sót cá vénde t' Amerikese jáne mê perpára se Evrópa ne xdó fáre púnε. Afrika éσt' ε trét' ε cópavet te δêut nga te máδte, pó éσte σúme pás, se te σúmet' ε véndevet te sâj jáne te perveluáre nga te nxéhetite, εδε s' píne nde per tó, pervéq se cá ηéres te zés ε te égere. Oqeanía éσte m' ê vógel' ε te pése cóperavet εδε m' ê égert' ε m' ê pa-díture.

II

Evrópa ndáhete me disá mbreterí, qe nga ató σtáte qúhene te mbeδá, δε Jáne: Rusía, Πrusía mε Γer-

manine, Infiltéra, Fránca, Austria, Italia edhe Tyrqia; pas ketýre vine: Spánja, Portogalia, Sveqia me Norvegine, Danimárka, Olandia, Belgia, Svicra (Elvetia), Grekeria, Rumania, Serbia edhe Mal'-i-Zi. Këtó te tri te fúndite, tani gjéjt jáne ndáre nga Tyrqia, edhe sadó qe jáne me véhte, núke dúhene mbreterirra, pó nenembreterirra.

Rusia ká ne Evróqe afró 70 miliúne njéres, edhe kryeqytét Petroqójene me 700 mije njéres.— Prusia, báshke me nenembreterit'e Permanise, ká 40 miliúne njéres, edhe kryeqytét Berline me 800 mije njéres. — Infiltéra, qe éshte mi dý nisi, ká 33 miliúne njéres, edhe kryeqytét Lóndrene me 3 miliúne njéres. Kjó mbreteri éshte súm'e fórte ne dét.—Fránca ká 37 miliúne njéres, edhe kryeqytét Parisne me 2 miliúne njéres.— Austria me Ungarine káne 35 miliúne njéres, edhe kryeqytét'e te dýjave báshke éshte Vjéna me 600 mije njéres, edhe e Ungarise me véthe éshte Pésta. — Italia ká 26 miliúne njéres, edhe kryeqytét Rómene me 200 mije njéres. Ký qytét éshte edhe frón Papese, te párit te fide Katolikevet.— Tyrqia ká ne Evróqe afró 10 miliúne njéres, me fide Bullgarine e

manine, Infiltéra, Fránca, Austría, Italía εδε Tyrqía; pas ketýre víne: Spáŋa, Πortogalía, Sveqía me Norveſine, Danimárka, Olandía, Belfía, Svícra (Elvetía), Grekería, Rumanía, Serbía εδε Mal'-i-Zí. Ketó te trí te fúndite, taní qnéjt jáne ndáre nga Tyrqía, εδε sadó qe jáne me véhte, núke dúhene mbreterírra, pó nenembreterírra.

Rusía ká ne Evrópe afró 70 miliúne ηéres, εδε kryeqytét Πetropójene me 700 míje ηéres.— Πrusía, báske me nenembreterít'ε Γermaníse, ká 40 miliúne ηéres, εδε kryeqytét Berline me 800 míje ηéres. — Infiltéra, qe éste mi dŷ nisí, ká 33 miliúne ηéres, εδε kryeqytét Lóndrene me 3 miliúne ηéres. Kjó mbreterí éste súm'ε fórte ne dét.—Fránca ká 37 miliúne ηéres, εδε kryeqytét Parísne me 2 miliúne ηéres.— Austría me Ungaríne káne 35 miliúne ηéres, εδε kryeqytét ε te dýjave báske éste Vjéna me 600 míje ηéres, εδε ε Ungaríse me véthe éste Péſta. — Italía ká 26 miliúne ηéres, εδε kryeqytét Rómene me 200 míje ηéres. Ký qytét éste εδε frón Pápese, te párit te fide Kadolikevet.— Tyrqía ká ne Evrópe afró 10 miliúne ηéres, me fide Bulgarine ε

Rumelin' e Lindjese, qe qevepísene me véthe, eðe me fiðe Bósnen' e Erzegovinene, qe i qevepís tani Austría. Kryeqytét i Tyrqise éste Konstantinupója (Stambóli) me mê tépere se 1 ½ miliún njéres.

Nga mbreteriť e dýta e te trétat, Spánja ká 20 miliúne njéres, eðe kryeqytét Madritne. — Hortogalia ká 4 miliúne njéres, eðe kryeqytét Lisbónene. — Sveqia me Norveline káne 6 miliúne njéres, eðe kryeqytét Stokólmine. — Danimárka ká 2 miliune njéres, eðe kryeqytét Kopenhájene. — Olandia ká 3 ¼ miliúne njéres, eðe kryeqytét Hájen. — Belfia ká 4 ¼ miliúne njéres, eðe kryeqytét Bryksélene. — Svicra éste prej 22 ðimokratíve, ká 3 miliúne njéres, eðe kryeqytét Bérnene. — Grekería ká 1 ½ mil. njéres, eðe kryeqytét Aðinene. — Rumanía ká 4 miliúne njéres, eðe kryeqytét Bukurésline. — Serbia ká 1 ½ miliún njéres, eðe kryeqytét Beligrádne. — Mal'-i-Zi ká tré a kátre qint mije njéres, eðe kryeqytét Cetinene.

Véç atýre qytéteve, qe jáne kryť e mbreterivet e te qevepívet te Evrópese, ká eðe te tjére te mbeðéñ ne Evrópe: Ne Itali, Nápoli, Fjoránca, Milánua, Torinua, Venetiku, Livórnua, Palérmua, Mesina e te

Rumelín' ε Líndjese, qe qενεpísene me véthε, εδε mε fíde Bósηen'ε Ερzegovínene, qe i qενεpís taní Austría. Kryεqytét i Tyrqíse éσte Konstantinupója (Stambóλi) mε mê tépere sε 1 ½ miliún ηéres.

Nga mbreteríť ε dýta ε te trétat, Spánja ká 20 miliúne ηéres, εδε kryεqytét Madrítne. — Portogalía ká 4 miliúne ηéres, εδε kryεqytét Lisbónene. — Sveqía mε Norveſíne káne 6 miliúne ηéres, εδε kryεqytét Stokólmine. — Danimárka ká 2 miliune ηéres, εδε kryεqytét Kopenhájene. — Olandía ká 3 ¼ miliúne ηéres, εδε kryεqytét Hájen. — Belſía ká 4 ¼ miliúne ηéres, εδε kryεqytét Bryksélene. — Svícra éσte prej 22 δimokratíve, ká 3 miliúne ηéres, εδε kryεqytét Bérnene. — Grekería ká 1 ½ mil. ηéres, εδε kryεqytét Aδínene. — Rumanía ká 4 miliúne ηéres, εδε kryεqytét Bukuréσtine. — Serbía ká 1 ½ miliún ηéres, εδε kryεqytét Beligrádne. — Mal'-i-Zi ká tré a kátre qínt míje ηéres, εδε kryεqytét Cetínene.

Véç atýrε qytétεve, qe jáne kryét' ε mbreterívet ε te qενεpívet te Evrópese, ká εδε te tjére te mbeδéη ne Evrópe: Ne Italí, Nápoli, Fjoránca, Milánua, Torínua, Venetíku, Livórnua, Palérmua, Mesína ε te

tjéra; ne Fránce, Marsila, Lióni, Tuλúsi, Lili, Bordója, etj.; n' Infiltére, Mançestéri, Birmigháni, Gλaskóva, Edimbúrgu, Dybíni etj.; ne Fermani, Munihu, Strasbúrgu, Luksembúrgu, Hanóvra, Léjpciku, Drézdi etj.; n' Austri, Trijésta, Hrága, Agrámi, Zára, Ragúza, etj.; ne Rusi, Móska, Odésa, Sevastopója, Varsovia, Astraháni, Kazáni, Póti, etj.; ne Tyrqi, Edrenéja, Saλoníku, Skódra, Janina, Filibéja, Sófja, etj.

III

Sqiperia éshte pó cópe vént i Evrópese, esë ndóshte ne Tyrqi te Evrópese. Sqiperi dúhet' ajý vént, qe nisete qe nga kufit' e Malit-te-Zi, te Bósnes' e te Serbíse, e xjáshte nga Bóra dreq Júgese fer ne péλkt te Nártese. Her te ndáre Sqiperine nga ána qe lint djéλi, dúhete te héqim pê vije duke zéne nga Vrápa e dúke shkuáre neper Ysqýp, Qyprili, Perlép, Manastir, Felerine e Kostúr, esë dúke máre pastáj mál' e Hinëose fer ne Nárte, e dúke léne fide ketó qytéte, qe zám fil ne Sqiperi.

tjéra; ne Fránce, Marsíla, Lióni, Tuλúsi, Líli, Bordója, ετj.; n' Infiltére, Mançestéri, Birmigháni, Gλaskóva, Edimbúrgu, Dybíni ετj.; ne Γermaní, Muníhu, Strasbúrgu, Luksembúrgu, Hanóvra, Léjpcíku, Drézdi ετj.; n' Austrí, Trijésta, Πrága, Agrámi, Zára, Ragúza, ετj.; ne Rusí, Móska, Odésa, Sevastopója, Varsovía, Astraháni, Kazáni, Póti, ετj.; ne Tyrqí, Edrenéja, Saλoníku, Σkódra, Janína, Filibéja, Sófja, ετj.

III

Σqipería éste ηê cópe vént i Evrópese, eδε ndódete ne Tyrqí te Evrópese. Σqiperí dúhet' ajý vént, qe nísete qe nga kufí' ε Malit-te-Zí, te Bósnes' ε te Serbíse, ε xjátete nga Bóra dreq Júgese fer ne pélkt te Nártese. Πer te ndáre Σqiperíne nga ána qe lint djéλi, dúhete te héqim ηê víje duke zéne nga Vráηa ε dúke skuáre neper Ysqýp, Qyprilí, Perlép, Manastír, Feleríne ε Kostúr, eδε dúke máre pastáj mál' ε Πinδose fer ne Nárte, ε dúke léne síde ketó qytéte, qe zúm fil ne Σqiperí.

Ký vént, qe ndáhete me keté vije, εδε mbétete ne Tyrqi nga án'ε te pεpenduárit djéλit qúhete Σqiperi, εδε ηérezit, qe pine mi té, Σqipetáre, εδε fúha, qe flásine, Σqip. Do-me-déne qe Σqiperia ká nga Bóra Mal'-ε-Zi, Rósηen'εδε Serbine; nga te lindurit ε djéλit Buλgarine, Rumeline εδε Θεsaline; nga Júga péλgun'ε Nártese, εδέ nga te pεrenduárit ε djéλit detn'ε Adriatikut.

Σqiperia ká mê tépre sε dý milium'ε fýmese ηéres, Gég'ε Tóske, Myslimán'ε te Gestíre. Te pãret ε qytétevet te Σqiperise jáne: Σkódra, Ηizréni, Jakóva, Ipéku, Πεostúna, Kaλkandeléni, Ysqýpi, Perlépi, Dibra, Máti, Krója, Tirána, Ylqýni, Dúpesi, Kavája, Πεqini, Elbasáni, Ohrija, Staróva, Manastiri, Kórça, Beráti, Vlóra, Τεpeléna, Tirokástra, Delvina, Πerméti, Kostúri, Konica, Leskoviku, Janina, Filáti, Haramidía, Margeléçi, Πárga, Πεvéza, Nárta etj.

IV

Ne Asi tri cópa te mbeδá i káne tri nga mbreterit' ε Evrópese, Tyrqia ká Anatóλe (qe δúhete

Ký vént, qe ndáhεte mε keté víje, εðε mbétεte ne Tyrqí nga án'ε te pεpenduárit djéλit qúhεte Σqipεrí,εðε ηérezit, qe píne mi té, Σqipetáre, εðε fúha,qe flásine, Σqip. Do-mε-ðéne qe Σqipería ká nga Bóra Mal'-ε-Zi, Rósηen'εðε Serbíne; nga te líndurit ε djéλit Buλgaríne, Rumelíne εðε Θesalíne; nga Júga péλgun'ε Nártese, εðé nga te pεrenduárit ε djéλit detn'ε Adriatíkut.

Σqipería ká mê tépre sε dý miliun'ε fýmese ηéres, Gég'ε Tóske, Myslimán'ε te Geótére. Te páret ε qytétevet te Σqiperíse jáne: Σkódra, Πizréni, Jakóva, Ipéku, Πreótina, Kaλkandeléni, Ysqýpi, Πerlépi, Dibra, Máti, Krója, Tirána, Ylqýni, Dúpesi, Kavája, Πeqíni, Elbasáni, Ohríja, Staróva, Manastíri, Kórça, Beráti, Vlóra, Tepeléna, Γirokástra, Delvína, Πerméti, Kostúri, Konica, Leskovíku, Janina, Filáti, Πaramiðía, Margeléçi, Πárga, Πrevéza, Nárta etj.

IV

Ne Así trí cópa te mbeðá i káne trí nga mbreterit' ε Evrópese, Tyrqía ká Anatóλe (qe ðúhεte

ɛðɛ Asi-ɛ-Vógelɛ), Armenínɛ, Qyrderínɛ, Syrínɛ, Irákɲɛ ɛðé cá véndɛ tɛ Arabísɛ. Ne ketó véndɛ më tɛ mbɛðénṭ' ɛ qytétɛvɛt jáne: Izmíri, Brúsa, Kóɲa, Trapɛzúni, Ɛrzirúmi, Djari-Bɛkíri, Musúli, Bagdáti, Básra, Halépi, Sámi (Dimɛsku), Birúti, Jerusalímɲi, Mɛqqéja, Medinéja, Móka, Sána etj. Ketó véndɛ káne afró 20 miliúne ɲéres.

Cópɛ' ɛ dýte, q' ɛ ká Rusía, éste fíðe Sibería, q' éste ɲga Bór'ɛ Asísɛ, vént i fére oýme, pó mɛ púke ɲéres, ɲga tɛ ɲgritet ɛ tɛ flóhetit' ɛ tépere; ɛðɛ Kafkasía, qe atjé fíndɛne Cɛrqézete, Tyrxíɲte, Ɛrmɛ́nete, Abazíɲte etj. Ɛðé súme ɲga Hanerit' ɛ Tyrqistánit, si Hiva, Hokándi etj., káne skuáre ne qetó vjét ne dóre tɛ Rusísɛ.

Cópɛ' ɛ trɛ́te éste Hindi, qe m' é súma éste ne dóre tɛ Infiltérɛsɛ, ɛðé ati véndɛ, qe jáne me víhtɛ, ɲóhɲe mbɾɛterésɛn' ɛ Infiltérɛsɛ. Kalkúta, Bombáji, Madrási, Lahúri, Qiɛmíri etj. jáne më tɛ mbɛðénṭ' ɛ qytétɛvɛt' tɛ Hindit. Hindi ká 155 miliúne ɲéres.

Véç ketýrɛ tɛ tri cópevɛ fíndɛne ne Asi ɛðé mbɾɛterít ɛ Hɛrsísɛ, ɛ Afganistánit, ɛ Bɛλu-

εðε Así-ε-Vógele), Armεníne, Qyrderíne, Syríne, Irákne εðé cá vénde te Arabíse. Ne ketó vénde mê te mbεðénj' ε qytétεvεt jáne: Izmíri, Brúsa, Kónja, Trapεzúni, Erzirúmi, Djari-Bekíri, Musúli, Bagdáti, Básra, Halépi, Sámi (Dimíshku), Birúti, Jerusalími, Mεqqéja, Medinéja, Móka, Sána etj. Ketó vénde káne afró 20 miliúne njéres.

Cóp' ε dýte, q' ε ká Rusía, éshte fíde Sibería, q' éshte nga Bór' ε Asise, vént i fére shýme, pó me páke njéres, nga te ngrítet ε te ftóhetit' ε tépere; εðε Kafkasía, qe atjé féndene Çerqézete, Gyrxínje, Erménete, Abazánje etj. Εðé súme nga Hanerít' ε Tyrqistánit, si Híva, Hokándi etj., káne shkuáre ne qetó vjét ne dóre te Rusise.

Cóp' ε tréte éshte Híndi, qe m' ê súma éshte ne dóre te Infiltérese, εðé atá vénde, qe jáne me véhtε, njóhine mbreterésen' ε Infiltérese. Kalkúta, Bombáji, Madrási, Lahúri, Qishmíri etj. jáne mê te mbεðénj' ε qytétεvet' te Hindit. Híndi ká 155 miliúne njéres.

Véç ketýre te trí cópeve féndene ne Así εðé mbreterít ε Πersise, ε Afganistánit, ε Bελu-

xistánit, ε Çinit, ε Japonise, ε Birmánit, εδε cá te tjéra te vógela.

Çini éste súm' i máδ ε i fíre; ká káter qint miliúne njéres; kryeqytét i tí éste Πeqini me 2 mijúne njéres; εδε Kantóni ε Nanfini jáne nga më te mbεδέηt' ε qytétevet te Çinit, εδε káne nga njé miliún njéres.

Japonia éste një vént prëj cá nisive; ká 52 miliúne njéres; kryeqytét í sáj éste Jédoja me njé miliún ε fýmese njéres. Japónasite njëjne súme me Çinézet, pó Çinézete ruájne súme zakónet' ε týre te vjétere, ε Japónasite káne zéne te mápine zakónete εδé diturit' ε dritat' ε Evrópese, εδε ne páke kóhe káne skuáre súme perpára, εδε dite me dite po skójne më tépere.

Hersia ka 12 miliúne njéres, εδε kryeqytét Teheráne me 150 míje njéres. Më te mbεδέηt' ε qytétevet te sáj jáne: Ispaháni (200 míje njéres), Σirázi, Tebrízi etj. Hersia ne kóhrat te vjétera ká qéne súm' ε maδε ε ε ndrituré me dituri, pó sót, si súme vénde t'Asíse, ésť εδε ajó fórt pás.

Afganistáni me Bελuxistáne εδε me cá Haneri

xistánit, ε Çínit, ε Japoníse, ε Birmánit, εðε cá te tjéra te vógela.

Çíni éσte σúm' i máð ε i fére; ká káter qínt miliúne ηéres; kryεqytét i tí éσte Πεqíni mε 2 miliúne ηéres; εðε Kantóni ε Nanfíni jáne nga mê te mbeðéηt' ε qytétεvεt te Çínit, εðε káne nga ηé miliún ηéres.

Japonía éσte ηé vént préj cá nisívε; ká 52 miliúne ηéres; kryεqytét i sâj éσte Jédoja mε ηé miliún ε fýmese ηéres. Japónasite ηfájne σúme me Çinézet, pó Çinézete ruájne σúme zakónεt' ε týrε te vjétere, ε Japónasite káne zéne te mápine zakónεte εðé dituríť ε drítat' ε Εvrópese, εðε ne páke kóhe káne σkuáre σúme perpára, εðε díte mε díte po σkójne mê tépere.

Πεrsía ká 12 miliúne ηéres, εðε kryεqytét Teheráne mε 150 míje ηéres. Mê te mbeðéηt' ε qytétεvεt te sâj jáne: Ispaháni (200 míje ηéres), Σirázi, Tεbrízi etj. Πersía ne kóhrat te vjétera ká qéne σúm' ε máðε ε ε ndríture mε dituri, pó sót, sí σúme vénde t'Asíse, éσt' εðε ajó fórt pás.

Afganistáni mε Bελuxistáne εðε mε cá Hanerí

te Tyrqistánit ðúhene, fiðe báeke, Asi-e-Mézit. Ký vënt kú 25 miliúne ηéres- Mé te mbeðéηt' e qytétevet te keti vëndi jáne: Buhára, Semerkándi, Qabili, Heráti, Qeláti etj.

V

Afrika éste ηé vënt me trí çipa; méz' i sáj ést' i paηóhure, eðe pine mi té ηéres te zés e te égere. Anete ndáhene me tri:

1. Anet'e Bórese,qe atjé éste Evfiteria (Misiri) eðé Berberia.

Evfiteria ne keté kóhet te pastájme éste etuár'e xjáture fer ne Sudán, ne més t'Afrikese; eðe ká mé tépre se 10 miliúne ηéres. Qevepiste nga ηé nenembrét, q'i ðóne Hidiv, eðe éste nene Sultán'e Tyrqise; kryeqytét' i sáj éste Kájrua (Misíri) me 400 míje ηéres. Aleksandria (Skenderiéja) éste qytét' i dýte i Evfiterise.

Berberia ndáhete me kátre cópa: Tripoline (Tarabulúze) me 1 miliún ηéres, qe éste ηé ngásr'e

te Tyrqistánit ðúhɛne, ſiðe báɔke, Así-ɛ-Mézit. Ký vént ká 25 miliúne ŋéres. Mê te mbeðéŋt' ɛ qytétɛvɛt te ketí véndi jáne: Buhára, Sɛmɛrkándi, Qabíli, Hɛráti, Qɛláti etj.

V

Afríka éɔte ŋé vént mɛ tré çípa; méz' i sâj éɔt' i paŋóhure, ɛðɛ píne mi té ŋéres te zés ɛ te égere. Anete ndáhɛne me tri:

1. Anet'ɛ Bórese,qe atjé éɔte Ɛvſitería (Misíri) ɛðé Bɛrbɛría.

Ɛvſitería ne keté kóhet te paſtájmɛ éɔte ɔtuár'ɛ xjáture ſɛr ne Sudán, ne més t'Afrikese; ɛðɛ ká mê téŋre sɛ 10 miliúne ŋéres. Qɛvɛpísete nga ŋé nenembrét, q'i ðóne Hidív, ɛðɛ éɔte nene Sultán'ɛ Tyrqíse; kryɛqytét' i sâj éɔte Kájrua (Misíri) mɛ 400 míje ŋéres. Alɛksandría (Skenderiéja) éɔte qytét' i dýte i Ɛvſiteríse.

Bɛrbɛría ndáhete me kátre cópa: Tripoline (Tarabulúze) mɛ 1 miliún ŋéres, qe éɔte ŋé ngásr'ɛ

Tyrqise; Tomûze mε 3 miliûne ηéres, qe qενεpisete nga ηé nenembrét nene úrdrit te Sultánit te Tyrqise; Alxíre (Xezaire), mε 5 miliûne ηéres, qe éste nene Fráncene; εδε Marókne, mε 8 miliûne ηéres, qe éste ηé mbreteri me véthε.

2. Anet' ε Herenduárjese, qe jáne Senegabia εδε Guiné ε siperme ε ε pósterme. Mé te sûmat' ε qytétevet te ketýre véndevε jáne ne dóre te Evropjánevet.

3. Anet' ε Lindjese, qe jáne: Avisinia (Habéei), Zenfibári, Mozanbiku, Natáli εδé ηé nisí ε máδε, qe qûhete Madagas'kár. Ketó fide qενεpisene me véthε.

Ne fûnt t'Afrikese nga Jûga éste Hund'-ε-Spréhjese, q' éste ne dóre t'Infilizevet. Háke mé sipre nga mé'i Afrikese éste Sudáni, vent mε ujera sûme εδε mε sûme begatí; andéj εkójne Nili εδε Négrua, dý luméη te mbeδéη, qe çójne Afrikene. Mé sipre Sudánit éste Sahára, ηé fuc'ε fére prej rére, pa úje ε sûm'ε nxéhte.

Eté'Afrika núke ká mé tépre se 150 miliûne ηéres.

Tyrqíse; Tonúze mɛ 3 miliúne ŋéres, qe qɛvɛpísɛte nga ŋé nenembrét nene úrðrit te Sultánit te Tyrqíse; Alxére (Xezaíre), mɛ 5 miliúne ŋéres, qe éɕte nene Fráncene; ɛðɛ Marókne, mɛ 8 miliúne ŋéres, qe éɕte ŋê mbrɛterí me véthɛ.

2. Aneť ɛ Πɛrenduárjɛse, qe jáne Sɛnɛgabía ɛðɛ Guiné ɛ síperme ɛ ɛ póɕterme. Mê te ɕúmať ɛ qytétɛvɛt te ketýrɛ véndɛvɛ jáne ne dóre te Ɛvropjánevet.

3. Aneť ɛ Líndjɛse, qe jáne: Avisinía (Habéɕi), Zɛnfibári, Mozanbíku, Natáli ɛðé ŋê nisí ɛ máðɛ, qe qúhɛte Madagaskár. Ketó fíðe qɛvɛpísɛne me véthɛ.

Ne fúnt t'Afrikese nga Júga éɕte Hund'-ɛ-Σpréhjɛse, q' éɕte ne dóre t'Infilízevɛt. Πáke mê síprɛ nga méz'i Afrikese éɕte Sudáni,vent mɛ ujera ɕúme ɛðɛ mɛ ɕúme begatí; andéj ɕkójne Níli ɛðɛ Négrua, dý lumén te mbeðéŋ, qe çájne Afrikene. Mê siprɛ Sudánit éɕte Sahára, ŋê fuɕ'ɛ fére prɛj rérɛ, pa úje ɛ ɕúm'ɛ nxéhte.

Ɛtér'Afrika núke ká mê tépre sɛ 150 miliúne ŋéres.

VI

Amɛrika éste ɲé vênt i ndáre me dý cópa, q'i baskön ɲé pip ðžu, q'i ðóne Панáme. Mérese nga ketó te dý cópa i ðón' Amɛrik'-ɛ-Bórese, tjátrese Amɛrik'-ɛ-Júgese. Mírezit' ɛ Amɛrikese jáne 70 miliúne; nga ketá cá jáne vêndese te vjétere, q'u ðón' ɛðɛ Hindjáne; ɛðɛ cá jáne Ɛvropjáne, te vájture pastáj, Spanóle, Hortogálas, Infilize ɛðɛ súme te zés te ɛpéne nga Afrika.

Amɛrik'-ɛ-Bórese ndáhete me kátre cópa:

1. Vêndɛt'-ɛ-Bórese, qe jáne súme te ftóhte, ɛðɛ mê te súmete fɛ́ndɛne nene Infiltérene; káne 4 miliúne ɲéres. M'i ditur' i keti vêndi éste Kanadája, me Kjebékne per kryɛqytét.

2. Vêndɛt'-ɛ-Baskuáre, qe éste prêj 34 ðimokrative te baskuára, ɛðɛ ká 35 miliúne ɲéres; kryɛqytét'i keti vêndi éste Vasingtóni, ɛðɛ mê te mboðénjt'ɛ qytétevet te tjéra jáne: Nev-Jórku me

VI

Amɛríka éɕte ŋé vént i ndáre me dý cópa, q'i baɕkón ŋé píp ðêu, q'i ðóne Πaháme. Иérese nga ketó te dý cópa i ðón' Amɛrík'-ɛ-Bórese, tjátrese Amɛrík'-ɛ-Júgese. Иéreziť ɛ Amɛríkese jáne 70 miliúne; nga ketá cá jáne véndese te vjétere, q'u ðón' ɛðɛ Hindjáne; ɛðɛ cá jáne Ɛvropjáne, te vájture pastáj, Spaŋóle, Πortogálas, Infilize ɛðɛ ɕúme te zés te ɕpéne nga Afríka.

Amɛrík'-ɛ-Bórese ndáhɛte me kátre cópa:

1. Véndɛť-ɛ-Bórese, qe jáne ɕúme te ftóhte, ɛðɛ mê te ɕúmete féndɛne nene Infiltérene; káne 4 miliúne ŋéres. M'î dítur' i ketí véndi éɕte Kanadája, mɛ Kjɛbékne per kryɛqytét.

2. Véndɛť-ɛ-Baɕkuáre, qe éɕte préj 34 ðimokratíve te baɕkuára, ɛðɛ ká 35 miliúne ŋéres; kryɛqytétťi ketí véndi éɕte Vaɕingtóni, ɛðɛ mê te mbeðéŋť ɛ qytétevet te tjére jáne: Nɛv-Jórku mɛ

800 mije ηéres, Bostóni mε 200 mije, Filaðelfia mε 700 mije etj. Ký vént éste mé perpára ne ditjete, ne dritaʼ ε ne te qevepísurite mire, nük véteme nga Amerika, pó εðε nga Evrópa ε nga fíde bóta.

3. Meksika, qe éste ηé ðimokrati mε 8 miliúne ηéres, εðε mε Meksiken per kryeqytét.

4. Guatemála εðε Amerikʼ-e-Mézit, qe káne 2 miliúne ηéres, εðε kryeqytét Guatemálene. Ne keté vént fíndete Panáma, qe káne zéne tani tʼa gjújne, ε te baskújne dý déte te mbeðúη.

Amerikʼ-e-Júgese ndáhete me state:

1. Kolombia, qe éste prej tri ðimokrative, prej Venezuéles, Grenades-se-Ré εðε Ekatóres; ká 5 miliúne ηéres εðε íre te bukure fórt.

2. Finéja, qe ká 300 mije ηéres; áneʼ ε détit te keti véndi jáne ne dóre te Infilizevet, te Francézevet εðε te Olandiηaset; ne áneʼ ε mézit jáne Hindjáne véndese.

3. Herúja mε Bolivine, qe jáne dý ðimokrati te baskuára mε 3½ miliúne ηéres; kryeqytétʼi se páresʼéste Lima, i se dýtese Potári.

800 míje ηéres, Bostóni mε 200 míje, Filaδelfia mε 560 míje etj. Ký vént éσte mê pεrpára ne dítjete, ne drítat' ε ne te qεvεpísurite míre, núk véteme nga Amerika, pó εδε nga Evrópa ε nga fíde bóta.

3. Mεksíka, qe éσte ηê δimokratí mε 8 miliúne ηéres, εδε mε Mεksíken per kryεqytét.

4. Guatemála εδε Amerík'-ε-Mézit, qe káne 2 miliúne ηéres, εδε kryεqytét Guatemálene. Ne keté vént fέndete Panáma, qe káne zéne tani t'a gjójne, ε te baσkójne dý déte te mbeδέη.

Amerík'-ε-Júgese ndáhete me σtáte:

1. Kolombía, qe éσte prεj trí δimokratíve, prεj Vεnεzuéles, Grεnades-se-Ré εδε Ekatóres; ká 5 miliúne ηéres εδε ére te búkure fórt.

2. Γinéja, qe ká 300 míje ηéres; áneť ε détit te ketí véndi jáne ne dóre te Inσilizevεt, te Francézevεt εδε te Olandíηaset; ne áneť ε mézit jáne Hindjáne véndese.

3. Πεrúja mε Bolivíne, qe jáne dý δimokratí te baσkuára mε 3½ miliúne ηéres; kryεqytét'i se páres'éσte Líma, i se dýtese Πotári.

4. Brezilia, ɲmbretri fört ε fére, pó s' ká mέ tépre sε 8 miliúne ɲéres; kryεqytét' i sàj éste Rio-de-Janéjrua mε 210 mije ɲéres.

5. Qili, vént i ngóste áne détit, mε 1 ½ miliún ɲéres; kryεqytét' i ti éste Σεɲt-Jakóbi.

6. Baskim' i Arfentise, qe éste prεj tri ðimokrative; ká 2 ½ miliúne ɲéres; kryεqytét' i sáj éste Buonεs-Ajresi.

7. Patagonia, qe éste ne fúnt t'Amerikese nga júga, éste vént i flóht' ε i pa-ndêɲture prεj ɲéreses, εðε ká súme mádε qe nxjérine zjár. Ká véteme 400 mije ɲéres, qe pójne te súmete mε pésq.

Ne mést te dý Amerikavet ján' εðε súme nisírra, qe te súmate jáne ne dóre te Evropjánevet; m' é máð' ε týre éste Kúba, q' ε kàne Spagnólete.

VII

Nene Asine εðε ne mest t' Asis' ε t' Amerikese jáne súme nisírra, qe m' ε máð' ε týre éste

4. Brɛzília, ṁbrɛtrí fórt ɛ fére, pó s' ká mê tépre sɛ 8 miliúne ŋéres; kryɛqytét' i sâj éɑte Rio-de-Janéjrua mɛ 210 míje ŋéres.

5. Qíli, vént i ngúɑte áne détit, mɛ 1 ½ miliún ŋéres; kryɛqytét' i tí éɑte Sɛŋt-Jakóbi.

6. Baɑkím' i Arʃɛntíse, qe éɑte prɛj trí ðimokratívɛ; ká 2 ½ miliúne ŋéres; kryɛqytét' i sâj éɑte Buonɛs-Ajrɛsi.

7. Patagonía, qe éɑte ne fúnt t' Amɛríkese nga júga, éɑte vént i ftóht' ɛ i pa-ndéŋture prɛj ŋéresɑ, ɛðɛ ká ɑúme málɛ qe nxjérine zjár. Ká véteme 400 míje ŋéres, qe pójne te ɑúmete mɛ péɑq.

Ne mést te dý Amɛríkavɛt ján' ɛðɛ ɑúme nisírra, qe te ɑúmate jáne ne dóre tɛ Ɛvropjánevɛt; m' ê máð' ɛ týrɛ éɑte Kúba, q' ɛ káne Spagnólete.

VII

Nene Asíne ɛðɛ ne mɛst t' Asís' ɛ t' Amɛríkese jáne ɑúme nisírra, qe m' ɛ máð' ɛ týrɛ éɑte

Olandi-e-Ré. Ketó jáne súme pás eñe ŋérezit e týre t' égere, pervéç cá vénde, q' i káne xbúture Evropjánete. Tíde ketó nisirra káne afró 30 miliúne ŋéres.

Σ. Sami Fraseri.

BKSH

Olandí-ɛ-Rɛ́. Ketó jáne ɕúme pás ɛðɛ ŋérezit ɛ týrɛ t' égere, pervéɋ cá véndɛ, q' i káne xbúture Ɛvropjánete. Tíde ketó nisírra káne afró 30 miliúne ŋéres.

Σ. Samí Fráɕeri.

BKSH

Per Fidegjistene ðs per Zón' e jétese eðs per Merine, bóten' e vógel e.

Fide sa múnt ε múke múnt te sóhe sýr' i ηεriut ðε mèndja múntme f' i dhémi mε ηé fjále Fidegjiste.

Fidegjista ndáhete nde Bótera.

Bóterate jáne káqe súme, sa mük' u fèndete númure. Παρο, kur bóterate jáne te panúmura, eðε Fidegjista po ést' ε paáne.

Nga bóterate tri káne émere, ηéra qúhete Djéλe, tjátra Héne ðε mè tjátra Δέ. Eðε te tjérate te súmate, qe s' káne númure, dúhεne mε ηé émere Yj.

Fidegjista qendrón nde hapesiret várure véte vetiu. Πrapo, kur bóterate jáne te panúmura ðε Fidegjista ε paáne, eðε hapesira po ést' ε paáne ðε ε pafúnde.

Bóterate dúkεne, se vinjene pótuλe nde hapesiret várure véte vetiu; pó, kur mendónemi ε i qýrme

Пer Гiðeçíστene ðε per Zón' ε jétese εðε per Иεríne, bóten' ε vógele.

Гíðe sa múnt ε múke múnt te σóhe sŷr' i ηεríut ðε méndja múntme t' i ðémi mε ηê fjále Гiðeçíστe.

Гiðeçíστa ndáhεte nde Bótera.

Bóterate jáne káqe σúme, sa núk' u féndεte númure. Пapo, kur bóterate jáne te panúmura, εðε Гiðeçíστa po éστ' ε paáne.

Nga bóterate trî káne émere, ηéra qúhεte Djélε, tjátra Héne ðε mê tjátra Δê. Εðε te tjérate te σúmate, qe s' káne númure, ðúhεne mε ηé émere Yj.

Гiðeçíστa qendrón nde hapesíret várure véte vεtíu. Пrapo, kur bóterate jáne te panúmura ðε Гiðeçíστa ε paáne, εðε hapesíra po íστ' ε paáne ðε ε pafúnde.

Bóterate dúkεne, sε víηene pótuλe nde hapesíret várure véte vεtíu; pó, kur mεndónεmi ε i qýrme

mire, u fëjme nóme te perjéteem (*), qe prej atýre permbáhene njéra prej játrese, edhe éceneve fidenjé pá réshture kûpe, edhe kûpe núke λadhitjen' údhen' e te pîqen' e te perpiqene, edhe méndj' e njerîut núke mûnt t' e mergóne e te mos dóte, se bóterate me fîde ç' káne persipre jáne bére, edhe nómet' e perjéteem, qe permbáhene dhe éceneve, jáne vêne prej se mádhe urtesie, se mádhe méndjeje, se mádhe fuqije; se pó te dóte, se bóterate núke jáne bére, dhe nómet' e perjéteem núke jáne vêne prej asáje, dote hédhe

---

(*) Nóme te perjéteem dúhene fuqite, qe kà vêne Zót' i jétese nde bóterat, qe te permbáhen' e te qendeλóhene per fide jéten' e jétese. Edhe fuqite, qe kà dhéne nde qide ç' kà jáne mbi bóterat per te máre te qénure e per te pójture, sa u'a kà dhéne jétene e per te perterîture fide jéten' e jétese, sindekur dó i máhi Zót.

Nóme te Herezise dúhene te deftyéret' e údheravet, qýs te silène Herezia dhe te punójene dréjte.

míre, u ʃéjme nómɛ te perjéteɔm (*), qe prɛj atýrɛ permbáhɛne ηéra prɛj játrese, ɛðɛ éceηene ʃiðeηé pá réɔture kûpe, ɛðɛ kûpe núke λaðítηen' úðen' ɛ te púqɛn' ɛ te perpíqɛne, ɛðɛ méndj' ɛ ηeríut núke múnt t' ɛ mergóηe ɛ te mos ðóte, sɛ bóterate mɛ ʃíðe ç' káne persípre jáne bére, ɛðɛ nómɛt' ɛ perjéteɔm, qe permbáhɛne ðɛ éceηene, jáne véne prɛj se máðɛ urtesíɛ, se máðɛ méndjɛjɛ, se máðɛ fuqíjɛ; sɛ pó te ðóte, sɛ bóterate núke jáne bére, ðɛ nómɛt' ɛ perjéteɔm núke jáne véne prɛj asájɛ, dote héðe

---

(*) Nómɛ te perjéteɔm ðúhɛne fuqíte, qe kâ véne Zót' i jétese nde bóterat, qe te permbáhɛn' ɛ te qɛrðɛλóhɛne per ʃíðe jéten' ɛ jétese. Eðɛ fuqíte, qe kâ ðéne nde qíðe ç' kâ jáne mbi bóterat per te máρe te qénure ɛ per te pójture, sa u'a kâ ðéne jétene ɛ per te perteríture ʃíðe jéten' ɛ jétese, sindekur dó i máði Zót.

Nómɛ te Иɛrezíse ðúhɛne te deftyéret' ɛ úðeravɛt, qýɔ te síλɛne Иɛrezía ðɛ te punóηene dréjte.

póste ðε vetehéne ðε dote bénete kúpe f'é, púne qe núke mùnt te bénete, as te ðúhete.

Πrapo, kur bóterate jáne te panúmura εðε Γideçjesta ε paáne εðε nómete te perjétesm, εðε ε máðja urtesí, ε máðja méndje, ε máðja fuqi po éstˈ ε paáne, ε perjétesmε, ε panisje, ε pasósje, ε ηéjte, zót i Γideçjestese, qe ε béri ðε ε permbán ðε ε kà kujdés.

Keté te máðεn' urtesí, te máðεne méndje, te máðεne fuqi, te paánene, te perjétesmene, te panisjene, te pasósjene, te ηéjtene, zón' ε Γideçjestese ε démi Πerendi, ðε Zót te jétese. Εðε émerinˈ ε asáj, dúhete, tˈ jˈa zéme ΠΛ mε frike ε mε ndêr ε mε lavdurim, εðε Πdenjéˈtˈεkémi nder mént, εðε mε mént tˈ i fálemi ε tˈ i lútemi.

Zótˈ i jétese Πerendia kà béreˈ permbi Δê súme fáre férrasε, εðε ηê prej atýrε éste Merίu, qe dúhete bóte ε vógele.

Merine Πerendia ε bêri te lire, do mε déne te lesúare, te paρengúare, te pandále, te delire (ἐλεύθερον); i ðá ðε fuqí prej véhtese sáj, qé te múntηe te punóηe, si te dóje; i ðá ðε fjále, qe te deftéηe ηéri

póste ðε vetehéne ðε dote bénete kûpe fê, púne qe núke múnt te bénete, as te ðúhete.

Πrapo, kur bóterate jáne te panúmura εðε Γiðeçíστa ε paáne εðε nómete te perjéteσm, εðε ε máðja urtesí, ε máðja méndjε, ε máðja fuqí po éστ' ε paáne, ε perjéteσmε, ε panísjε, ε pasósjε, ε ηéjte, zót i Γiðeçístese, qe ε béri ðε ε permbân ðε ε kâ kujdés.

Keté te máðεn' urtesí, te máðεne méndjε, te máðεne fuqí, te paánene, te perjéteσmene, te panísjene, te pasósjene, te ηéjtene, zón' ε Γiðeçístese ε ðémi Πεrendí, ðε Zót te jétese. Εðε émerin' ε asáj, dúhete, t' j'a zéme fiλ mε fríke ε mε ndêr ε mε lavdurím, εðε fiðeηé t' ε kémi nder mént, εðε mε mént t' i fálemi ε t' i lútemi.

Zót' i jétese Πεrendía kâ bére permbí Δê σúme fáre férraσ, εðε ηê prej atýrε éste Иεríu, qe ðúhete bóte ε vógele.

Иεríne Πεrendia ε béri te lire, do mε ðéne te leσúare, te papεngúare, te pandále, te delíre (ἐλεύθερον); i ðá ðε fuqí prεj véhtese sâj, qe te múntηe te punóηe, si te dóje; i ðá ðε fjále, qe te defténe ηéri

játrit púnene, ðε te mesónε i péri te pastájmine.

Tanín', ó djále, ó bir, çún a váeeze ç' te jés, mbá vés ðε ndisó te párine téjε, mé te máðe ðε plákne, te te desténe ðε te te mesónε ç' éste mendúare ðε kà mesúare, péra sε te vis tíne nde jétet, eðé nde kóhe te msuárjese.

Zót' i jétese Herendia i kà bére nεriut ðε fíde te mírate, qe t' i punónε, e t' i perdórnε, ε t' i trasegónε per mε púare sa j'a kà urðerúare te puárete,

Fuqine, qe i ðá Herendia nεriut, per mε múndure te punónε si te dójε, ε qúajme Spirt eðε Méntjε. Keetú nεriu ést' i perzjére prej kulómε te lénte, qe eihete ðε zirete, eðε prej Spirti, a méndjε, te paléntε, qe núke eihete, as zihete, pervág véte kupetón véthene eðé véte véthese nέf te qénete.

Hεriu, si i papengúare qe iste bére nga Herendia, múnt te bénε eúne fáre púneraε; pó, ató qe punón nέ mε daeurimn' ε Herendise, jáne te míra ðε te drέjta ðε te vertéta; ató, qe núke punón nέ mε daeurimn' ε Herendise, jáne te liga, ε te keqia, eðε te eirémbra ε te genέstra ε te pémε. Eðε per pú-

játrit púnene, ðε te mesóŋe i pári te pastájmine.

Tanín', ô djále, ô bîr, çún a vásεze ç' te jêσ, mbá vêσ ðε ndifó te párine téjε, mê te máðe ðε plákne, te te deftéŋe ðε te te mesóŋe ç' éσte mεndúare ðε kâ mesúare, pára sε te vîσ tíne nde jétet, εðé nde kóhe te msuárjεse.

Zót' i jétese Πεrendía i kâ bére ŋεríut ðε fiðe te mírate, qe t' i punóŋe, ε t' i perdórŋe, ε t' i traσegóŋe per mε púare sa j'a kâ urðerúare te puárete,

Fuqíne, qe i ðá Πεrendía ŋεríut, per mε múndure te punóŋe si te dóje, ε qúajme Σpîrt εðε Méntjε. Keσtú ŋεríu éσt' i perzjére prεj kufómε te lénte, qe σíhεte ðε zírεte, εðε prεj Σpírti, a méndjε, te palénte, qe núke σíhεte, as zíhεte, perváç véte kupetón véthεne εðé véte véthese ŋêf te qénete.

Иεríu, si i paρεngúare qe íσte bére nga Πεrendía, múnt te béŋe σúme fáre púneraσ; pó, ató qe punón ŋé mε daσurímn' ε Πεrendíse, jáne te míra ðε te dréjta ðε te vertéta; ató, qe núke punón ŋé mε daσurímn' ε Πεrendíse, jáne te líga, ε te keqía, εðε te σtrémbra ε te geŋéσtra ε te péme. Εðε per pú-

nerat ε mira ðε te dréjta ðε te vertéta ká gezím ðε préhjε te perjétesmε nde kujtim te Hεrendise; per púnerat ε liga ε te keqia, εðε te strémbra, ε te genéstra ε te péme, ká frike ðε hélm, εðε mundim te perjétesm nde kujtim te Hεrendise. Εðε mùnt t' i nóh' ε t' i dije fárε mire ketó, pó te mendónete, se Hεrendia xdó fare fèjε, qe béri, dési, pa ε béri; εðε dó te póqe sa j'a ðá te puárete, pa i béri fiðe te mirate, sa i dúhene per te púare, εðε dó te jéte sa j'a ká ðéne jétene, pa i ðá te perteriture prej fárese sáj. Εðε pas daεurimit Hεrendise xdó fare fèjε dó ðε kerkón te nóh' ε te jéte, εðε te perteríbete prej fárese sáj, εðε perpiqete per te mirat te puárit sáj ðε te qénurit fárese sáj fer nde búzet te vdékjese.

Hrapo aý ηeri, qe bén púne, qe núke priσ te puárete ðε te qénet' ε tjátri, bén púne te mire ðε te dréjte ðε te vertéte; aý, qe bén púne, qe priσ te puárete ðε te qénet' ε tjátri, bén púne te lige ε te kéqε, εðε te strémbere, ε te genéstr' ε te péme. Εðε se ketéjmi dél kanóni se miravet ε se dréjtavet ε se vertétavet, εðε te kúndpe ketýre te ligavet ε te

nerat ɛ míra ðɛ te dréjta ðɛ te vertéta kâ gezím ðɛ préhjɛ te perjéteσmɛ nde kujtím te Πɛrendíse; per púnerat ɛ líga ɛ te keqía, ɛðɛ te σtrémbra, ɛ te genjéσtra ɛ te péme, kâ fríke ðɛ hélm, ɛðɛ mundím te perjéteσm nde kujtím te Πɛrendíse. Ɛðɛ múnt t' i njóh' ɛ t' i díje fárɛ míre ketó, pó te mɛndónɛte, sɛ Πɛrendía xdó fáre fëjɛ, qe béri, déσi, pa ɛ béri; ɛðɛ dó te póne sa j'a ðá te puárete, pa i béri fíde te mírate, sa i dúhɛne per te púare, ɛðɛ dó te jéte sa j'a kâ ðéne jétene, pa i ðá te perterí-ture prɛj fárese sâj. Ɛðɛ pas daσurímit Πɛrendíse xdó fáre fëjɛ dó ðɛ kerkón te póη' ɛ te jéte, ɛðɛ te perteríhɛte prɛj fárese sâj, ɛðɛ perpíqɛte per te mírat te puárit sâj ðɛ te qénurit fárese sâj fɛr nde búzet te vdékjɛse.

Πrapo aý ηɛrí, qe bén púne, qe núke príσ te puárete ðɛ te qénet' ɛ tjátri, bén púne te míre ðɛ te dréjte ðɛ te vertéte; aý, qe bén púne, qe príσ te puárete ðɛ te qénet' ɛ tjátri, bén púne te líge ɛ te kéqɛ, ɛðɛ te σtrémbere, ɛ te genjéσtr' ɛ te péme. Ɛðɛ se ketéjmi dêl kanóni se míravɛt ɛ se dréjtavɛt ɛ se vertétavɛt, ɛðɛ te kúndpe ketýrɛ te lígavɛt ɛ te

keqiavet εδε te ǝtrémbravet ε te gerjéstravet ε te pémavet, qe dá ηé i úrte nde kóhet te vjétre, εδε j'a vertetúane fide te úrtet' ε pastájm, εδε éǝte ký:

« Ató, qe núke dó te te béηe ηεri tý, mós j'a bón tjátre ηεriu.» εδε « Ató, qe dó te te béηe tý tjátre ηεri, bénja δε ti tjátre ηεriu.»

Heriu tue me qéne perzjére prej dý fáre férraε, prej Kuſóme te lénte δε prej Σpirti te palénte, ká δε dý fáre kerkime, ηé per te uǝqyére Kuſómene δε ηé per te uǝqyére Σpirtine, domeδéne ηé kerkim te Kúſómese δε ηé te Σpirtit.

Kuſóma kerkón te ngrêne ε te píre ε te víǝure ε vént, per te ndéqure ε per te fléjture, te mire. Σpírti kerkón te msuáre te se dréjtave ε te se vertétave. Εδε nde te traseguáret te miravet se dýjave éǝte te mirete δε te lúmurit' ε ηεriut.

Pó, paǝε Σpírti éǝte héqes δε drejtópes i Kuſómese δε i véhtese, εδε ndene gezim δε préhje nga púnet ε mira, ndene frike δε hélm εδε mundim nga púnet' ε liga ε te keqia, dúhete mê perpára t' i épete ati te mesuáret' ε te dréjtavet δε te vertétavet, qe te dije

keqíavɛt ɛðɛ te ɕtrémbravɛt ɛ te geɲéstravɛt ɛ te pémavɛt, qe ðá ɲé i úrte nde kóhet te vjétre, ɛðɛ j'a vertɛtúane fiðe te úrteť ɛ ɲastájm, ɛðɛ éɕte ký:

« Ató, qe núke dó te te béɲe ɲɛrí tý, mós j'a bén tjátre ɲɛríu.» ɛðɛ « Ató, qe dó te te béɲe tý tjátre ɲɛrí, bénja ðɛ tí tjátre ɲɛríu.»

Иɛríu tuɛ mɛ qéne ɲerzjére ɲrɛj dŷ fáre férraɕ, ɲrɛj Kufómɛ te lénte ðɛ ɲrɛj Σɲírti te ɲalénte, ká ðɛ dŷ fáre kerkímɛ, ɲé ɲer te uɕqyére Kufómene ðɛ ɲé ɲer te uɕqyére Σɲírtine, domɛðéne ɲé kerkím te Kúfómese ðɛ ɲé te Σɲírtit.

Kufóma kerkón te ngréne ɛ te píre ɛ te véɕure ɛ vént, ɲer te ndéɲure ɛ ɲer te fléjture, te míre. Σɲírti kerkón te msuáre te se drɛ́jtavɛ ɛ te se vertɛ́tavɛ. Eðɛ nde te traɕeguáret te míravɛt se dýjavɛ éɕte te mírete ðɛ te lúmurit' ɛ ɲɛríut.

Pó, ɲaɕɛ Σɲírti éɕte héqes ðɛ drɛjtónes i Kufómese ðɛ i véhtɛse, ɛðɛ ndene gezím ðɛ ɲréhjɛ nga púnet ɛ míra, ndene fríke ðɛ hélm ɛðɛ mundím nga púneť ɛ liga ɛ te keqía, dúhɛte mê ɲerɲára t' i épɛte atî te mesuáreť ɛ te drɛ́jtavɛt ðɛ te vertɛ́tavɛt, qe te díje

te héqe ðɛ te drejtóŋe kufómene nde púne, qe t' i bjére te mirate qe kerkón. Sɛ atá, qe núk' i ápene mè perpára Σpírtit te msuáret' ɛ se drejtavɛt ɛ te vertétavɛt, sadó te mira te Kufómese qe te fitóŋen' ɛ te traɛegóŋene, núke múnt te ðúhɛne fatmire ðɛ te lúmure; sɛ perfáŋene bagetíjɛ, qe bjé nde kuλóte te mire, po ɛpirt ðɛ fjále núke kà, si te ŋerint. Πa ðɛ atá prej atýrɛ, qe núke múntŋene te fitóŋene ɛ te traɛegóŋene mɛ púne te mirat' ɛ Kufómese, leɛínene nde púnera te liga ɛ te keqia, genémene ɛ vjéðene ɛ pembéŋene ɛ vrásene ɛ prísene, eðɛ núke vétem' u perfáŋen' ɛgresiravɛt, po bénene ðɛ mè te égre sɛ ató, sɛ ató safíde núke ɛqyémene sicila te fárese sáj.

Πrapo Hɛrezia, per te mburúare te mirete nga te keqijte eðɛ per te prúre te keqijte nde úðet te se dréjtese, vúne qe fórt lástinaj te páre ðɛ fykátes ðɛ mberétre, qe pún' ɛ atýrɛ te jéte véteme te ɛikuárete ðɛ te mburuárete ɛ te mirevɛt nga te keqíjte, eðɛ te prúret' ɛ te keqíjvɛt nde úðet te púneravɛt míra. Eðɛ te párete ɛ mberétrete ɛ fykátesite ɛ úrte ðɛ te mire vúne ðɛ ɛkruájtine nóme, qe te punóŋene atá eðɛ fíde ŋerezia pas atýrɛ, ɛ te véj' ɛ

te héqe ðɛ te drɛjtóŋe kufómene nde púne, qe t' i bjére te mírate qe kerkón. Sɛ atá, qe núk' i ápene mê pɛrpára Σpírtit te msuáret' ɛ se dréjtavɛt ɛ te vertétavɛt, sadó te míra te Kufómese qe te fitóŋen' ɛ te traɕegóŋene, núke múnt te ðúhɛne fatmíre ðɛ te lúmure; sɛ pɛrfáŋene bagetíjɛ, qe bjé nde kuλóte te míre, po ɕpîrt ðɛ fjále núke kâ, si te ŋɛríut. Па ðɛ atá prɛj atýrɛ, qe núke múntŋene te fitóŋene ɛ te traɕegóŋene mɛ púne te mírat' ɛ Kufómese, leɕénɛne nde púnera te líga ɛ te keqía, geŋéŋene ɛ vjéðene ɛ pembéŋene ɛ vrásene ɛ présene, ɛðɛ núke vétem' u pɛrfáŋen' ɛgresíravɛt, po bénɛne ðɛ mê te égre sɛ ató, sɛ ató safíde núke ɕqyéŋene sicíla te fárese sâj.

Прapo Иɛrezía, per te mburúare te mírete nga te keqîjte ɛðɛ per te prúre te keqîjte nde úðet te se dréjtese, vúne qe fórt láɕtinaj te páre ðɛ fykátes ðɛ mberétre, qe pún' ɛ atýrɛ te jéte véteme te ɕikuárete ðɛ te mburuárete ɛ te mírevɛt nga te keqîjte, ɛðɛ te prúret' ɛ te keqîjvɛt nde úðet te púneravɛt míra. Ɛðɛ te párete ɛ mberétrete ɛ fykátesite ɛ úrte ðɛ te míre vúne ðɛ ɕkruájtine nómɛ, qe te punóŋene atá ɛðɛ fíde ŋɛrezía pas atýrɛ, ɛ te véj' ɛ

drójta mbáre, εδε ηερεzία δε atá te σóbene mire, ε te jéne fatmirë ε te lúmure.

Andáj mberétrete δε fykátesete δε te párete kâ hiε ηερεzία t' i dúan' ε t' u béηene σúmε ndêr εδε t' u ndíhηene sá te múntηene per te miret te vîht. Εδε atá per ndêrt te týre δε per te miret te týre, qe ióte nde te miret te ηερezise, jáne ndene bápe te dúane ηερezine fíde me fíde zémre, δε te σikóηene te drójten' ε te vertétene per fíde fidenjë pas nómevet pá fáqe.

Meriu, sindekúr δám, kâ dŷ fáre kerkime, domeδéne dŷ fáre púneraσ, ηë me mént per te msuáre te drójtate ε te vertétate, εδε ηë me kufóme per te fitúare ε traσegúare te ngrén' ε te pir' ε te vîsure te mire εδε vént per te ndéηur' ε te fjéture te mire.

Te msuáret' ε te drójtavet δε te vertétavet éste te σikuáret' ε púneravet Zótit jétese me sŷ εδε me mént tuε vêne ré ε tuε qýrure fórt hóλ, qýσ jáne bére, εδε persë jáne bére. Πo púnerat' ε Zótit jétese jáne te panúmura δε te paána, εδε te mesuáret' ε se drójtavet δε te vertétavet éste te paáne

drɛ́jta mbáre, ɛðɛ ŋerezía ðɛ atá te ɔóhene mîre, ɛ te jéne fatmíre ɛ te lúmure.

Andáj mberétrete ðɛ fykátesɛte ðɛ te párete kâ híɛ ŋerezía t' i dúan' ɛ t' u béŋene ɔúme ndêr ɛðɛ t' u ndíhŋene sá te múntŋene per te míret te vɛ́ht. Ɛðɛ atá per ndêrt te týre ðɛ per te míret te týrɛ, qe íɔte nde te míret te ŋerezíse, jáne ndene bápe te dúane ŋerezíne fíde mɛ fíde zémre, ðɛ te ɔikóŋene te drɛ́jten' ɛ te vertétene per fíde fiðeŋé pas nómɛvɛt pá fáqɛ.

Иɛríu, sindekúr ðám, kâ dŷ fáre kerkímɛ, domɛðéne dŷ fáre púneraɔ, ŋê mɛ mént per te msuáre te drɛ́jtate ɛ te vertétate, ɛðɛ ŋê mɛ kufóme per te fitúare ɛ traɔegúare te ngrén' ɛ te pír' ɛ te vɛ́ɔure te míre ɛðɛ vént per te ndéŋur' ɛ te fjéture te míre.

Te msuáret' ɛ te drɛ́jtavɛt ðɛ te vertétavɛt éɔte te ɔikuáret' ɛ púneravɛt Zótit jétese mɛ sŷ ɛðɛ mɛ mént tuɛ véne ré ɛ tuɛ qýrure fórt hóλ, qýɔ jáne bére, ɛðɛ persé jáne bére. По púnerat' ɛ Zótit jétese jáne te panúmura ðɛ te paána, ɛðɛ te mesuáret' ɛ se drɛ́jtavɛt ðɛ te vertétavɛt éɔte te paáne

ðɛ te paſúnte; ŋɛríu kà nísjɛ ðɛ sósjɛ, a krýɛ ðɛ fúnt, ɋe dó mɛ ðêne, éɛt' i árðure ðɛ kà mɛ ɛkúare, cðɛ andáj s' múnt te mesóŋe te dréjtat' ɛ te vertétate ɛ fíðe púnevet Zótit jétese, perváç si múndete pas jétese, ɋ' i kà ðên' aý Zót' i jétese, dykɛ zêne mê perpára nga mê te nevójɛimɛte ðɛ mê te vyérate.

Púnet' ɛ te míravet Kuſómese káne fúnt. Po ðɛ abó ŋɛríu i ɋtój ɛ holój cðɛ ubêne fórt ɛúme, sa ðɛ prɛj asýrɛɛ fórt pák múnt te mesóŋe ðɛ te punóŋe. Po púnet' ɛ Kuſómese te fíða bênɛne, sɛ jáne perndáre nde fíðe ŋerezíne, cðɛ sicili msón ðɛ punón ŋê, ɋe múndɛte. Cðɛ xdó ŋeri vertét ŋê púne múnt te punóŋe, po te ɛúme púneve te míra múnt te traɛegóŋe, sɛ prón' ɛ púnese ti, kur te punóŋe mɛ mént, sindekúr dúhɛte, dot' i tɛperóŋe, cðɛ keɛtú te tɛpruáret' ɛ próŋɛse púnese ti múnt t' ɛ kembéŋe mɛ te tɛpruára te prónjave pûnerave te tjéreve, ðɛ t' i traɛegóŋe. Po ŋerezía fêti ðɛ mɛdóðe te cenine próŋet' ɛ xdó púnɛjɛ nde ár, a nde erfênt, a ðɛ nde tjátre fê. Cðɛ keɛtú fíðekúɛ ɛât te tɛpruáret' ɛ próŋɛse púnese ti, ðɛ blên

ðɛ te pafúnte; ŋɛríu kâ nísjɛ ðɛ sósjɛ, a krýɛ ðɛ fúnt, qe dó mɛ ðéne, éɕť i árðure ðɛ kâ mɛ ɕkúare, ɛðɛ andáj s' múnt te mesóŋe te dréjtať ɛ te vertétate ɛ fíðe púnevɛt Zótit jétese, perváç sá múndɛte pas jétese, q' i kâ ðén' aý Zóť i jétese, dykɛ zéne mê perpára nga mê te nɛvójɕimɛte ðɛ mê te vyérate.

Púneť ɛ te míravɛt Kufómese káne fúnt. Po ðɛ ató ŋɛríu i ɕtój ɛ holój ɛðɛ ubéne fórt ɕúme, sa ðɛ prɛj asýrɛɕ fórt pák múnt te mesóŋe ðɛ te punóŋe. Po púneť ɛ Kufómese te fída bénɛne, sɛ jáne perndáre nde fíðe ŋerezíne, ɛðɛ sicíli msón ðɛ punón ŋê, qe múndɛte. Ɛðɛ xdó ŋerí vertét ŋê púne múnt te punóŋe, po te ɕúme púnevɛ te míra múnt te traɕegóŋe, sɛ prój' ɛ púnese tî, kur te punóŋe mɛ mént, sindekúr dúhɛte, doť i tɛperóŋe, ɛðɛ keɕtú te tɛpruáreť ɛ próŋese púnese tî múnt t' ɛ kembéŋe mɛ te tɛpruára te prónavɛ púneravɛ te tjéreve, ðɛ t' i traɕegóŋe. Po ŋerezía fêti ðɛ mɛdóðe te cɛníŋe prónet' ɛ xdó púnɛjɛ nde âr, a nde ɛrfént, a ðɛ nde tjátre fê. Ɛðɛ keɕtú fíðekúɕ ɕêt te tɛpruáreť ɛ prónese púnese tî, ðɛ blên

prɛj te tɛpruáravɛt prónɟevɛt' púneravɛt te tjérevɛ, sa mûnt. Andáj ɲɛriu lipsɛte te punóɲe, sa te múntɲe sûme, qe t' i tɛperóɲe nga prón'ɛ púnese ti sûme, ɛ t' ɛ sése ðɛ te blére nga te tɛpruárat' ɛ prónɟevɛt púnevɛt tjérevɛ sûme, ðɛ te póɲe mire ðɛ lúmure, sá ɛ ká te puárete.

Kestú Zóti i jétese Πɛrendia j'a ðái ɲɛriut te puárete. Kestú ɲɛriu núke bén te keqia. Kestú núke trémbete fýqjese Nómevɛt. Kestú ést' i dásure ɲéri nde játri, eðɛ nde Zót' i jétese Πɛrendia.

Πrapo ðɛ ti, djál' ó, qe épðɛ nde kóhet te psuárit, sikó te msójs mé perpára skróɲa, qe te múnç te kendójs ðɛ te mesójs te dréjtat' ɛ te vertétate, qe káne féture ðɛ skrûare te tjére perpára téjɛ, eðé kerkón spírti, eðɛ te skrúajs púnet' ɛ túa ɛ te mos i hapójs, eðɛ te flíç ɛ te perlífes per se lárgu mɛ ɲérezit ɛ tú ðɛ miqt ɛ tú eðɛ mɛ kedó, qe kê púne, eðɛ te skrúajs ðɛ ti, nde múnç te stójs fekáfse nde dituríne, qe mesóve prj se tjéres. Πastáj xfid eðɛ mesó ɲé púne, qe mɛ prónjet te asáj te póɲç ɛ te sikóɲç tetém' ɛ tetáte nde plɛqeri per te mirat, qe te béne fer sa te pitn' ɛ te mesúane, eðɛ djémt' ɛ tú, si

prej te teprυáravet próɲevet' púneravet te tjérevε, sa múnt. Andáj ɲeríu lípsete te punóɲe, sa te múntɲe σúme, qe t' i teperóɲe nga próɲ' ε púnese tî σúme, ε t' ε σése ðε te blére nga te teprυárat' ε próɲevet púnevet tjérevε σúme, ðε te póɲe míre ðε lúmure, sá ε kâ te puárete.

Keσtú Zóti i jétese Πerendía j'a ðá ɲeríut te puárete. Keσtú ɲeríu núke bén te keqía. Keσtú núke trémbete fyqjese Nómevet. Keσtú éσt' i dáσure ɲéri ndε játri, εðε ndε Zót' i jétese Πerendía.

Πrapo ðε tí, djál' ô, qe épðε nde kóhet te psuárit, σikó te msójσ mê perɲára σkróɲa, qe te mûnç te kendójσ ðε te mesójσ te dréjtat' ε te vertétate, qe káne féture ðε σkrúare te tjére perɲára téje, εðé kerkón σpírti, εðε te σkrúajσ púnet' ε túa ε te mos i hapójσ, εðε te flάç ε te perfísεσ per se lárgu mε ɲérezit ε tú ðε míqt ε tú εðε mε kedó, qe kê púne, εðε te σkrúajσ ðε tí, nde mûnç te σtójσ fekáfσe nde dituríne, qe mesóvε pej se tjéreσ. Πastáj xfíð εðε mesó ɲê púne, qe mε próɲet te asáj te póɲç ε te σikóɲç tetém' ε tetáte nde pleqerí per te mírat, qe te béne fer sa te pítn' ε te mesúane, εðε djémt' ε tú, si

ɛðɛ ytát' ɛ jotéme tý, a ðɛ mè mire, nde mûnç: ɛðɛ mɛ te tɛpruáret te prónɟese asáj t' u bènç mire miqɛt ɛðɛ te tjére ɟéreze.

Nde undóðɛ i várɛere pá át' ɛ pá éme, a skámes ɛ i kepúturé, ɛðɛ nevól' ɛ pânese, per te pûare, núke te lé te kendójɛ ɛ te mesójɛ ráðazi te dréjtat' ɛ te vertétat' ɛ Spírtit, pré pikeze nga kóh' ɛ dítese, qe dúhete per te çlóðure nga púna, ɛðɛ pikeze nga náta, qe dúhete per te fjéture, ɛðɛ kendó ðɛ mesó, sá te mûnç, nga te dréjtat' ɛ te vertétate, ɛðɛ ɛpréhj, sɛ dále nga dále núke dote mbétes as i papúne, as i padíture. Sɛ ɛúme kémi pâre, qe mɛ te tiÀ' úðɛ núke véteme káne mesúare te dréjta ðɛ te vertéta, po jáne bére ðɛ ɲéres te meðéɲ nga dituria.

Ij i qerúare ɛ i láre nga ɛpírti ðɛ nga kufóma, qe te jés i pamerzíture nde ɲerezíne ɛðɛ i ɛendéçim nga trúpi; nga ɛpírti te jés i qerúare ɛ i láre dykɛ mos ɛkúare nder mént ɛðɛ mos vène nde zémere te keqía vertét, núke nde te dúkure; ɛðɛ nga kufóma tukɛ lár' ɛ tukɛ ndepúare trúpne ɛ tukɛ mos léne ndoɲé qélbjɛ vertét, núke mɛ te ndertúare ɛ te palúare sa per te dúkure. Sɛ qélbj' ɛ trúpit bjé

εðε ytát' ε jotéme tý, a ðε mê míre, nde mûnç; εðε mε te tεpruáret te próɳεse asâj t' u bêɳç míre míqεt εðε te tjére ɳéreze.

Nde undóðε i várfere pá át' ε pá éme, a skámes ε i kepúture, εðε nεvól' ε púnese, per te púare, núke te lê te kendójσ ε te mesójσ ráðazi te dréjtat' ε te vertétat' ε Σpírtit, pré pákeze nga kóh' ε dítese, qe dúhεte per te çlóðure nga púna, εðε pákeze nga náta, qe dúhεte per te fjéture, εðε kendó ðε mesó, sá te mûnç, nga te dréjtat' ε te vertétate, εðε σpréhj, sε dále nga dále núke dote mbétεσ as i papúne, as i padíture. Sε σúme kémi páre, qe mε te tiλ' úðe núke véteme káne mesúare te dréjta ðε te vertéta, po jáne bére ðε ɳéres te meðéɳ nga dituría.

Ij i qerúare ε i láre nga σpírti ðε nga kufóma, qe te jêσ i pamerzíture nde ɳerezíne εðε i σendéçim nga trúpi; nga σpírti te jêσ i qerúare ε i láre dykε mos σkúare nder mént εðε mos véne nde zémere te keqía vertét, núke nde te dúkure; εðε nga kufóma tukε lâr' ε tukε ndepúare trúpne ε tukε mos léne ndoɳé qélbjε vertét, núke mε te ndertúare ε te palúare sa per te dúkure. Sε qélbj' ε trúpit bjé

smúndjɛ, ɛðɛ, ndo véteme ndo báske mɛ te keqiat te ɑpirtit, bjé merzitjɛ ðɛ merguárjɛ te ŋɛrezise mire.

Mergó te ndéŋurite pa púne; ɑsɛ perpára te dúkɛte préhjɛ, ðɛ te vjén mire, po pastáj sjéλ ɑterngim ðɛ hiðerim, te puáre kéq, púnera te keqia, merzítjen' ɛ ŋɛrezise, ɛðɛ mbe se fúndi frikene ðɛ mundimine ɛ Nómɛvet ðɛ te Ŋɛrendise.

Kíj nder mént per hére, sɛ Ŋɛrendia, qe béri xdó fáre féjɛ te vyére, díhɛte, sɛ ðɛ dó te jéte, núke dó t' ɛ húmpŋe ŋɛriu, sɛpsé ɛ bêri te paŋɛngúare, qe te béŋe si te dóje. Andáj xdó fáre féjɛ, qe tɑ dúhɛte per te púare, t' ɛ perdórɛŋ; po te mos i ɑuájɑ fárene, po t' ɛ ɑikójɑ ɛ t' ɛ kêɑ kujdés te ɑtónɛte.

Dój ðɛ nderó tetát' ɛ tetéme; kûpe, mos i hiðeró; ɛðɛ te máta (ἁλλαίᾳως) nde káne, mos u'a vére ré, po ɑikó, nde mûnɛ, t' u'a ndertójɑ tuɛ perkezúare ɛ mɛ te mire; ɛðɛ t' i ɑikójɑ sa fér te vdésene, sɛ te mirate, qe te béne nde vogeli, sa te mira, qe t' u béjɑ, i vjéŋene, ðɛ y'a kê húa.

Dój ðɛ nderó te mirete ðɛ te díturite, kiju zili, ðɛ ɑikó te bénɛɑ, si atá, ɛðɛ mɛ te tíλe te perzjénɛɑ ðɛ nde fjále ðɛ nde púne.

smúndjɛ, ɛðɛ, ndo véteme ndo báɔke mɛ te keqíat te ɔpirtit, bjé merzítjɛ ðɛ merguárjɛ te ɲerezíse míre.

Mergó te ndéɲurite ɲa púne; se ɲerɲára te dúkete ɲréhjɛ, ðɛ te vjén míre, ɲo pastáj sjêλ ɔterngím ðɛ hiðerím, te puáre kéq, púnera te keqía, merzítjɛn' ɛ ɲerezíse, ɛðɛ mbe se fúndi fríkene ðɛ mundímine ɛ Nómɛvɛt ðɛ te Ɲɛrendíse.

Kíj nder mént ɲer hére, sɛ Ɲɛrendía, qe béri xdó fáre féjɛ te vyére, díhete, sɛ ðɛ dó te jéte, núke dó t' ɛ húmpɲe ɲeríu, sɛpsé ɛ béri te ɲaɲɛngúare, qe te béɲe si te dóje. Andáj xdó fáre féjɛ, qe te dúhete ɲer te púare, t' ɛ ɲerdórɔ; ɲo te mos i ɔuájɔ fárene, ɲo t' ɛ ɔikójɔ ɛ t' ɛ kêɔ kujdés te ɔtónete.

Dój ðɛ ndɛró tetát' ɛ tetéme; kûpe, mos i hiðeró; ɛðɛ te méta (ἐλλείψεις) nde kâne, mos u'a vére ré, ɲo ɔikó, nde mûnɔ, t' u'a ndertójɔ tuɛ ɲerkezúare ɛ mɛ te míre; ɛðɛ t' i ɔikójɔ sa fɛr te vdésene, sɛ te mírate, qe te béne nde vogelí, sa te míra, qe t' u béjɔ, i vjéɲene, ðɛ y'a kê húa.

Dój ðɛ ndɛró te mírete ðɛ te díturite, kíju zilí, ðɛ ɔikó te bénɛɔ, si atá, ɛðɛ mɛ te tíλe te ɲerzjénɛɔ ðɛ nde fjále ðɛ nde púne.

Kupekújt nakâr mos ki, se nakâri ésť e kíq' e te keqiavet, e trét ηerine te fâle, eðe bjé fatkeqesi ηa qéne eðe vdékje ηa te ðéne (*).

(*) Ndepón Zilia nga Nakâri; zili ðúhete, kur gezónete ηeriu tjátre ηeriu per te mirat, qe kâ, eðe e dó ðe péh te bénete si aý. Nakâr ðúhete, kur helmónete ηeri nga te mirate, qe kâ tjátre ηeri, eðe e merzit, ðe péh t' j'a húmpηe.

Fjáleza Nakár éste motúare, eðe nde vént te asáj éste fúture fjáleza turqiet Hasét. Po pón nde pák fjále, si nde Zili páste e nakár mos páste (= Ζηλίαν νὰ ἔχῃ καὶ φθόνον νὰ μὴ ἔχῃ, καὶ τῷ τῶν ἀρχ. Ἀπέχεω φθόνος καὶ Νεμέσεως μὴ ἐάλοι ἕέλος.), eðe nde kênket:

Moj unáza pêð flori, pêð flori,
móre bûpe trim te ri, trim te ri
góqete káne zili, káne zili.
Ató zili kisine,
Γíde per tý flisine.

Kupekújt nakâr mos ki, sε nakári éσt' ε kéq' ε te keqíavεt, ε trét ηεríne te ſálε, εδε bjé fatkεqesí pa qéne εδε vdékjε pa te δéne (*).

(*) Ndepón Zilía nga Nakári; zili δúhεte, kur gezónεte ηεríu tjátre ηεríu per te mírat, qe kâ, εδε ε dó δε péh te bénεte si aý. Nakâr δúhεte, kur hεlmónεte ηεrí nga te mírate, qe kâ tjátre ηεrí, εδε ε merzit, δε péh t' j'a húmpηe.

Fjáleza Nakâr éσte motúare, εδε nde vént te asáj éσte fúture fjáleza turqíσt Hasét. Πo pón nde pák fjále, si nde Zilí páste ε nakâr mos páste (= Ζηλίαν νὰ ἔχῃ καὶ φθόνον νὰ μὴ ἔχῃ, καὶ τῷ τῶν ἀρχ. Ἀπέστω φθόνος καὶ Νεμέσεως μὴ ἓάλοι ϐέλος.), εδε nde kénket:

Moj unáza pêδ florí, pêδ florí,
móre bûpe trím te rî, trím te rî
σóqεte káne zilí, káne zilí.
Ató zili kíσine,
Γíδe per tý flísine.

Mos perqés ðε mos mér xvápe ðε mos ekelmó plëqte ðε te várferite ðε te paditurite, po te te vinje kéq per tá, ðε t' u ndihç e t' u bénç mire pá mbúpje, se ti, nde di ðε nde kë, Herendia mëndjen' andáj t'a ðá, qe te msójs e te dis, eðε te punójs e te kës, núke te mbúpes ç te levdónes, sepse çkarkóve bápene ténde dyke bére até, qe dúhej te bénε. Eðε pa mendóju, se mos kë ðε tí te méta ?

Mergó fórt te mbúpurite ðε te levduárete, se ketó t' i húmpjene fide te mirate, qe kë bére. Mergóju ðε ruáju nga te liqte, qe te béne ðε te bénene kéq, po mos kerkó t' u bénç te kéqε per te kéqε. Eðε,

---

Moj unéza pël me ár, pël me ár,
móre búpe korðetár, korðetár,
sóqete káne nakár, káne nakár,
Ató nakár kisine,
zjénin' e s' pelcisine.

Keté súme, dyk me mos diture nga pún' e te motuárit, e kendójene me fjálezet turqist, káne kahár, qe ðóte prisjε, hiðerím.

Mos perqéɕ ðɛ mos mér xvápe ðɛ mos ɕkɛlmó plɛ́qte ðɛ te várferite ðɛ te paditurite, po te te víŋe kéq per tá, ðɛ t' u ndíhç ɛ t' u béŋç míre pá mbúpjɛ, sɛ tí, nde dí ðɛ nde kê, Πɛrendía méndjɛn' andáj t'a ðá, qe te msójɕ ɛ te díɕ, ɛðɛ te punójɕ ɛ te kêɕ, núke te mbúpeɕ ɛ te levdónɛɕ, sɛpsɛ ɕkarkóvɛ bápene ténde dykɛ bére até, qe dúhɛj te béŋɛ. Ɛðɛ pa mɛndóju, sɛ mos kê ðɛ tí te méta ?

Mergó fórt te mbúpurite ðɛ te levduárete, sɛ ketó t' i húmpŋene fíde te mírate, qe kê bére. Mergóju ðɛ ruáju nga te líqte, qe te béne ðɛ te béŋene kéq, po mos kerkó t' u béŋç te kéqɛ per te kéqɛ. Ɛðɛ,

---

Moj unáza pêð mɛ âr, pêð mɛ âr,
móre bûpe korðetâr, korðetâr,
ɕóqete káne nakâr, káne nakâr,
Ató nakâr kíɕine,
zjénin' ɛ s' pelcísine.

Keté ɕúme, dyk mɛ mos díture nga púnˈ ɛ te motuárit, ɛ kendóŋene mɛ fjálezet turqíɕt, káne kahâr, qe ðóte príɕjɛ, hiðerím.

nde dóre ndë te rénçine, mir' u bën, kíq mos u bën.

Fóle dréjte ðe qerúare ç' di vertét, eðe kur éste kóha ðe ráða. Kûpe mos ðúnj genéstre ðe te péme, eðe kûpe mos kaλezó. Ndepón te kaλezuárete nga te ðénet' e se vertétese, se te kaλezuárete éste te tregúare púneje fsétete pa pyéture, a ðe me te pyéture, qe dihete, se ká per te prúre te kíqe. Te ðénet' e se vertétese éste te tregúare te púnerave te pafsétela, qe te msuáret' e atýre éste per mire.

Xdó fé, qe dúkete, kéq dý te pyétura, psé éste bére ðe qýs éste bére, eðe xdó púne ðe fjále ká pé qeλím (πρόσωπον), a fúnt (τέλος). Eðe te féturit' e psése ðe qýsjese ðe te qeλimit, a te fúndit, jáne te dréjtate e te vertétate, a me pé fjále ditja, a dituria. Ilapó sáve u ké mesúare pprej te tjéreve, a u ké féture véte, psémne ðe qýsjene ðe qeλímin', a fúndine, me deflim (ἀπόδειξιν) te vertéte, ketó besó ðe qúaj te ditura; sáve qe núk' u ké mesúar' a féture, psémne ðe qýsjene ðe qeλimine, a fúndine, ketó mos besó ðe mos qúaj te ditura, eðe siké sá te múnç, kur ké kóhe, ndó me te pyéture e te mesúare prej se tjétën. ndo me te mendúare véte. te féjs, sáve qe ἴδιον). Eðe

nde dóre ndë te rénçine, mír' u bén, kéq mos u bén.

Fóle dréjte ðε qerúare ç' dí vertét, εðε kur éσte kóha ðε ráða. Kûpe mos ðúaj genjéσtre ðε te péme, εðε kûpe mos kaλezó. Ndepón te kaλezuárete nga te ðéneť ε se vertétese, se te kaλezuárete éσte te treσúare púneje fσéhete pá pyéture, a ðε me te pyéture, qe díhete, se kâ per te prúre te kéqe. Te ðéneť ε se vertétese éσte te treσúare te púneravε te pafσéheta, qe te msuáreť ε atŷre éσte per míre.

Xdó fê, qe dúkete, héq dŷ te pyétura, psé éσte bére ðε qýσ éσte bére, εðε xdó púne ðε fjále kâ ηé qeλím (σκοπόν), a fúnt (τέλος). Εðε te féluriť ε psése ðε qýσjese ðε te qeλímit, a te fúndit, jáne te dréjtate ε te vertétate, a me ηê fjále dítja, a dituría. Прapo sávε u kê mesúare prej te tjéreve, a u kê féture véte, pséne ðε qýσjene ðε qeλímn', a fúndine, me deftím (ἀπόδειξιν) te vertéte, ketó besó ðε qúaj te dítura; sávε qe núk' u kê mesúar' a féture, pséne ðε qýσjene ðε qeλímine, a fúndine, ketó mos besó ðε mos qúaj te dítura, εðε σikó sá te mûnç, kur kê kóhe, ndo me te pyéture ε te mesúare prej se tjétene ndo me te mendúare véte, te féjσ, sávε qe τῶται). Εðε

psénε ðε qýεjene ðε qελimin', a fúndin', ε vertéte εðε t' i bénϱ te ditura.

Kur kerkón psénε ðε qýεjene ðε kελímin', a fündine, ε ndonϱé féjε, a púnεjε, a fjálεjε, búεke mε tjátre, mos uzemerό, as mos kerkó mε pahir t' ε béjε te bεsónϱe pá mbúεure méndja x' di ti vertét, sε i ndalón te mεnduáret' ε paμεngúare, qe j'a ðá Πerendia ηεriut per te ruájture nga genέstrat' ε nga gabimεte. Πa kur t' j'a qásnϱe méndja ε te kupetóη' ε te nxére te vertéten' ε pambedýεte (ἀναμφίβολον), εðε ti, qe j'a defiénε, t' i ðúaε pastáj, mos besó, sε te péva, núke te kâ mε ndifúare; sindekúr εðε ti, nde te ðênϱin' kεstú atú qe te defiýene te vertétate, núk' i kê mε ndifúare.

Bénε véthene te te dóje zémera te bénϱ mire kurdó atýrε qe káne kéq, εðε bén kurdó qe te múnϱ. Εðε kéq nde féϱ nga atú, q' u bérε mire, mos umέj, sεpsé bérε mir' ε fétε kéq. Εðε perseri te mire bén, po vére ré sa te múnϱ, t' u bénϱ te mirevεt, qe káne kéq. Εðε mos kerkó te te levdónene per te mirat, qe kâ bére ðε bén, pa ε mira núke fsihεte. Εðε kur kaη

'νte ε te levdónene perpára sýε, εikó mε ηê

pséne ðε qýʒjene ðε qelímin', a fúndin', ε vertéte εðε t' i béŋç te dítura.

Kur kerkón pséne ðε qýʒjene ðε kelímin', a fúndine, ε ndoŋé ſéjε, a púneje, a ſjáleje, báske mε tjátre, mos uzemeró, as mos kerkó mε pahîr t' ε béjʒ te bεsóŋe pá mbúsure méndja x' dí tí vertét, sε i ndalón te mεnduáret' ε paŋεngúare, qe j'a ðá Πεrendía ŋeríut per te ruájture nga geŋéstrat' ε nga gabímεte. Πa kur t' j'a qásŋe méndja ε te kupetóŋ' ε te nxére te vertéten' ε pambedýste (ἀναμφίβολον), εðε tí, qe j'a deſtévε, t' i ðúaʒ pastáj, mos bεsó, sε te péva, núke te kâ mε ndiſúare; sindekúr εðε tí, nde te ðéŋçin' keʒtú atá qe te deſtýεne te vertétate, núk' i kê mε ndiſúare.

Béne véthεne te te dóje zémera te béŋç míre kurdó atýrε qe káne kéq, εðε bén kurdó qe te múnç. Εðε kéq nde ſéç nga atá, q' u bére míre, mos uméj, seŋsé bére mír' ε ſéte kéq. Εðε perserí te míre bén, po vére ré sa te mûnç, t' u béŋç te mírevεt, qe káne kéq. Εðε mos kerkó te te levdóŋene per te mírat, qe kâ bére ðε bén, pa ε míra núke ſʒíhete. Εðε kur kah
véte ε te levdóŋene perpára sŷʒ, ʒikó mε ŋê

fár' ūðε t' ε mergójσ te levduárete, ndonesε te vjén σúme mire.

Kuσ te kà bére mire, σikó t' j'a gperblέjσ sa te múnç σúm' ε mé σúme, εðε t' j'a diσ, εðε t'a tregójσ per fiðe jétene.

Ndek kë per te véne bése, umendó sa te múnç σúme ðε mire, nde t' ε kà per te mbajture, pa te tregójσ púnerat' e fσéheta.

Kuσ te te vére bése, σikó fórt mire t' j'a mbáσ per fiðe jétene. Kûpe te mos j'a nxjérç nde σέσ, sikur εðε mundim ε vdékje nde te árdte, t' ε prέç ε t'a durónç, εðε nga bésa te mos dálç. Εðε armik, nde t' ubéft' aý, qe te vú bése, ε te te bénε kéq, perseri nga bésa, qe të kà véne, ðε i kë ðéne, te mos i 'dálç. Sε nga te pa mbajture bésene mûnt te vinene te kegia ðε prisja te meðá. Εðε aý, qe núke mbán bésene, ðúhet' i pabése ðε kaλeznár, εðε éste báλ' i te lifet, εðε i merzitore ndε ηerezia ðε ndε Hεrendia.

Véndi, ku lindete ðε pitete ηeriu, ðúhete Memeðéð (=μητρίς, πατρίς). Εðε fiðe sa lindene ðε pitene nde até vént ðúhene Memeðetáre (πατριῶται). Εðε

fár' úðɛ t' ɛ mergójɔ te levduárete, ndonesɛ te vjén ɔúme míre.

Kuɔ te kâ bére míre, ɔikó t' j'a ɕperbléjɔ sa te múnç ɔúm' ɛ mê ɔúme, ɛðɛ t' j'a díɔ, ɛðɛ t'a trɛgójɔ per fíde jétene.

Ndɛk kê per te véne bése, umɛndó sa te mûnç ɔúme ðɛ míre, nde t' ɛ kâ per te mbájture, pa te trɛgójɔ púnerat' ɛ fɔéheta.

Kuɔ te te vére bése, ɔikó fórt míre t' j'a mbáɔ per fíde jétene. Kûpe te mos j'a nxjérç nde ɔêɔ, sikur ɛðɛ mundím ɛ vdékjɛ nde te árðte, t' ɛ préç ɛ t'a durónç, ɛðɛ nga bésa te mos dálç. Ɛðɛ armik, nde t' ubéft' aý, qe te vú bése, ɛ te te béɲe kéq, perseri nga bésa, qe te kâ véne, ðɛ i kê ðéne, te mos i dálç. Sɛ nga te pa mbájture bésene mûnt te víɲene te keqía ðɛ prísja te meðá. Ɛðɛ aý, qe núke mbán bésene, ðúhɛt' i pabése ðɛ kaλezuâr, ɛðɛ éɔte báλ' i te lífɛt, ɛðɛ i merzíture ndɛ ɲerezía ðɛ ndɛ Pɛrendia.

Véndi, ku líndɛte ðɛ pítɛte ɲeríu, ðúhɛte Memeðêð (=μητρὶς, πατρὶς). Ɛðɛ fíde sa líndɛne ðɛ pítɛne nde até vént ðúhɛne Memeðɛtâre (πατριῶται). Ɛðɛ

fiđe sa pine me sise ε flásene ηé fáhe đúhene Kómp.

Kómbi ndáhete nde Filirra.

Filirrate ndáhene nde Fárera.

Fárerate ndáhene nde Femijera, qe pine sicila nde ηé stepi.

Femíjete ndáhene nde Véta, qe jáne pák, a sům e ηéres, áte ε éme, đε bir ε bíje, a bij ε bija.

Kómbi sindekur mér bréndа filirrate ε fárrate ε femíjete ε ηérezit' ε femíjevet, kestú đε te míret' ε filirravet ε te fárravet ε te femíjravet ε te ηérezet femíjravet éste bréndа nde te míret te Kómbit, te cilet' éste, dó me đéne, te miret' ε máđ, đε ε mir' ε te miravet. Eđε ç' jáne femíjete mbe kómbine, jáne đε kómbete mbe Herezine, bóten' ε vógele. Eđε te dréjtet' ε daSuria ε kómbavet mbe ηeriátrine bjé fatmiresin' ε Herezise. Eđé, sindekur xđó femije mbliđete nde ηé stepí, kestú đε xđó kómp mbliđete nde ηé memeđéđ. Eđé, sindekur te miret' ε femijese đúhete đε te miret' ε stepise, qe pine femia, kestú đε te miret' ε kómbit đúhete đε te miret' ε memeđéđit, ku pi kómbi.

ſiðe sa pine mɛ sise ɛ flásene ŋê ſúhe ðúhɛne Kómp.

Kómbi ndáhɛte nde Filírra.

Filírrate ndáhɛne nde Fárera.

Fárerate ndáhɛne nde Femíjera, qe píne sicíla nde ŋê ɕtepí.

Femíjete ndáhɛne nde Vɛ́ta, qe jáne pák, a ɕúm e ŋéres, áte ɛ éme, ðɛ bîr ɛ bíje, a bij ɛ bíja.

Kómbi sindekur mér brénda filírrate ɛ fárrate ɛ femíjete ɛ ŋérezit' ɛ femíjevɛt, keɕtú ðɛ te míret' ɛ filírravɛt ɛ te fárravɛt ɛ te femíjravɛt ɛ te ŋérezɛt femíjravɛt éɕte brénda nde te míret te Kómbit, te cilet' éɕte, dó mɛ ðéne, te míret' ɛ máð, ðɛ ɛ mír' ɛ te míravɛt. Eðɛ ç' jáne femíjete mbe kómbine, jáne ðɛ kómbɛte mbe Иɛrezíne, bóten' ɛ vógele. Eðɛ te dréjtet' ɛ daɕuría ɛ kómbavɛt mbe ŋeriátrine bjé fatmiresín' ɛ Иɛrezíse. Eðé, sindekur xdó femíje mblíðɛte nde ŋê ɕtepí, keɕtú ðɛ xdó kómp mblíðɛte nde ŋé memeðɛ̂ð. Eðé, sindekur te míret' ɛ femíjese ðúhɛte ðɛ te míret' ɛ ɕtepíse, qe píne femía, keɕtú ðɛ te míret' ɛ kómbit ðúhɛte ðɛ te míret' ɛ memeðɛ́ðit, ku pî kómbi.

Ηrapo Kómbine ðε Memeðéðine, djál' ó, dúhete ðε ká híε t' i dúame ε t' i nderójeme ε t' i kémi kujdés mè σúme sε fíðe, ðε sε áten' ε sε émene, dykε ndihur' ε dykε bére mire te várfrevετ ε te kepúturεt memeðετáre, ðε tukε mburúare te dréjten' ε atýrε nga te keqijte, ðε tuε fól' ε tuε msúare, sa mε múndure, te keqijte per te árðure nde úðet te se dréjtese, εðε dykε ndihur' ε dykε ðéne dóre te mirevετ nde púnera te mira ðε te vyéra per Kómbine ðε Memeðéðine, εðε tuε sjéλe ε tuε fóle dréjte ðε úrte ε mire mε jatrekómbaσ (ἀλλεοδωῖς) per mε qén' i dáσure Kómbi mε te tjéret kómbε. Εðε kurdó te na ðepésene Kómbi ðε Memeðéði mε ánet te atýrε, qe káne xféðure Memeðετárete, per te σikúare ðε qevepisure pónet' ε Kómbit ðε Memeðéðit, te perfilemi sakaqehéraσ. Εðε kurdó te na kerkónene te súlemi ε te vémi. Εðε persedó te na ðóne, t' i ndilójme mε te páret. Εðε kudó te na dergónene te vémi mε vráp ; εðε nde lúfte, ku ká vrásjε ðε vdékjε, nde na dergólsine per te mburúare te dréjtene nga pauðesí ε te tjérevε kómba, te vémi dykε qésure, εðε te perpiqemi ε te leftójme mε fíde zémere.

Πrapo Kómbine ðε Memeðéðine, djál' ô, dúhεte ðε kâ híε t' i dúame ε t' i ndεrójeme ε t' i kémi kujdés mê σúme sε fíde, ðε sε áten' ε sε émene, dykε ndíhur' ε dykε bére míre te várfrevεt ε te kepúturεt memeðεtâre, ðε tukε mburúare te dréjten' ε atýrε nga te keqîjte, ðε tuε fól' ε tuε msúare, sa mε múndure, te keqîjte per te árðure nde úðet te se dréjtese, εðε dykε ndíhur' ε dykε ðéne dóre te mírevεt nde púnera te míra ðε te vyéra per Kómbine ðε Memeðéðine, εðε tuε sjéλe ε tuε fóle dréjte ðε úrte ε míre mε jatrekómbaσ (ἀλλοεθνεῖς) per mε qén' i dáσure Kómbi mε te tjéret kómbε. Εðε kurdó te na ðepésene Kómbi ðε Memeðéði mε ánet te atýrε, qe káne xféðure Memeðεtárete, per te σikúare ðε qevepísure púnet' ε Kómbit ðε Memeðéðit, te perfífemi sakaqehéraσ. Εðε kurdó te na kerkónene te súlεmi ε te vémi. Εðε persedó te na ðóne, t' i ndifójme mε te páret. Εðε kudó te na dergónene te vémi mε vráp; εðε nde lúfte, ku kâ vrásje ðε vdékje, nde na dergófσine per te mburúare te dréjtene nga pauðesí ε te tjérevε kómba, te vémi dykε qéσure, εðε te perpíqεmi ε te leftójme mε fíde zémere.

Martóju, o bir, pas Nómit. kur te te vinɛ kóha, qe te lêɕ fâre ɛ te perterihɛɕ nde fâret téndɛ. si ɛ ká ðéne Zót' i jétese, Πerendia. Eðé, kur te béni búp' ɛ grùa, dójni ɲéri jâtrine, ðɛ mbáni bésene ɲéri jâtrit sa te póni ɛ te ini, eðɛ béhuni si ɲé kúrm ðɛ si ɲé ɕpirt, sindekur dote béni ðɛ ɲé femije; eðɛ punóni drîjte ðɛ mire, qe te ini fat mire ðɛ te lúmɛre; dójni djémte túaj, eðɛ mesójuni, a vîrni te mesónene, te drîjtat' ɛ te vertétate eðɛ púne, qe mɛ prónet te asáj te pónene ɛ te bénene mire eðɛ t' u ɕikónene, kur te mos müntni ðɛ kur te plâkì sa te ini fâλ, eðé, kur te vdîsni, t' u qánene, eðé, pas vdékjɛse, t' u kujtónen' ɛ t' u ndjénene.

Ioan-Vrétua

Πostenánasi.

Martóju, o bîr, pas Nómit, kur te te víŋe kóha, qe te lêɕ fáre ɛ te perteríhɛɕ nde fáret téndɛ, si ɛ kâ ðéne Zót' i jétese, Πɛrendía. Eðé, kur te béni bûp' ɛ grúa, dójni ŋéri játrine, ðɛ mbáni bésene ŋéri játrit sa te póni ɛ te íni, eðɛ béhuni si ŋé kúrm ðɛ si ŋé ɕpírt, sindekur dote béni ðɛ ŋê femíje; eðɛ punóni dréjte ðɛ míre, qe te íni fat míre ðɛ te lúmare; dójni djémte túaj, eðɛ mesójuni, a vírni te mesóŋene, te dréjtat' ɛ te vertétate eðɛ púne, qe mɛ próŋɛt te asáj te póŋene ɛ te béŋene míre eðɛ t' u ɕikóŋene, kur te mos múntni ðɛ kur te pláki sa te íni fàλ, eðé, kur te vdísni, t' u qáŋene, eðé, pas vdékjɛse, t' u kujtóŋen' ɛ t' u ndjéŋene.

Ioan-Vrétua

Πostɛnánasi.

Porsitë e Tovitit mbe te bire.

Tovíti, kur pá sɛ j'uaferúa vdékeiɲ, ðiri te bire ðɛ i ðá: « Diſó, ó bir, ſjálet' e átese s' it, qe te dó me ſiðe zémere. Kiji nga hére nder mént, qe te pós jéte te pelqiere te Perndia. Kujtó nga hére Perndine, eðɛ kij ménte te mos i fejós, eðɛ te mos i héðɛ póete porsíte. Te te vije kéq per te várferite, qe t' i vije kéq ðɛ Perndise per tí. Sa te múnɛ te bés mire, eðɛ te jés dorebénes. Nde kë súme, súme jép, nde kë pák, pák ðɛ jép, po nga hére me ſiðe zémere; sepse te bérete mire rúan perine nga vdékeja ſiðe jétene. Mergó mburesine, eðɛ mos e lé te hije nde zémeret ténde, as nde ſjálet te túa. Até qe z' dó te te béje ti ndonjé, eðɛ ti mos j'a bén t' jéterit. Kur te te punöje peri, épi págene me te páre. Nga hére kérkó te msúare nga peri i úrte, eðɛ

Πorsít' ε Tovítit mbe te bíre.

Tovíti, kur pá sε j'uaferúa vdékeia, ðíri te bíre ðε i ðá: « Difó, ô bîr, fjáleť ε átese s' it, qe te dó mε fíde zémere. Kíji nga hére nder mént, qe te póσ jéte te pelqíere tε Πerndía. Kujtó nga hére Πerndíne, εðε kíj ménte te mos i fejéσ, εðε te mos i héðç póσte porsíte. Te te víje kéq per te várferite, qe t' i víje kéq ðε Πerndíse per tí. Sa te múnç te béσ míre, εðε te jéσ doreðénes. Nde kê σúme, σúme jép, nde kê pák, pák ðε jép, po nga hére mε fíde zémere; sepsε te bérete míre rúan neríne nga vdékeja fíde jétene. Mergó mburesíne, εðε mos ε lé te híje nde zémeret téndε, as nde fjálet te túa. Até qe z' dó te te béje tí ndoηé, εðε tí mos j'a bén t' jéterit. Kur te te punóje neri, épi págene mε te páre. Nga hére kerkó te msúare nga neri i úrte, εðε

kûre me te liq mos uperziɛ. Kur te vdés, vû me nde ðë kuſómene. Kij kujdés mémene téndɛ, eðɛ kujtó sa mundimɛ hóqi per ti, kur te mbántɛ nde bárk ɛ sa te riti, eðɛ kur te vdése, vûrɛ práne méjɛ nde até vár. »

Σqiperúare nga Eliniɛtja
prej Koto-Anastas-Hóxit.
Qɛstorátasit.

BKSH

kúre mɛ te líq mos uɲerzíɛ. Kur te vdés, vú me nde ðê kufómene. Kíj kujdés mémene téndɛ, ɛðɛ kujtó sa mundímɛ hóqi ɲer tí, kur te mbántɛ nde bárk ɛ sa te ríti, ɛðɛ kur te vdése, vúrɛ ɲráne méjɛ nde até vár. »

Σqiɲerúare nga Ɛliniɕtja
ɲrɛj Koto-Anastas-Hóxit,
Qɛstorátasit.

BKSH

Numerimesónje.

Sindokur per te skrúare fjálete, qe flíseme, udéone séŋeza te zérevet véteme, te cilat' i quájtem skróŋeza, kestú cile per te skrúare número rete, dúhene séŋeza te numeravet vógela, qe u dém número raze.

Séŋezat' e numeravet, a numerazete, jáne nénte, sa ðe numerat' e vógela, puj te cilavet defté sicila ŋé, kestú:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
ŋé, dý, tri, kátere, pése, fúeste, státe, téte, nénte.

Kető séŋeza dúhene numerazet' e ŋérravet, a ŋérra.

Nastáj ðéte ŋérra i qúajme perseri si ŋé ŋé, dý ðétera si dý ŋérra, tri ðétera si tri ŋérra, ðe te tjérate kestú fer mbe nénte, cile i skrúajme me ató séŋeza te ŋérravet, me numerazet. Ndó, per te çquájture ðéterate nga ŋérrate, ðéterate skrúhene nde vént te dýte mbe te ménjere te ŋérravet, e kestú dúhete ðe ŋé tjátre séŋeze per te deftýere véndine

Numeremesóŋe.

Sindəkur per te ɔkrúare ʃjálete,qe fláseme, udéɔne ɔéŋeza te zéreνet véteme, te cílaẗ i quájtem ɔkróŋeza, keɔtú εðε per te ɔkrúare númerate, a númurete, dúhene ɔéŋeza te numeravet vógela, qe u ðém númeraze.

Séŋezaẗ ε numeravet, a numerazete, jáne nénte, sa ðε numeraẗ ε vógela, prej te cilavet deftén sicíla ŋê, keɔtú:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
ŋê, dŷ, trî, kátere, pése, ʃáɔte, ɔtáte, téte, nénte.

Ketó ɔéŋeza dúhene numerazeẗ ε ŋérravet, a ŋérra.

Pastáj ðéte ŋérra i qúajme perseri si ŋê ŋê, dŷ ðétera si dŷ ŋérra, trî ðétera si trî ŋérra, ðε te tjérate keɔtú ʃer mbe nénte, εðε i ɔkrúajme mε ató ɔéŋeza te ŋérravet, mε numerazet. Pó, per te ɢquájture ðéterate nga ŋérrate, ðéterate ɔkrúhene nde vént te dýte mbe te méŋfere te ŋérravet, ε keɔtú dúhete ðε ŋê tjátre ɔéŋeze per te deftýere véndine,

εδε kété séŋεze, si mε mos deŋýere múmere, ε qúajme fáreze, εδε éste kjó 0. Πrapo nénte múmeraze δε ηê fáreze bénene δéte séŋεza te múmeravet, εδε me ketó skrúhene fiδe múmerate.

Πastáj δéte δétera dúhene qint, εδε qe nga ηé qint fer mbe nénte qint skrúhene qeastú, si ηérrate δε δéterate, po nde te trétene vént mbe te méŋfere ηérravet, εδε nde te dýtene δε te párene nga nê fáreze.

Δéte qinde dúhene mije, εδε qe nga ηê mije ε fer mbe nénte mije skrúhene qeastú, si qindete, po nde te kátretene vént. Εδε qe nga δéte mije fer mbe nénte δéte mije skrúhene si δε mijerate, po nde te péstene vént. Εδε qe nga ηé qint mije fer mbe nénte qint mije skrúhene si δε δétate mijeras, po nde te fástene vént mbe te méŋfere ηérravet.

Δéte qinde mijeras dúhene miliún, εδε qe nga ηé miliún fer mbe nénte miliúne skrúhene qeastú, po nde te státene vént. Qe nga δéte miliúne fer mbe nénte δéte miliúne skrúhene nde te tétene vént. Qe nga ηé qint miliúne fer mbe nénte qint

εðε keté σéŋεze, si mε mos deftýεre númεre, ε qúajme fáreze, εðε éσte kjó 0. Πraρo nénte númeraze ðε ηê fáreze bénεne ðéte σéŋεza te númeravet, εðε mε ketó σkrúhεne fíde númerate.

Πastáj ðéte ðétera ðúhεne qínt, εðε qe nga ηé qínt fεr mbe nénte qínt σkrúhεne qeaσtú, si ηérrate ðε ðéterate, ρo nde te trétene vént mbe te méŋfere ηérravet, εðε nde te dýtene ðε te párene nga nê fáreze.

Δéte qíndε ðúhεne míje, εðε qe nga ηê míje ε fεr mbe nénte míje σkrúhεne qeaσtú, si qíndεte, ρo nde te kátretene vént. Εðε qe nga ðéte míje fεr mbe nénte ðéte míje σkrúhεne si ðε míjerate, ρo nde te péstene vént. Εðε qe nga ηé qínt míje fεr mbe nénte qínt míje σkrúhεne si ðε ðétate míjeraσ, ρo nde te fáσtene vént mbe te méŋfere ηérravet.

Δéte qíndε míjeraσ ðúhεne miliún, εðε qe nga ηé miliún fεr mbe nénte miliúne σkrúhεne qeaσtú, ρo nde te σtátene vént. Qe nga ðéte miliúne fεr mbe nénte ðéte miliúne σkrúhεne nde te tétene vént. Qe nga ηé qínt miliúne fεr mbe nénte qínt

miliúne skrúhene nde te néntene vént mbe te ménjfere njérravet.

Δéte qinde miliúne ðúhene dyliún, eðe skrúhene qeastú, nde te ðétene vént mbe te ménjfere njérravet. Qeastú ðe andéj e tútje dyke hípure nde triliún e katreliún e peseliún ðe te tjéra. Qé ðe pasqýrra:

Njérra.	1
. . . . .	2
. . . . .	9
Δéтera.	10
. . . . .	90
Qindera	100
. . . . .	900
Mijera	1,000
. . . . .	9,000
Δéтera mijeraз	10,000
Qinde mijeraз	100,000
Miliúne	1,000,000
Δéтera miliúne	10,000,000
Qinde miliúne	100,000,000
Dyliúne	1,000,000,000

miliúne ɕkrúhɛne nde te néntene vént mbe te méɳfere ɳérravɛt.

Δéte qíndɛ miliúne ðúhɛne dyliún, ɛðɛ ɕkrúhɛne qeaɕtú, nde te ðétene vént mbe te méɳfere ɳérravɛt. Qeaɕtú ðɛ andéj ɛ túɳjɛ dykɛ híɳure nde triliún ɛ katreliún ɛ ɳɛseliún ðɛ te ɳjéra. Qé ðɛ ɳasqýrra:

Иérra.	1
. . . . .	2
. . . . .	9
Δétera.	10
. . . . .	90
Qíndɛra	100
. . . . .	900
Míjera	1,000
. . . . .	9,000
Δétera míjeraɕ	10,000
Qíndɛ míjeraɕ	100,000
Miliúne	1,000,000
Δétera miliúne	10,000,000
Qíndɛ miliúne	100,000,000
Dyliúne	1,000,000,000

BKSH

Kur ηé número i máđ, te đémi per pasqýre i đéte mijevε, ká đε ηérra, ηé, a dý, a trí fer mbe néntε, nde vént te ηérravεt núkε εkrúajmε fárεzenε, po εkrúajmε ηérratε sa te jéne, kεstú 10009;
nde páste đétera i εkrúajmε nde vént te đéteravεt, εđε núkε εkrúajmε fárεzenε, kεstú 10070;
nde páste qindε, i εkrúajmε nde vént te qindεvεt, εđε fárεzenε núk' ε εkrúajmε, kεstú 10500;
nde páste mijera, i εkrúajmε nde vént te mijeravεt, εđε fárεzenε s' ε εkrúajmε, kεstú 13000;
nde páste đε ηérra đε đétera đε qindε đε mijera, εkrúajmε sicílenε nde vént te sáj, εđε núkε εkrúajmε fárεzatε fárε, kεstú 12468.
Kεstú ç' númurε te ndóđεtε báskε mε te máđε, até εkrúajmε nde vént te tí, εđε nde vént te atí, qε s' éstε εkrúajmε fárεzε, si 10703.
Qeastú đε per xđó fárε tjátrε númuri.

Ketó número, qε deftýem, εđε fídε te tjérate kesijε fárε đúhenε t e t e r e t a, sε mε ketó deftéjmε férra te téra, si pése móλε pése pjépera, a xđó fárε

Kur ŋé número' i máð, te ðémi per pasqýre i ðéte míjeve, kå ðe ŋérra, ŋê, a dŷ, a trî fer mbe nénte, nde vént te ŋérravet núke ɔkrúajme fárezene, po ɔkrúajme ŋérrate sa te jéne, keɔtú 10009;
nde páste ðétera i ɔkrúajme nde vént te ðéteravet, eðe núke ɔkrúajme fárezene, keɔtú 10070;
nde páste qínde, i ɔkrúajme nde vént te qíndevet, eðe fárezene núk' e ɔkrúajme, keɔtú 10500;
nde páste míjera, i ɔkrúajme nde vént te míjeravet, eðe fárezene s' e ɔkrúajme, keɔtú 13000;
nde páste ðe ŋérra ðe ðétera ðe qínde ðe míjera, ɔkrúajme sicílene nde vént te sâj, eðe núke ɔkrúajme fárezate fáre, keɔtú 12468.
Keɔtú ç' número te ndóðete báɔke me te máðe, até ɔkrúajme nde vént te tî, eðe nde vént te atî, qe s' éɔte ɔkrúajme fáreze, si 10703.
Qeaɔtú ðe per xdó fáre tjátre número.

Ketó número, qe deftýem, eðe fiðe te tjérate kesíjɔ fáre ðúhene te tereta, se me ketó deftéjme férra te téra, si pése móλe pése pjépera, a xdó fáre

Numɛremesóŋa núke mesón vɛ́teme, qýɔ bénene número-rate, prɛj se cílavɛt móri émerine, po mesón ɛðɛ kátre púnera te tjéra, qe jáne ketó:

Qýɔ dý, a tri, a ɔúme número-ra mbliðɛne nde ŋë.

Qýɔ xbrêt número-re prɛj número-rɛ më te máðɛ per mɛ dítuɾe sɛ ç' mbétɛte.

Qýɔ ɔumezónete número-re mbe vɛ́thet te sáj, si éste ɔumezúare tjátre número-re prɛj ŋése vɛ́teme.

Qýɔ ndáhete número-re prɛj tjátre número-rɛ mbe pjése, qe prɛj atýrɛ sicíla éste mbe número-rene q' undá, si ç' éste ŋéja ɛ vɛ́teme mbe tjátrene número-re.

Ketó te kátre púne ðúhene kátre mesíma te Numɛremesójese, ɛðɛ qúhene Mbléðje, Xbritje, Σumezuárjɛ ðɛ Ηjesetuárjɛ.

Te kátre mesímate mbi-número-rat ɛ téreta.

Mbléðja.

Mbléðja bénete kestú: Número-rate, qe dote mbliðɛne ɔkrúhene ŋéra perndene játrene, ŋérrate ndene ŋérrat, ðéterate ndene ðéterat, qindɛte ndene qindɛt

Numɛremesóŋa núke mesón véteme, qýɔ bénene
númerate, prɛj se cílavɛt móri émerine, po mesón
ɛðɛ kátre púnera te tjéra, qe jáne ketó:

Qýɔ dý, a trî, a ɔúme número mblíðene nde ŋê.

Qýɔ xbrêt número prɛj número mê te máðɛ per
mɛ díture sɛ ç' mbétete.

Qýɔ ɔumezónete número mbe véthɛt te sâj, si éɔte
ɔumezúare tjátre número prɛj ŋése véteme.

Qýɔ ndáhete número prɛj tjátre número mbe
pjése, qe prɛj atýrɛ sicíla éɔte mbe número rene q' undá,
si ç' éɔte ŋéja ɛ véteme mbe tjátrene número.

Ketó te kátre púne ðúhene kátre mesíma te
Numɛremesóŋese, ɛðɛ qúhene Mblédjɛ, Xbrítjɛ,
Σumezuárjɛ ðɛ Pjesetuárjɛ.

Te kátre mesímate mbi número rat ɛ téreta.

Mblédja.

Mblédja bénete keɔtú: Número rate, qe dote mblí-
ðɛne ɔkrúhene ŋéra perndene játrene, ŋérrate ndene
ŋérrat, ðéterate ndene ðéterat, qíndete ndene qíndet

ðε te tjéra, nde ndódgine, qeastú. Εðε perndene te fída hiqste vize, εðε zirste te mblédurite se djádti mbe te ménjere, perpára prej njérravet, pastáj prej ðéteravet, pastáj prej qindεvet, pastáj ðε prej te tjéravε si ç' te ndódene, si nde ketó pasqýrra 6 5

prej se cilavet nde te páret ðémi, tri ε 3 12

fiete nénte, εðε skrúajme ndene vizet — 231

nénte; nde te dýtet, njé ε njè dý, ε dý 9 51

kátere, ε pése nénte, εðε skrúajme ——

nénte ndene vizet perndene njérrat; 290

pastáj, pése ε tri téte, ε njè nénte, εðε skrúajme ndene vizet perndene ðéterat nénte; pastaj skruájme εðε te dý qindete, si mε mos pásure ðε te tjére per te mblédure, ndene vizet perndene qindet' εðε mbliðene te fída dý qint ε nénte ðét' ε nénte.

Nde dálgine númerazete qe mbliðene, ndo te njérravet, ndo te ðéteravet, ndo te qindεvet, ndo te ndó tjátre skálε, mè tépere se ðéte, atehére ðéta a ðéterate mbáhene nde dóre te mbliðene mε te sipermet, εðε ató qe mbétene, nde mbétene, skrúhene ndene vizet perndene ató qe umblódε; nde mos

εðε te tjéra, nde undóðçine, qeaστú. Εðε perndene te ſída híqete víze, εðε zírete te mbléðurite ṣe djáðti mbe te ménſere, perpára prej njérravet, pastáj prej ðéteravet, pastáj prej qíndevet, pastáj ðε prej te tjérave si ç' te ndóðene, si nde ketó pasqýrra 6 5

prej se cílavet nde te páret ðémi, trî ε 3 12

ſáσte nénte, εðε σkrúajme ndene vízet — 231

nénte; nde te dýtet, ηê ε ηê dŷ, ε dŷ 9 51

kátere, ε pése nénte, εðε σkrúajme ——

nénte ndene vízet perndene njérrat; 299

pastáj, pése ε trî téte, ε ηê nénte, εðε σkrúajme ndene vízet perndene ðéterat nénte; pastaj σkruájme εðε te dý qíndete, si mε mos pásure ðε te tjére per te mbléðure, ndene vízet perndene qíndet' εðε mbliðene te ſída dý qint ε nénte ðét' ε nénte.

Nde dálçine númerazete qe mbliðene, ndo te njérravet, ndo te ðéteravet, ndo te qíndevet, ndo te xdó tjátre σkálε, mê tépere sε ðéte, atehére ðéta a ðéterate mbáhene nde dóre te mbliðene mε te sípermet, εðε ató qe mbétene, nde mbétene, σkrúhene ndene vízet perndene ató qe umblóðe; nde mos

mbétɛne,ɛkrúhɛte fíreze,si nde keté pasqýre 6508
nde te cílene ðémi, nént' ɛ tri dý mbe- 4683
ðéte, ɛ téte ŋezét, te ŋezét ŋérrate béŋene 3819
dý ðétera ɛðɛ i mbáme nde dóre t' i ———
mblédme mɛ ðéterat, ɛðé, si mɛ mos 15020
mbéture ŋérra, ɛkruájme ndene ŋérrat fíreze.

Hastáj ðémi, dý nde dóre nga ŋérrate ɛ ŋé tri, ɛ nénte dý mbe ðéte, prej ketýre te ðéte ðéterate béŋene ŋé qint, te cílen' ɛ mbáme nde dóre t' ɛ mblédme mɛ qindet, ɛðɛ ɛkrúajme ndene ðéterat te dý ðéterate, qe mbétɛne.

Hastáj ðémi, ŋé qint nga ðéterate ɛ téte nénte, ɛ fíɛste pése mbe ðéte, ɛ pése ŋezét, te ŋezét qindete béŋene dý míjera, te cílate i mbáme t' i mblédme nde míjerat, ɛðɛ ndene qindet, si mɛ mos mbéture qínde, ɛkrúajme fíreze.

Hastáj ðémi, dý nde dóre nga qindete ɛ tri pése, ɛ kátre nénte, ɛ fíɛste pése mbe ðéte, prej ketýre te ðéte míjerate béŋene ŋé ðéte míje ɛðɛ ɛ mbáme t' ɛ mblédme mɛ ðéterat míjera ɛðɛ ndene míjerat ɛkruájme te pése míjerate, qe mbétɛne.

Hastáj, si mɛ mos púsure ðétera míjeraɛ qe te

mbétene,ɔkrúhete fáreze,si nde keté pasqýre 6508
nde te cílene ðémi, nént' ε trî dŷ mbe- 4693
ðéte, ε téte ŋezét, te ŋezét ŋérrate béŋene 3819
dŷ ðétera εðε i mbáme nde dóre t' i ———
mbléðme mε ðéterat, εðé, si mε mos 15020
mbéture ŋérra, ɔkruájme ndene ŋérrat fáreze.

Pastáj ðémi, dŷ nde dóre nga ŋérrate ε ŋê trî, ε nénte dŷ mbe ðéte, prej ketýre te ðéte ðéterate béŋene ŋé qint, te cílen' ε mbáme nde dóre t' ε mbléðme mε qíndet, εðε ɔkrúajme ndene ðéterat te dŷ ðéterate, qe mbétene.

Pastáj ðémi, ŋé qint nga ðéterate ε téte nénte, ε fáɔte pése mbe ðéte, ε pése ŋezét, te ŋezét qíndete béŋene dŷ míjera, te cílate i mbáme t' i mbléðme nde míjerat, εðε ndene qíndet, si mε mos mbéture qínde, ɔkrúajme fáreze.

Pastáj ðémi, dŷ nde dóre nga qíndete ε trî pése, ε kátre nénte, ε fáɔte pése mbe ðéte, prej ketýre te ðéte míjerate béŋene ŋê ðéte míje εðε ε mbáme t' ε mbléðme mε ðéterat míjera εðε ndene míjerat ɔkruájme te pése míjerate, qe mbétene.

Pastáj, si mε mos pásure ðétera míjeraɔ qe te

mbléđme, skrúajme nde vënt te atýre đétene mije te dórese, qe érđ nga mijerate.

Numerate, a númurite, qe mbliđene, đúhene te mbléđmε, a te mbléđm, εđε ajó, qe nde tè mbliđene, ε mbléđure, i mbléđurε, a mbléđje.

Xbritja.

Xbritja bénete kestú, skrúhete te pára hére nú-mur' i mađ, pastáj ndene tè skrúhet' i vógeli. qe dote xbrése, njérrate ndene njérrat, đétate ndene đéterat đε te tjérate ç' te jéne qeastú, sicila nde véndit te sáj, εđε perndene tá hiqete vize; pastáj zírete te xbríturite se djáđti mbe te ménjere, si nde keté pasqýre 678
nde te cilene đémi, tri nga téte pése, εđε i 453
skrúajme ndene vizet perndene njérrat. Pas- ——
táj pése nga státe dý, εđε i skrúajme per- 225
ndene đéterat. Pastáj kátre nga fáste dý, εđε i skrúajme perndene qindet, εđε fíjme te mbéture dý qint ε njezét ε pése.

mbléđme, ɕkrúajme nde vént te atýrɛ đétene míje te dórese, qe érđ nga míjerate.

Númɛrate, a númurite, qe mblíđɛne, đúhɛne te mbléđmɛ, a te mbléđm, ɛđɛ ajó, qe nde té mblíđɛne, ɛ mbléđure, i mbléđure, a mbléđje.

Xbrítja.

Xbrítja bénɛte keɕtú, ɕkrúhɛte te páre hére númur' i máđ, pastáj ndene té ɕkrúhɛt' i vógeli, qe dote xbrése, ŋérrate ndene ŋérrat, đétate ndene đéterat đɛ te tjérate ç' te jéne qeaɕtú, sicíla nde véndit te sâj, ɛđɛ perndene tá híqɛte víze; pastáj zírɛte te xbríturite se djáđti mbe te méŋfere, si nde keté pasqŷre 678

nde te cílene đémi, trî nga téte pése, ɛđɛ i ɕkrúajme ndene vízet perndene ŋérrat. Pastáj pése nga ɕtáte dŷ, ɛđɛ i ɕkrúajme perndene đéterat. Pastáj kátre nga fáɕte dŷ, ɛđɛ i ɕkrúajme perndene qíndɛt, ɛđɛ féjme te mbéture dý qínt ɛ ŋezét ɛ pése.

453 —— 225

fέje. Πo jáne ðε ηέ fáre te tjéra, qe qúhene te cópeta.

Te cópetate qúhene kestú, se deftéηene cópera te fέje, qe íste ndáre mbe dý, a mbe tri, a kátre, a pése, a sá qe dúhete. si ηé te dýte, a ηé te tréte, a te káterte, a te péste, a dý te tréta, a te káterta, a te pésta, akátre te pésta, a te fáeteta, ðε sá te séjteta qe te dúhene.

Númerat' ε cópeta ekrúhene kestú, te páre hére ekrúhete número, qe deftén se sá cópe jáne mápe prej fése tére, qe éste copetúare, εðε perndene té hiqete vize, εðε perndene vizet ekrúhete número, qe deftén se mbe sá cópera éste copetuáre ηé fáre fé ε tére, si ketó pasqýrra $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{5}$ $\frac{7}{9}$ $\frac{8}{10}$ $\frac{6}{18}$ $\frac{9}{36}$ te cilate kendónene kestú ηé ε dýte, dý te tréta, dý te káterta, tri te pésta, ekáte te nénta, pése te ðéta, fáete te tetembeðéta, nénte te triðetefáeteta.

Númuri mbi vizet, qe deftén se sá cópe jáne mápe, dúhete copenumutónes, tjátri número perndene vizet, qe deftén se mbe sá cópe éste ndáre ηé fáre fέje, qúhete copedefténes.

ʃéjɛ. Πo jáne ðɛ ŋê fáre te tjéra, qe qúhɛne te cópeta.

Te cópetate qúhɛne kɛɔtú, sɛ deftéŋene cópera te ʃéjɛ, qe íɔte ndáre mbe dŷ, a mbe trî, a kátre, a pése, a sá qe dúhɛte. si ŋê te dýte, a ŋê te tréte, a te káterte, a te péste, a dŷ te tréta, a te káterta, a te pésta, akátre te pésta, a te ʃáɔteta, ðɛ sá te séjteta qe te dúhɛne.

Númerať ɛ cópeta ɔkrúhɛne kɛɔtú, te páre hére ɔkrúhɛte número, qe deftén sɛ sá cópe jáne mápe prɛj ʃése tére, qe éɔte copetúare, ɛðɛ perndene té híqɛte víze, ɛðɛ perndene vízet ɔkrúhɛte número, qe deftén sɛ mbe sá cópera éɔte copetuáre ŋê fáre ʃê ɛ tére, si ketó pasqýrra $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{7}{9}$ $\frac{5}{10}$ $\frac{6}{18}$ $\frac{9}{36}$ te cílate kendónene kɛɔtú ŋê ɛ dýte, dŷ te tréta, dŷ te káterta, trî te pésta, ɔtáte te nénta, pése te ðéta, ʃáɔte te tɛtembeðéta, nénte te triðɛteʃáɔteta.

Número mbi vízet, qe deftén sɛ sá cópe jáne mápe, ðúhɛte copenumurónes, tjátri número perndene vízet, qe deftén sɛ mbe sá cópe éɔte ndáre ŋê fáre ʃéjɛ, qúhɛte copedeftéŋes.

Númur' i mád, qe prej tì xbritete i vógeli, ðúhete i xbritm, cðe i vógeli, qe xbrét, xbrites, cðe aý, qe deftén ç' mbétete nga i máði pas xbritjese, i mbéture, a i mbéte, a mbétje.

Númur' i vógele a xbritesi, kur godit qe númrazete mbe te djáðte i ká mé te meðá se te máðit, a te xbritmit, xbritja bénete kestú, si nde ketè pasqýre 534
nde te cilene ðémi kestú, pése nga kátre 475
núke xbrésene, po máreme ηé nga ðétat' e te —
xbritmit, qe bén ðéte ηérra cðe kátre qe jáne 59
nde ηérrat kátre mbe ðéte, nga ketó xbríseme te pésate cðe mbétene nénte, qe i ckrúajme ndene ηérrat.

Hastáj xbríseme ðéterate, po te státe ðéterate nga dý (se ηé e muárem nde qindet) núke mánt te xbrésene, e kestú máreme ηé nga qindete, qe bén ðéte ðétera, cðe dý qe jáne, dý mbe ðéte, nga ketó xbríseme te státate te xbritesit, cðe mbétene pése, qe i ckrúajme ndene ðéterat.

Hastáj xbríseme qindete, po nde te xbritmit mbéne kátre qinde, se ηé e muárem nde te xbritu-

Númur' i máð, qe pɾɛj tî xbɾítɛte i vógeli, ðúhɛte i x b ɾ í t m, ɛðɛ i vógeli, qe xbɾét, x b ɾ í t e s, ɛðɛ aý, qe deftén ç' mbétɛte nga i máði pas xbɾítjɛse, i m b é t u ɾ e, a i m b é t e, a m b é t j e.

Númur' i vógele, a xbɾítesi, kur godít qe númɛɾazete mbe te djáðte i kâ mê te meðá sɛ te máðit, a te xbɾítmit, xbɾítja bénɛte kɛʊtú, si nde keté pasqýre 534
nde te cílene ðémi kɛʊtú, pése nga kátre 475
núke xbɾésene, po máreme ŋê nga ðétaťɛ te —— xbɾítmit, qe bén ðéte ŋérra ɛðɛ kátre qe jáne 59
nde ŋérrat kátre mbe ðéte, nga ketó xbɾéseme te pésate ɛðɛ mbétɛne nénte, qe i ɔkrúajme ndene ŋérrat.

Pastáj xbɾéseme ðéterate, po te ɔtáte ðéterate nga dŷ (sɛ ŋê ɛ muárem nde qindɛt) núke múnt te xbɾésene, ɛ kɛʊtú máreme ŋé nga qíndɛte, qe bén ðéte ðétera, ɛðɛ dŷ qe jáne, dŷ mbe ðéte, nga ketó xbɾéseme te ɔtátate te xbɾítesit, ɛðɛ mbétɛne pése, qe i çkrúajme ndene ðéterat.

Pastáj xbɾéseme qíndɛte, po nde te xbɾítmit mbéne kátre qíndɛ, sɛ ŋé ɛ muárem nde te xbɾítu-

ret te ðáteravet, ε kestú kátre qinde nga kátre qinde xbrésene te fíðe, eðε núke mbétete fekáfse, prapó, si mε mos mbéture fekáfse, skrúajme ndene kindet fárεze, te cilene, kur bjé mbe te djáðte, eðε te mos ε skrúajme éste fiðenjé, sepsé fárεza, si núke fé, dúhete véteme mbe te ménjfere per te deftýere véndine, kur núke ká númereze, mbe te djáðte pa númereze perpára s' ká ç' te deftéηe. Kestú fítem te mbéture pése ðét' ε nénte.

Σumezuárja. (*)

Σumezuárja bénete kestú, mé perpára sumezóhene nûmerazet' ε njérravet qe nga njé ε fer mbe nénte.

Te sumezuárt' ε númerazevet njérravet bénete me

(*) Σumezuárje prej s u m e z ó η, sindekur ðémi ðε dymezóη, t r e m e z ó η, k a t r e m e z ó η ð. t. po ðε η e m e z ó η, sε prej kesáje bénete njémezaj, si ðε d ý m e z a j, t r é m e z a j, k á t r e m e z a j prej te tjéravet.

ret te ðéteravet, ɛ keɔtú kátre qinde nga kátre qinde xbrésene te fíde, eðɛ núke mbétete fekáfɔe, prapó, si mɛ mos mbéture fekáfɔe, ɔkrúajme ndene kindet fáreze, te cílene, kur bjé mbe te djáðte, eðɛ te mos ɛ ɔkrúajme éɔte fídeɲé, seɲsé fáreza, si núke fë, dúhete véteme mbe te méɲfere per te deftýere véndine, kur núke kâ númereze, mbe te djáðte pa númereze perpára s' kâ ç' te deftéɲe. Keɔtú fétem te mbéture pése ðét' ɛ nénte.

Σumezuárja. (*)

Σumezuárja bénete keɔtú, mê perpára ɔumezóhene númerazet' ɛ ɲérravet qe nga ɲê ɛ fer mbe nénte.

Te ɔumezuárt' ɛ númerazevet ɲérravet bénete mɛ

(*) Σumezuárje prej ɔ u m e z ó ɲ, sindekur ðémi ðɛ d y m e z ó ɲ, t r ɛ m e z ó ɲ, k a t r e m e z ó ɲ ð. t. po ðɛ ɲ e m e z ó ɲ, se prej kesáje bénete ɲémezaj, si ðɛ d ý m e z a j, t r é m e z a j, k á t r e m e z a j prej te tjéravet.

te mbléđure. Keştú ηê hére xdó nûmere, ηê hére éste ajó véte, s' ká tjátre, qe te mbliđete. Dŷ hére dŷ, a dŷ hére tri, a tri hére tri, a tri hére kátre, đ. t. skrúhene si nde mbléđjet đe sumezóhene tue

mbléđure keştú	2	3	3	4
	2	3	3	4
	—	—	3	4
	4	6	—	—
			9	12

Has kesáj úđe sumezóhene ſíde ηérrate, eđe seηóhene nde pináke (depúse), qe đúhete Meherηé, a pinák' e Hiđagórese, ηéj te úrti qemótinaj, qe đúhete, se e seηój te pára hére, eđe éste kjó:

1	hére	1,	1	2	hére	2,	4	3	hére	4,	12
1	»	2,	2	2	»	3,	6	3	»	5,	15
1	»	3,	3	2	»	4,	8	3	»	6,	18
1	»	4,	4	2	»	5,	10	3	»	7,	21
1	»	5,	5	2	»	6,	12	3	»	8,	24
1	»	6,	6	2	»	7,	14	3	»	9,	27
1	»	7,	7	2	»	8,	16	4	hére	4,	16
1	»	8,	8	2	»	9,	18	4	»	5,	20
1	»	9,	9	3	hére	3,	9	4	»	6,	24

te mbléðure. Keɕtú ηê hére xdó número, ηê hére éɕte ajó véte, s' kâ tjátre, qe te mblíðete. Dŷ hére dŷ, a dŷ hére trî, a trî hére trî, a trî hére kátre, ð. t. ɕkrúhene si nde mbléðjet ðε ɕumezóhene tue

mbléðure keɕtú	2	3	3	4
	2	3	3	4
	—	—	3	4
	4	6	—	—
			9	12

Πas kesáj úðε ɕumezóhene fíðe ηérrate, εðε ɕenóhene nde pináke (depáse), qe ðúhete Иehεrεηé, a pinák' ε Πiðagórese, ηéj te úrti qemótinaj, qe ðúhete, sε ε ɕenój te páre hére, εðε éɕte kjó:

1	hére	1,	1	2	hére	2,	4	3	hére	4,	12
1	»	2,	2	2	»	3,	6	3	»	5,	15
1	»	3,	3	2	»	4,	8	3	»	6,	18
1	»	4,	4	2	»	5,	10	3	»	7,	21
1	»	5,	5	2	»	6,	12	3	»	8,	24
1	»	6,	6	2	»	7,	14	3	»	9,	27
1	»	7,	7	2	»	8,	16	4	hére	4,	16
1	»	8,	8	2	»	9,	18	4	»	5,	20
1	»	9,	9	3	hére	3,	9	4	»	6,	24

BASH

4	hére	7.	28	5	hére	8.	40	7 hére 7. 49
4	»	8.	32	5	»	9.	45	7 » 8. 56
4	»	9.	36	6	hére	6.	36	7 » 9. 63
5	hére	5.	25	6	»	7.	42	8 hére 8. 64
5	»	6.	30	6	»	8.	48	8 » 9. 72
5	»	7.	35	6	»	9.	54	9 hére 9. 81

Keté Meherepëne, a pinákeñ' e Piθagórese, dúhete t' e mesójme míre e t' e dime se jástesmi, pa kárte, se me ánet te kesíje múntme léhtazi te sumezójme número t' e tjéra më te meθá e më te meθá; dó me θéne mbi ketá te sumezúare bénete θe te θéteravet θe te qindevet, θe te míjravet θe te tjérevet, si te θémi per pasqýre 90 te sumezónene mbi 9, perseri aý número éste 81, po θétera, si ç' éste número, qe sumezónete. Andáj nde vént te páre, te përravet, qe s' ká, skrúhete fárcze eθe që θéte skrúhete nde te dýtene, te θéteravet, eθe téte θéte θétera, qe béñene téte qinde, skrúhene nde te trétene, te qindevet, kestú 810. Eθe 90 te sumezóhene mbi 90, perseri aý número 81, po θétera, si ç' éste número, qe sumezóhete. 810 eθe θéte hére më tépere, si θe 90, qe mbi të su-

4 hére 7, 28	5 hére 8, 40	7 hére 7, 49
4 » 8, 32	5 » 9, 45	7 » 8, 56
4 » 9, 36	6 hére 6, 36	7 » 9, 63
5 hére 5, 25	6 » 7, 42	8 hére 8, 64
5 » 6, 30	6 » 8, 48	8 » 9, 72
5 » 7, 35	6 » 9, 54	9 hére 9, 81

Keté Иehereŋéne, a ŋináken' ɛ Пiðagórese, dúhɛte t' ɛ mesójme míre ɛ t' ɛ díme se jáʊtesmi, ŋa kárte, sɛ mɛ ánet te kesájɛ múntme léhtazi te ʊumezójme númɛrat' ɛ tjéra mê te meðá ɛ mê te meðá; dó mɛ ðéne mbi ketá te ʊumezúare bénɛte ðɛ te ðéteravɛt ðɛ te qíndɛvɛt, ðɛ te míjravɛt ðɛ te tjéreve, si te ðémi ŋer ŋasqýre 90 te ʊumezónene mbi 9, ŋerserí aý númure éʊte 81, ŋo ðétera, si ç' éʊte númuri, qe ʊumezónɛte. Andáj nde vént te ŋáre, te ŋérravɛt, qe s' ká, ʊkrúhɛte fáreze ɛðɛ ŋê ðéte ʊkrúhɛte nde te dýtene, te ðéteravɛt, ɛðɛ téte ðéte ðétera, qe béŋene téte qíndɛ, ʊkrúhene nde te trétene, te qíndɛvɛt, keʊtú 810. Ɛðɛ 90 te ʊumezóhene mbi 90, ŋerserí aý númure 81, ŋo ðétera, si ç' éʊte númuri, qe ʊumezóhɛte, 810 ɛðɛ ðéte hére mê tépere, si ðɛ 90, qe mbi té ʊu-

mezónete, éste ðéte hére më tépere se 9. Прapo te 810, qe te bénene ðéte hére më tépre, lipsete te bénete ðéta ηë qint, eðe te téte qindete téte mije, ε keστú σkrúajme ðε ηë fáreze pás mbe te djáðte, eðε véne nde véndit qe ðám, 8100.

Qeaστú ðε per qindet ðε per mijerat ðε te tjéra númeraze te σumezuárit, jáne atô te σumezúara, qe jáne nde pináket te Heherenése, me káqe fáreza mbe te djáðte, sa káne te dý número, aý qe σumezónete, eðε aý qé mbi të bénete te σumezuárete.

Пaandáj te baσkuárevet nga ðét' e perpjéte te σumezuárete bénete keστú, σkrúhete te páre hére número qe dote σumezónete, eðε ðúhet' i σumezúarm; pastáj ndene té número, qe mbi té dote bénete te σumezuárete, eðε ðúhete σumezónes. Nga te dý ketá número, se cili m' i máð, cili m' i vógele, núke σikóhete, vinene si te godine, si ðε nde mbl'ðjet; se ðε te σumezuárete s' éste tjátre púne, perváç mbléðje mjesterist (πεχνέντως). Пastáj perndene tá hikete vize, ndene te cilet dote σenóhene te σumezuárate, eðε zirete te σumezuárete se djáðtú mbe te ménjere tue σumezúare perpára njérrate,

mezónete, éɑte ðéte hére mê tépere sɛ 9. Пrapo te 810, qe te bénene ðéte hére mê tépre, lipsete te bénete ðéta ηé qint, ɛðɛ te téte qíndete téte míje, ɛ keɑtú ɑkrúajme ðɛ ηê fáreze pás mbe te djáðte, ɛðɛ véne nde véndit qe ðám, 8100.

Qeaɑtú ðɛ per qíndet ðɛ per míjerat ðɛ te tjéra númeraze te ɑumezuárit, jáne ató te ɑumezúara, qe jáne nde pináket te Иeherenése, mɛ káqe fáreza mbe te djáðte, sa káne te dý númurete, aý qe ɑumezónete, ɛðɛ aý qe mbi té bénete te ɑumezuárete.

Пaandáj te baɑkuárevet nga ðét' ɛ perpjéte te ɑumezuárete bénete keɑtú, ɑkrúhete te páre hére númuri qe dote ɑumezónete, ɛðɛ ðúhet' i ɑumezúarm; pastáj ndene té númuri, qe mbi té dote bénete te ɑumezuárete, ɛðɛ ðúhete ɑumezónes. Nga te dý ketá númurɛ, sɛ cíli m' î máð, cíli m' î vógele, núke ɑikóhete, víηene si te godíηe, si ðɛ nde mblédjet; sɛ ðɛ te ɑumezuárete s' éɑte tjátre púne, perváç mbléðje mjeɑteríɑt (τεχνητέντως). Пastáj perndene tá híkete vízę, ndene te cílet dote ɑenóhene te ɑumezuárate, ɛðɛ zírete te ɑumezuárete se djáðti mbe te ménfere tuɛ ɑumezúare perpára ηérrate,

pastáj ðéterate, pastáj qindete ðe te tjérate, sa qe te jéne, mbi múmurit qe béncte te gumezuárete, perpára mbi ŋérrat, pastáj mbi ðéterat, pastáj mbi qindet ðe te tjéra, sa qe te jéne, eðe mbe se fündi mbliðene te gumezuárate ðe féjme múmurin' e te gumezuárit tére. qe ðühste i gumezúare. si nde pasqýrra qe ðémi pés.

Nde te gúmezúaret te múmurit 321 mbi múmurine 231. 321

ðémi kestú, ŋê hére ŋê, ŋê; ŋê hére dý, dý; ŋê hére tri, tri; eðe i gkrúajme ndene vizet. Hastáj tri hére ŋê, tri; tri hére dý, fiste; tri hére tri, néntc, eðe i gkrúajme ðe ketó ndene te tjérat tuc nisure nga ðéterate e lárt mbe te ménfere. Hastáj dý hére ŋê, dý; dý hére dý, kátre; dý hére tri, fiste; eðe i gkrúajme ndene te tjérat tuc fiXúare nga qindet' e nált mbe te ménfere. Eðe pastáj mbliðene, eðe féjme te gumezuáre, gtáte ðét' e kátre mije e ŋê qint e pése ðét' e ŋê.

231 dý; ŋê hére dý, 231 —— dý; ŋê hére tri, tri; eðe i gkrúajme ndene vizet. Hastáj tri hére ŋê, tri; tri hére 321 dý, fiste; tri hére tri, néntc, eðe i gkrúaj- 963 me ðe ketó ndene te tjérat tuc nisure nga 642 ðéterate e lárt mbe te ménfere. Hastáj —— dý hére ŋê, dý; dý hére dý, kátre; dý 74151 hére tri, fiste; eðe i gkrúajme ndene te tjérat tuc fiXúare nga qindet' e nált mbe te ménfere. Eðe pastáj mbliðene, eðe féjme te gumezuáre, gtáte ðét' e kátre mije e ŋê qint e pése ðét' e ŋê.

Kur te gumezuárit' e númerazevet, nde te gumezúare gkón nga ðét' e perpjéte, sa ðétera qe te bé-

pastáj ðéterate, pastáj qindɛte ðɛ te tjérate, sa qe te jéne, mbi númurit qe bénɛte te ɕumezuárete, perpára mbi ηérrat, pastáj mbi ðéterat, pastáj mbi qindɛt ðɛ te tjéra, sa qe te jéne, ɛðɛ mbe se fúndi mbliðɛne te ɕumezuárate ðɛ fëjme númurin' ɛ te ɕumezuárit tére, qe ðúhɛte i ɕumezúare, si nde pasqýrra qe ðémi pás.

Nde te ɕúmezúaret te númurit 321 mbi númurine 231. 321

ðémi keɕtú, ηê hére ηê, ηê; ηê hére dŷ, dŷ; ηê hére trî, trî; ɛðɛ i ɕkrúajme ndene vízet. Pastáj trî hére ηê, trî; trî hére dŷ, faɕte; trî hére trî, nénte, ɛðɛ i ɕkrúajme ðɛ ketó ndene te tjérat tuɛ nísure nga ðéterate ɛ lárt mbe te ménfere. Pastáj dŷ hére ηê, dŷ; dŷ hére dŷ, kátre; dŷ hére trî, faɕte; ɛðɛ i ɕkrúajme ndene te tjérat tuɛ fiλúare nga qindɛt' ɛ nált mbe te ménfere. Ɛðɛ pastáj mbliðɛne, ɛðɛ fëjme te ɕumezuáre, ɕtáte ðét' ɛ kátre míje ɛ ηé qint ɛ pése ðét' ɛ ηê.

231 — 321 — 963 — 642 — 74151

Kur te ɕumezuárit' ɛ númɛrazevɛt, nde te ɕumezúare ɕkón nga ðét' ɛ perpjéte, sa ðétera qe te bé-

nɛne mbáhɛne nde dóre, qe te baskónɛne mɛ te gumezuárin' ɛ númɛrazevɛt mé sipre. Nde mos páste núməraze mê sipre, gkrúhɛne ató te dórese nde véndit te týre mbe te mênjere, si nde keté pasqýre, ... 689
nde te cílene ðémi, téte hére nénte gtáte ðét' 98
ɛ dý, gkrúajme dý nde vént te týre, eðɛ ———
gtáte ðétera i mbáme nde dóre. Hastáj 5512
ðémi, téte hére téte fiɛste ðét' ɛ kátre, ɛ 6201
gtáte te dórese, gtáte ðét' ɛ pé. gkrúajme ———
pê nde vént te sáj, eðɛ te gtáte ðéterate 67522
i mbáme nde dóre. Hastáj ðémi, téte hére fiɛste, kátre ðét' ɛ téte, ɛ gtáte te dórese pése ðét' ɛ pése, gkrúajme pése nde vént te týre, eðɛ te pése ðéterat' ɛ dórese, si mɛ mos pásure núməraze te tjéra per te gumezúare, gkrúajme nde véndit te týre mbe te mênjere pas pésese.

Hastáj ðémi, nénte hére nénte téte ðét' ɛ pê, gkrúajme pê nde vént te sáj, eðɛ te téte ðéterate mbáme nde dóre. Hastáj ðémi, nénte hére téte gtáte ðét' ɛ dý, ɛ téte te dórese téte ðéte; te téte ðétate jáne fide ðétera, eðɛ z' mbétete fê fére, prapo

nene mbáhene nde dóre, qe te baskónene me te sumezuárin' e númerazevet mê síqre. Nde mos qáste númeraze mê síqre, skrúhene ató te dórese nde véndit te týre mbe te ménjfere, si nde keté qasqýre, ... 689
nde te cílene dêmi,téte hére nénte state dét' 98
e dý, skrúajme dý nde vént te týre, edhe ———
state dêtera i mbáme nde dóre. Qastáj 5512
dêmi, téte hére téte fáste dét' e kátre, e 6201
state te dórese, state dét' e nê, skrúajme ———
nê nde vént te sâj, edhe te state dêterate 67522
i mbáme nde dóre. Qastáj dêmi, téte hére fáste, kátre dét' e téte, e state te dórese pése dét' e pése, skrúajme pése nde vént te týre, edhe te pése dêterat' e dórese, si me mos qásure númeraze te tjéra per te sumezúare, skrúajme nde véndit te týre mbe te ménjfere qas pésese.

Qastáj dêmi, nénte hére nénte téte dét' e nê, skrúajme nê nde vént te sâj, edhe te téte dêterate mbáme nde dóre. Qastáj dêmi, nénte hére téte state dét' e dý, e téte te dórese téte dête; te téte dêtate jáne fíde dêtera, edhe z' mbétete fê fáre, qrapo

skrúajme fárezene nde véndit ku z' mbétete sẽ, ẽðe te téte ðéterat' i mbáme nde dóre. Nastáj démi, nénte hére síste pése ðét' e kátre, e téte te dórese síste ðét' e dý; skrúajme dý nde vént te týre, ẽðe te síste ðéterat' e dórese pas dýse mbe te ménsere nde vént te týre. Nastáj i mblédme ðe sẽjme te sumezúare 67,522.

Kur i sumezuármi, a sumezónesi, a qe te dý, káne fáreza, te sumezuáret' e fárezavet éste fáreza, ẽðe fáreza skrúajme nde vént te týre. Pó, nde árðejne te dórese nde vént te fárezavet, skrúajme te dórese nde até vént, ẽðe núke skrúajme fárezate, si nde ketó pasqýrra.

2301	5090
3020	6809
0000	45810
4602	0000
0000	40720
6903	30540
6949020	346578l0

Ketó te dý pasqýrra núke i fólem, si te téfrate

ɔkrúajme fárɛzene nde véndit ku z' mbétɛte ʃê, ɛ̂dɛ te téte ɖéterat' i mbáme nde dóre. Пastáj ɖémi, nénte hére ʃáɔte pése ɖét' ɛ kátre, ɛ téte te dórese ʃáɔte ɖét' ɛ dŷ; ɔkrúajme dŷ nde vént te týrɛ, ɛ̂dɛ te ʃáɔte ɖéterat' ɛ dórese pas dýse mbe te ménʃere nde vént te tŷrɛ. Пastáj i mblɛ́ɖme ɖɛ ʃɛ́jme te ɔumezúare 67,522.

Kur i ɔumezuármi, a ɔumezónesi, a qe te dý, káne fáɾɛza, te ɔumezuáret' e fárɛzavɛt ɛ́ɔte fáɾɛza, ɛ̂dɛ fáɾɛza ɔkrúajme nde vént te týrɛ. Пó, nde árɖɔine te dórese nde vént te fárɛzavɛt, ɔkrúajme te dórese nde até vént, ɛ̂dɛ núke ɔkrúajme farɛzate, si nde ketó pasqýrra.

2301	5090
3020	6809
0000	45810
4602	0000
0000	40720
6903	30540
6949020	34657810

Ketó te dý pasqýrra núke i fólem, si te tiérate

per te mos xfäture fjála, po pas úðese te siper-
mevet véne ðe ketó. Eðe qeastú ðe nde te xdó
númeravt te sumezúare.

Nde te sumezúarit dý númurevt cilidó nga te dý te vihet' i sumezuárm, a sumezópes, númur' i sumezúare dél ηé, si te ðémi per pasqýre, pése te sumezóhene mbi kátre, a kátre mbi pése, éste kátre hére pése ηérra, a pése hére kátre ηérra, te cilate le t' i senójme ηé nga ηé ðe t' i mblédeme,

1 1 1 1 1	5	4	5
1 1 1 1 1	5	4	5
1 1 1 1 1	5	4	5
1 1 1 1 1	5	4	5
4 4 4 4 4		4	—
		—	20
		20	

Nde keté depése kémi perpjétazi pése hére kátre eðe terdórazi kátre hére pése, eðe mbe te dý ánet i fejme ηé, se, nd' i numuróseim, perseri até mbledje dote fejme. Keστú ðe mbe te sumezuárit te fide númurevet térete.

ɲer te mos xfáture fjála, ɲo ɲas úðese te síɲermɛvɛt véne ðɛ ketó. Eðɛ qeaɕtú ðɛ nde te xdó númɛravɛ te ɕumezúare.

Nde te ɕumezúarit dý númurevɛ cilidó nga te dý te vihɛt' i ɕumezuárm, a ɕumezóɲes, número' i ɕumezúare dél ɲé, si te ðémi ɲer ɲasqýre, pése te ɕumezóhɛne mbi kátre, a kátre mbi pése, éɕte kátre hére pése ɲérra, a pése hére kátre ɲérra, te cílate lɛ t' i ɕenójme ɲê nga ɲê ðɛ t' i mbléðeme,

1 1 1 1 1	ɔ	4	5	Nde keté depáse ké-
1 1 1 1 1	ɔ	4	5	mi ɲerɲjétazi pése
1 1 1 1 1	ɔ	4	5	hére kátre ɛðɛ ter-
1 1 1 1 1	ɔ	4	5	ðórazi kátre hére pé-
4 4 4 4 4		4	—	se, ɛðɛ mbe te dý
		—	20	ánet i fɛ́jme ɲê, sɛ,
		20		nd' i numurófɕim,

ɲerseri até mbléðjɛ dote fɛ́jme. Keɕtú ðɛ mbe te ɕumezuárit te fíde número vɛt térete.

Pjesetuárja.

Nde te pjesetuáret númuri, qe pjesetónete, ðúhete i pjesetuárm, tjátri, qe deñén se si pjesetónete i pjesetuármi, ðúhete pjesetónes, eðe aý, qe dél nga te pjesetuárete, pjése.

I pjesetuármi nde te pjesetuáret te numeravet tereta múnt te jéte te péikene bára me pjesetónesine, a dý hére, a súme hére, sa pjesetónesi, dó me ðéne i sumezúare i pjesetónesit; múnt te jéte ðe ñé hére sa pjesetónesi ðe cá, a dý hére sa pjesetónesi ðe cá, a súme hére sa pjesetónesi ðe cá. Cája, qe mbétete nde te pjesetuáret ðe s' éste pjés' e tére, ðúhete mbétjeze, a mbéteze.

Te pjesetuárete bénete kestú: Skrúhet' i pjesetúarmi, pas ati mbe te djádte skrúhete pjesetónesi, nde mést te týre perpjétazi hiqete vize per te ndáre, ndene pjesetónesine terdórazi hiqete tiátre vize per me uskrúare ndene té pjésa; pastáj, kur éset' i pjesetuármi mé pák se ðéte hére m' i máð nga pjesetónesi, sumezúhete pjesetónesi mbi ñé, a dý,

Pjesetuárja.

Nde te pjesetuáret númuri, qe pjesetónete, dúhete i pjesetuárm, tjátri, qe deftén se si pjesetónete i pjesetuármi, dúhete pjesetónes, eðe aý, qe dél nga te pjesetuárete, pjése.

I pjesetuármi nde te pjesetuáret te númeravet tereta múnt te jéte te pákene bára me pjesetónesine, a dý hére, a súme hére, sa pjesetónesi, dó me déne i sumezúare i pjesetónesit; múnt te jéte ðe ηê hére sa pjesetónesi ðe cá, a dý hére sa pjesetónesi ðe cá, a súme hére sa pjesetónesi ðe cá. Cája, qe mbétete nde te pjesetuáret ðe s' éste pjés' e tére, dúhete mbétjeze, a mbéteze.

Te pjesetuárete bénete kestú: Skrúhet' i pjesetúarmi, pas atí mbe te djádte skrúhete pjesetónesi, nde mést te týre perpjétazi híqete vize per te ndáre, ndene pjesetónesine terdórazi híqete tiátre víze per me uskrúare ndene té pjésa; pastáj, kur ést' i pjesetuármi mê pák se ðéte hére m' î mád nga pjesetónesi, sumezóhete pjesetônesi mbi ηê, a dý,

a tri, a tjátre numereze fer mbe nénte, per me pá se sá hére mépete brénda nde te pjesetuármine, eðe námuri, qe mbi té usumezúa pjesetónesi eðe upá se sá hére mépete nde i pjesetúarmi, éste pjésa, ðe senóhete ndene vizet perndene pjesetónesine, eðe i sumezúar' i pjesetónesit mbi pjésene xbritete prej te pjesetúarmit, eðe mbéteza, nde mbéte, senóhete mbe te djádte pjésese námure i cópete me copenumurónes mbétjezene ðe me copedefténes pjesetónesine, si nde ketó pasqýrra

8	2	9	2	19	2	9	3	27	9	81	3	80	9		
8	4	8	4½	18	9½	9	1	27	3	81	9	81	9	8/9	
0		1		01		0		00		00		08			

Kur ést' i pjesetuármi ðéte hére, a ðétera hére te ðéte hérete, qe dó me ðéne ðéte hére a né qint a né mije e tátje m' i máð se pjesetónesi, te pjesetuárete zirete se ménjeri ðe véte mbe te djádte kostú, pjesetójme perpára né, a dý, a súme númeraze te númuret meðéj sa te bénjene námure, qe te mos jéte mé súme se nénte hére m' i máð se pjesetónesi, eðe ketó pjésezen' e páre e skrúajme nde vént

a trî, a tjátre númɛreze ſɛr mbe nénte, ɲer mɛ ɲâ sɛ sá hére mépɛte brénda nde te ɲjɛsetuármine, ɛðɛ númuri, qe mbi té uɕumezúa ɲjɛsetóɲesi ɛðɛ uɲá sɛ sá hére mépɛte ndɛ i ɲjɛsetúarmi, éɕte ɲjésa, ðɛ ɕenóhɛte ndene vízet ɲerndene ɲjɛsetóɲesine, ɛðɛ i ɕumezúar' i ɲjɛsetóɲesit mbi ɲjésene xbrítɛte ɲrɛj te ɲjɛsetúarmit, ɛðɛ mbéteza, nde mbéte, ɕenóhɛte mbe te djáðte ɲjésese númure i cópete mɛ coɲenumuróɲes mbétjezene ðɛ mɛ coɲedeftéɲes ɲjɛsetóɲesine, si nde ketó ɲasqýrra

8	2	9	2	19	2	9	9	27	9	81	9	89	9
8	4	8	$4\frac{1}{2}$	18	$9\frac{1}{2}$	9	1	27	3	81	9	81	$9\frac{8}{9}$
0		1		01		0		00		00		08	

Kur éɕt' i ɲjɛsetuármi ðéte hére, a ðétera hére te ðéte hérete, qe dó mɛ ðéne ðéte hére a ɲé qint a ɲé míje ɛ túɲjɛ m' î máð sɛ ɲjɛsetóɲesi, te ɲjɛsetuárete zírɛte se ménɲeri ðɛ véte mbe te djáðte keɕtú, ɲjɛsetójme ɲerɲára ɲê, a dý, a ɕúme númeraze te númurɛt meðéɲ sa te béɲene númure, qe te mos jéte mê ɕúme sɛ nénte hére m' î máð sɛ ɲjɛsetóɲesi, ɛðɛ keté ɲjésezen' ɛ páre ɛ ɕkrúajme nde vént

te esij. Hastij mbe te djâđte mbétezese, nde mbéte nga te pjesetuárete, xbríseme númerezene pas numerezese a númerezavet, qe pjesetùam, εδε e béjme hiske në númure, εδé, nd' ubéft' i mâđ sa te pjesetónete, e pjesetójme, εδε pjésezen' e εkrùajme pas se párese mbe te djâđte, nde mos ubéft' i mâđ sa te mûntpe te pjesetónete si i térete, nde vént te pjésese, qe s'ubé dót, εkrùajme fárεze, pastij mbe te djâđte te númurit, qe s'upjesetúa dót, xbríseme tjátrene nùmereze pas asáj, qe xbritem, εδε kestú béncte nùmure, qe pjesetónete, εδε e pjesetójme ite pjésezen' e εkrùajme pas fárεzese. Kestú εkójme perpára sa fer te mbarónete te pjesetuárete, si nde ketó pasqýrra

8757		4576	8		5525	5		26125	25		19552	25			
7	125	40	572		5	1105		25	1045		175	782			
17		057			05			0112			0205				
14		56			5			100			200				
035		016			025			0125			0052				
35		16			25			125			50				
00		00			00			000			02				

Kur ká pjesetónesi fárεza nde fùnt, i préseme

te θáj. Пastáj mbe te djáðte mbétezese, nde mbéte nga te pjesetuárete, xbréseme númerezene pas numerezese a númerezavet, qe pjesetúam, εðε ε béjme báθke ηé númure, εðé, nd' ubéft' i máð sa te pjesetónete, ε pjesetójme, εðε pjésezen' ε θkrúajme pas se párese mbe te djáðte, nde mos ubéft' i máð sa te múntηe te pjesetónete si i térete, nde vént te pjésese, qe s'ubé dót, θkrúajme fáreze, pastáj mbe te djáðte te númurit, qe s'upjesetúa dót, xbréseme tjátrene númereze pas asáj, qe xbrítem, εðε keθtú bénete númure, qe pjesetónete, εðε ε pjesetójme ðe pjésezen' ε θkrúajme pas fárezese. Keθtú θkójme perpára sa fer te mbarónete te pjesetuárete, si nde ketó pasqýrra

875	7	4576	8	5525	5	26125	25	19552	25						
7	125	40	572	5	1105	25	1045	175	782	$\frac{2}{25}$					
17		057		05		0112		0205							
14		56		5		100		200							
035		016		025		0125		0052							
35		16		25		125		50							
00		00		00		000		02							

Kur kâ pjesetónesi fáreza nde fúnt, i préseme

fárɛzate ɲɛ̀, a dý, a ɛáime, sa te kéte; préseme ðɛ prɛj te pjesetuármit káqe númɛreza nde fúnt, ɛðɛ prɛj ç' mbétɛne nde pjesetóɲesine béjme te pjɛsetuárete mbe ç' mbétɛne nde te pjɛsetuármine. Πo númɛrazete, qe prém nga i pjɛsetúarmi, si te mbarónɛte te pjɛsetuárete, i máreme perserí nde mbétezene, nde mbéte, ɛðɛ i baskójme nɛ até per mbéteze; ɛðé, nde mos mbéte mbéteze nga te pjɛsetuárete, perserí i máreme, ðɛ ató jáne mbéteze. Εðɛ kestú te pjɛsetuárete dél ɲɛ̀, si ɛðɛ kur s' i préseme fárɛzate, pervéç mɛ mé pák púne. Εðɛ fjála éste kjó: ɲɛ̀ fè nde ɛ pa'esófsim káqe, sa ɛðɛ ɛ maðójme, éste perserí ajó. Kestú nde préfsim prɛj pjɛsetóɲesit ɲɛ̀ fáreze nde fúnt, kur kâ, ɛ vogelójme ðéte hére, sɛ ðéterate bénɛne ɲérra ðɛ qindete ðétera, qeastú ðɛ te tjérate sa te kéte. Πo dykɛ vogelúare pjɛsetóɲesine ðéte hére maðónɛte pjésa, qe dote pjɛsetónɛ, ðéte hére; prapo per te mbésur' ajó pjése, qe dote pjɛsetónɛ, vogelójme te pjɛsetuármine ðéte hére dykɛ prére ɲɛ̀ númɛreze nde fúnt, ɛðé, si te mbarónɛte te pjɛsetuárete, númɛrezene, qe prém, ɛ márme perseri nde mbétezene, sinde

fárɛzate ŋê, a dŷ, a ɔúme, sa te kéte; préseme ðɛ prɛj te pjɛsetuármit káqe númɛreza nde fúnt, ɛðɛ prɛj ç' mbétɛne nde pjɛsetóŋesine béjme te pjɛsetuárete mbe ç' mbétɛne nde te pjɛsetuármine. Πo númɛrazete, qe prém nga i pjɛsetúarmi, si te mbarónɛte te pjɛsetuárete, i máreme perserí nde mbétezene, nde mbéte, ɛðɛ i baɔkójme mɛ até per mbéteze; ɛðé, nde mos mbéte mbéteze nga te pjɛsetuárete, perserí i máreme, ðɛ ató jáne mbéteze. Ɛðɛ keɔtú te pjɛsetuárete dél ŋê, si ɛðɛ kur s' i préseme fárɛzate, perváç mɛ mê pák púne. Ɛðɛ fjála éɔte kjó: ŋê fê nde ɛ pakesófɔim káqe, sa ɛðɛ ɛ maðójme, éɔte perserí ajó. Keɔtú nde préfɔim prɛj pjɛsetóŋesit ŋê fáreze nde fúnt, kur kâ, ɛ vogelójme ðéte hére, sɛ ðéterate bénɛne ŋérra ðɛ qíndɛte ðétera, qeaɔtú ðɛ te tjérate sa te kéte. Πo dykɛ vogelúare pjɛsetóŋesine ðéte hére maðónɛte pjésa, qe dote pjɛsetónte, ðéte hére; prapo per te mbésur' ajó pjése, qe dote pjɛsetónte, vogelójme te pjɛsetuármine ðéte hére dykɛ prére ŋê númɛreze nde fúnt, ɛðé, si te mbarónɛte te pjɛsetuárete, númɛrezene, qe prém, ɛ márme perserí nde mbétezene, sinde

kur dote qé ðe pa prére fárezene. Qeastú ðe dý fáreza, a sá qe te jéne, nde préfsim, si nde ketó pasqýrra

98,7	3,0		79,24	3,00
9	$32\frac{37}{30}$		6	$26\frac{124}{300}$
08			19	
6			18	
2			01	

Kur, sá fáreza nde fúnt ká pjesetónesi, áqe a mé súme ká ðe i pjesetúarmi, prítene prej se dývet, sa ká pjesetónesi cðe mbi númerat, qe vogelónene sa njéra ðe játra, bénete te pjesetúarete pá mápe fekáfse mbendefúnt, cðe fjála se dél njé, si ðe pá prére fárezate, mépete vés prej te sipermet. Qé ðe pasqýrra

96,00	48,00		131,00	26,00
96	2		130	$5\frac{1}{26}$
00			001	

Qýrje te vertetuárit te kátre púnevet Numeremesónese.

Te qýrunite se a ubá dréjte xbritja áste te mblé-ðunit' e mbétjese me xbritesine, te cíkete, pó te dále

kur dote qé ðɛ pa prére fárɛzene. Qeaɔtú ðɛ dý fáreza, a sá qe te jéne, nde préfɔim, si nde ketó pasqýrra

98,7	|3,0		79,24	|3,00	
9	$32\frac{27}{30}$		6	$26\frac{124}{300}$	
08			19		
6			18		
2			01		

Kur, sá fáreza nde fúnt kâ pjesetónesi, áqe a mê súme kâ ðɛ i pjesetúarmi, prítene prej se dývet, sa kâ pjesetónesi ɛðɛ mbi número, qe vogelónene sa néra ðɛ játra, bénete te pjesetuárete pá mápe fekáfɔe mbendefúnt, ɛðɛ fjála se dél nê, si ðɛ pá prére fárɛzate, mépete vêɔ prej te sípermet. Qé ðɛ

pasqýrra

96,00	|48,00		131,00	|26,00	
96	2		130	$5\frac{1}{26}$	
00			001		

Qýrje te vertetuárit te kátre púnevet Numeremesónese.

Te qýrunite se a ubá dréjte xbrítja áɔte te mbléðuniť ɛ mbétjese mɛ xbrítesine, te cílete, pó te dále

sa i xbritmi, vertetón, se ubá dréjte xbritja, si nde keté pasqýre . . . 868

(529)

(339)

868

Te qýrurite se a ubé dréjte te pjesetuárete éste te sumezuáret' e pjesetóqesit mbi pjésene ẽãe te mbléẽurit' e mbétezese, kur ká te tíλe, me te sumezuáren' e pjesetóqesit mbi pjésene. Ẽãe, pó te dále i pjesetuármi, vertetónete, se ubé dréjte te pjesetuárete, si nde keté pasqýrra,

575	25	2885	67
50	23	268	43
075	75	0205	201
75	50	201	268
00	575	004	2881
			4
			2885

Te qýrurit' e Mbléẽjese ẽe te Sumezuárjese éste mé te rénde se te mbléẽurite ẽe te sumezuárete. Ller te sumezúaret bénete ηé qýrj' e léhte, qe ẽohet'-e krýqit, po sáme hére godit, qe te qýrurite dél dréjte nde krýqt, e te sumezuárete s' éste hére

sa i xbrítmi, vertetón, se ubá dréjte xbrítja, si nde keté pasqýre . . . 868

(529
(339
868

Te qýrurite se a ubé dréjte te pjesetuárete éste te sumezuáret' e pjesetónesit mbi pjésene dhe te mbléthurit' e mbétezese, kur kà te tíle, me te sumezuáren' e pjesetónesit mbi pjésene. Dhe, pó te dále i pjesetuármi, vertetónete, se ubé dréjte te pjesetuárete, si nde ketó pasqýrra,

575	25	2885	67
50	23	268	43
075	75	0205	201
75	50	201	268
00	575	004	2881
			4
			2885

Te qýrurit' e Mbléthjese dhe te Sumezuárjese éste mê te rénde se te mbléthurite dhe të sumezuárete. Per te sumezúaret bénete nê qýrj' e léhte, qe dúhet'-e krýqit, po súme hére godít, qe te qýrurite dél dréjte nde krýqt, e te sumezuárete s' éste bére

dréjte. E keştú éste mé mire te sikóhete ðe ηé hére ðe dý hére a súme hére ajó véte púna, te mbléðurite a te sumezuárete, kur éste nevóje.

Ketó te kátre púne te Numeremesónese, qe deſtýem mbi número e téreta, bénene ðe mbi te cópetat; perzjénene ðe mbe súme fáre dréðjas mjeste-rist ðe bénene mesime te gjáte ðe súme te hóλe ðe fört te dréjte ðe te vertéte. Πo e tíλe púne éste per nde Numeremesóηe te veçánte.

Ioan-Vrétua.

Στóηe nde úðet te skruárit fúhese Σq p.

Cí prej fjálezes, qe náke mápene ndéhje, súme hére, kur e bie séra qe dúhete t' i épete fjálese fórce, a kur ndepóηene te deſtýere, mápene ndéhje, sindekur dúkete mbe súme vise sípre nde skróηet.

Fúnt.

dréjte. Ε kesтú éste mê míre te sikóhete dε ηê hére dε dŷ hére a súme hére ajó véte púna, te mbléduríte a te sumezuárete, kur éste nevóje.

Ketó te kátre púne te Numeremesóηese, qe deftýem mbi número ε téreta, bénene edε mbi te cópetat; perzjénene dε mbe súme fáre drédjas mjeste-rísт edε bέηene mesíme te gjáte dε súme te hólε dε fórt te dréjte dε te vertéte. Πo ε tílε púne éste per nde Numeremesóηe te veçánte.

Ioan-Vrétua.

Στóηe nde údet te skruárit fúhese Sqip.

Cá prej fjálezes, qe núke mápene ndéhje, súme hére, kur ε bie séra qe dúhete t' i épete fjálese fórce, a kur ndepóηene te deftýere, mápene ndéhje, sindekur dúkete mbe súme vise síre nde skróηet.

Fúnt.

Deftése fjáles te pakupetúmε.

Aðerój=fálem(adorare,It.)
anie=máfe, korite, fémi.
béfas,tíneze=papandéhure
bεgáte (i,ε)=i pásur, zenfin
dεr, déri=fer.
dirfém (udórf) = leso-
nεm, biðεm, dérðεm.
diεir=(desiderio Ital.),
(arzú Tyr.)
dlir=qeróp.
drést=utrémp.
dróje=te ndruájture.
fë=bése, din.
fik=συάη.
fiλit=qe krijt, fáre.
gádi=gati (hazër), afró.
gazmónem=gezónem.
godij=bέη.
godit=ηfán, bije.
gujáte=gujáve, glóxe.
guvernój=qevepis.
faλój=póη.
fer=déri.
findjε, fini=(γένος), λαûs.
fið már=qe te fide.
fytét=qytét, kasabá.
hásem=μlqem.
Hyi=Herendi.
jεtój=póη, σkóη jétene.
kánd ε kánd=téj per téj,
téj ε ketéj.
kesíλe = (conseille Fr.),
(nasihát Tyr.).
kufóme=skróp.
kundresfim=kundresfjále.
kúrt=robi.
lεfión=(legion F.)(aλáj T.)
life=nóm, kanún.
liferój=kendóη(legere It.)
mendýre=τρόπος.

Deftése fjáleϭ te ɲakuɲetúmɛ.

Aðerój=fálɛm(adorare,It.)
aníe=máſɛ, koríte, ſɛmí.
béfas,tíneze=ɲaɲandéhure
bɛgáte (i,ɛ)=iɲásur, zɛnſín
dɛr, déri=ſɛr.
dírſɛm (udórſ) = leϭónɛm, híðɛm, dérðɛm.
diϭír=(desiderio Ital.), (arzú Tyr.)
dlír=qerój.
dréϭt=utrémɲ.
dróje=te ndruájture.
fê=bése, dín.
fik=ϭuáɲ.
fiλit=qe kréjt, fárɛ.
gádi=gatí (hazér), afró.
gazmónɛm=gezónɛm.
godíj=bén.
godít=ɳſán, bíjɛ.
gujáte=gujáve, glóxe,
guvɛrnój=qɛvɛpís.
ſaλój=pój.
ſɛr=déri.
ſíndjɛ, ſíní=(γένος), λaús.
ſíð már=qe te ſíðe.
ſytét=qytét, kasabá.
hásɛm=ɲíqɛm.
Hyi=Πɛrendí.
jɛtój=pój, ϭkój jétene.
kánd ɛ kánd=téj ɲer téj, téj ɛ ketéj.
keϭíλe = (conseille Fr.), (nasihát Tyr.).
kufóme=skrój.
kundreϭtím=kundreſjále.
kúrt=robí.
lɛſión=(legion F.)(aλáj T.)
life=nóm, kanún.
liferój=kendój(legere It.)
mendýre=τρόπος.

mepíni=ariti.
mɛhem=pendóhem, bénem pismán.
meritój= ἀξιῶ.
mbastón=éste miáft.
ndóλi=godíti, ηβάω, rá.
ndósta=dósta, mbáse.
ndryj=mbýλ.
ηáj=qeaý, οὗτός γε.
ηéf=nemerón.
páq=εἰρήνε, (pax Lat.)
perkás=lendón, χεντῶ.
pɛ́ng=rɛhén.
pés=te rénde, gúr.
pik so párit=qe krɛ́jt.
prék=zé me dóre, ἄπτομαι.
primun=σδηγούμενος.
pritɛ=pusi.
pósa pósa=víς ε víς.
pustét=ἐξουσία.
qé, ηé=já (ηétáς).
regeni=mbrɛteri.
rízɛ=(rayon Fr.), ἀκτίς.
rɛzik=κίνδυνος.
ríɛtas=perseri.
penúɛnɛ=pezúane.
sɛlí=frón.
sodit=vɛstój.
stánze=fé ε fáλe, hajvón.
sugurój=dér kurbán, θυσιάζω.
tóke=dé, steré.
traδetój=προδίδω, trahir F.
trajtój=bép, ndertón.
trég=trék, séo, pazár.
uhá=húa.
ukondendúe=i érd njátt.
uɛtár, uɛteri=asqér.
vépre=púne, ἔργον.
vísɛ=(vice F.), húje te líq.
vrik=qrɛ́jt.
zigím=te ngáre.

mepíni=aríti.
méhem=pendóhem, bénem pismán.
meritój= ἀξιῶ.
mbastón=éste miáft.
ndóli=godíti, ηfáu, rá.
ndósta=dófta, mbáse.
ndrýj=mbýλ.
ηáj=qeaý, οὗτός γε.
ηéf=nemerón.
páq=εἰρήνη, (pax Λat.)
perkás=lendóη, κεντῶ.
péng=rehén.
pés=te rénde, gúr.
pik se párit=qe kréjt.
prék=zé me dóre, ἅπτομαι.
prímun=ὁδηγούμενος.
príte=pusí.
pósa pósa=véç ε véç.
pustét=ἐξουσία.
qé, ηé=já (ηétás).
regení=mbreterí.
réze=(rayon Fr.), ἀκτίς.
rezík=κίνδυνος.
rístas=perserí.
penúene=pezúane.
selî=frón.
sodít=vestóη.
stánze=fê ε fále, hajván.
sugurój=dér kurbán, θυσιάζω.
tóke=dê, steré.
tradetój=προδίδω, trahir F.
trajtój=béη, ndertóη.
trég=trék, sés, pazár.
uhá=húa.
ukondendúe=i érd mjáft.
ustâr, usterí=asqér.
vépre=púne, ἔργον.
vése=(vice F.), húje te liq.
vrík=çpéjt.
zigím=te ngáre.

Drejtim i te lagjiturave.

ne faqe, rreshtin	Te lagjitura.	Te drejtuara.
1, 4	Alfabetare	Alfabetare
9, 4	gndryshk	gndryshk.
10, 5	në shënoze mbe vithe	në shënoze e vëteme dhe e vjetër.
» 10	shkrónjezavett'para	shkrónjezavet para.
12, 19	jastesmi	jastesmi.
13, 5	edhé	edhe.
14, 21	te úpte	te úrte.
15, 19	se pej sá	se pej sá.
16, 14	baskúme	baskúme.
» 15	skrúhene	skrúhene.
17, 12	te cópese	te cópese.
» 17	cópera	cópera.
» 18	cópera	cópera.
18, 3	prísjeze	prísjeze
19, 7	kestú	kestú.
20, 18	xbukurónjene	xbukurónjene.
23, 14	prej	prej.
25, 14	Grékeri	Grekeri.
» 20	týre	týre.
» 18	u hápne	uhápne.

Drɛjtím i te laðíturavɛt.

ne fáqɛ, ráðe	Te láðítura.	Te drɛjtúara.
1, 1	Αλfabɛtápɛ	Αλfabɛtárɛ
9, 1	ɳdrýsk	ɳdrýɕk.
10, 5	ɳê ɕénɛze mbe véthɛ	ɳê ɕéɳɛze ɛ véteme ðɛ ɛ véɳe.
» 10	ɕkróɳezavɛt'pára	ɕkróɳezavɛt pára.
12, 19	jástesmi	jáɕtesmi.
13, 5	ɛðé	ɛðɛ.
14, 21	te úpte	te úrte.
15, 19	sɛ pɛj sá	sɛ pɛj sá.
16, 14	baskúmɛ	baɕkúmɛ.
» 15	skrúhɛne	ɕkrúhɛne.
17, 12	te cópese	te cóɳese.
» 17	cópera	cóɳera.
» 18	cópera	cóɳera.
18, 3	présjeze	pɾésjeze
19, 7	kestú	keɕtú.
20, 18	xbukuróɳene	xbukuróɳene.
23, 11	pɾej	pɾɛj.
25, 14	Grékeri	Grɛkerí.
» 20	týre	týrɛ.
» 18	u háɳne	uháɳne.

27, 20	i úmbure	i húmbure.
31, 21	muápme	muárme.
32, 2	muápme	muárme.
35, 14	dihɛt	dihɛn
37, 18	u-bɛjtójɛin	u-bɛtójɛin.
38, 3	mɛ́, zín	mɛ zán.
39, 8	émne	émen.
40, 21	ni fár	ɲi fár.
44, 7	s' i puɛstój	si puɛstój.
» 10	mɛ u rá	mɛ ju rá.
» 17	poɛstúɛ	puɛstúɛ.
» 20	mɛ u rá	mɛ ju rá.
46, 4	ɛ u ðójɛin	ɛ ju ðójɛin.
» 12	ße 14 Δáriojt	Δarios.
47, 14	ɛ núk	núk
48, 17	Iliet	Iliɛ.
49, 21	perkát	perkásen.
50, 16	u-perfíj	u-perfét.
56, 4	mbrini	mríni.
61, 3	qásɛin	hásɛin.
» 8	zámi	zámi.
69, 16	fáq	fák
72, 8	nga Vɛnɛtiku	nga Γenóva.
» 20	Jáne	jáne.
73, 17	ɛ te dýjavɛ	i te dýjavɛ.
» 20	frón Hápese	frón i Hápese.

27, 20	i úmbure	i húmbure.
31, 21	muápme	muárme.
32, 2	muápme	muárme.
35, 11	díhɛt	díhɛn
37, 18	u-bɛjtójɡin	u-bɛtójɡin.
38, 3	mɛ, zán	mɛ zán.
39, 8	émne	émen.
40, 21	ni fâr	ɲî fâr.
44, 7	s' i puɡtój	si puɡtój.
» 10	mɛ u râ	mɛ ju râ.
» 17	poɡtúɛ	puɡtúɛ.
» 20	mɛ u râ	mɛ ju râ.
46, 4	ɛ u ðójɡin	ɛ ju ðójɡin.
» 12 ðɛ 14	Ðáriojt	Ðaríos.
47, 11	ɛ núk	núk
48, 17	Pítɛt	Pítɛ.
49, 21	perkát	perkásen.
50, 16	u-perfɛ́j	u-perfɛ́f.
56, 4	mbríni	príni.
61, 3	qásɡin	hásɡin.
» 8	zámi	záni.
69, 16	fáq	fák
72, 8	nga Vɛnɛtíku	nga Γɛnóva.
» 20	Jáne	jáne.
73, 17	ɛ te dýjavɛ	i te dýjavɛ.
» 20	frón Pápese	frón i Pápese.

PKSH

75, 17	Ysqýp	Σkúp.
» 20	fil	filλ.
76, 5	Rósŋen'	Bósŋen'.
» 12	Ysqýpi	Σqýpi.
» 13	Ylqýni	Ulqíni.
81, 9	Afrika	Afrika.
82, 13	ãimokrative	ãimokrative
83, 1	mẽ tépre	mẽ tépre.
» 7	ãimokrative	ãimokrative.
85, 3	múke	núke.
87, 11	te néjtene	te ŋéjtene.
» 17	prej	prɛj
89, 4	péme	péme.
» 22	kóndpe	kúndre.
91, 12	bérŋene	bénene.
» 22	nerezia	ŋerezia.
93, 9	e hoλój	ɛ i hoλój.
99, 15	ppej	prej.
» 19	bɛsó	bɛsó.
107, 5	qe u ðém	qe u ðémi.
113, 19	skále	skáλe.
122, 4	te týre	te týrɛ
123, 1	fárezene	fárɛze.

V 2000
V 1989
BIBLIOTEKA KOMBËTARE - TIRANË

75, 17	Ysqýɲ	Skúɲ.
» 20	fíl	fiλ.
76, 5	Rósɳen'	Bósɳen'.
» 12	Ysqýɲi	Sqýɲi.
» 13	Ylqýni	Ulqíni.
81, 9	Afríka	Afríka.
82, 13	ðimokratíve	ðimokratívɛ
83, 1	mê tépre	mê tépre.
» 7	ðimokratíve	ðimokratívɛ.
85, 3	múke	núke.
87, 11	te néjtene	te ɳéjtene.
» 17	ɲrej	ɲrɛj
89, 4	péme	péməɛ.
» 22	kúndpe	kúndre.
91, 12	béɳɛne	bénɛne.
» 22	nɛrezía	ɳɛrezía.
93, 9	ɛ holój	ɛ i holój.
99, 15	ɲpɛj	ɲrɛj.
» 19	bɛsó	bɛsó.
107, 5	qe u ðém	qe u ðémi.
113, 19	skálɛ	skálɛ.
122, 4	te týre	te týrɛ
123, 1	fárɛzene	fárɛze.

BIBLIOTEKA KOMBËTARE - TIRANË
V 2000.
V 1989

BKSH

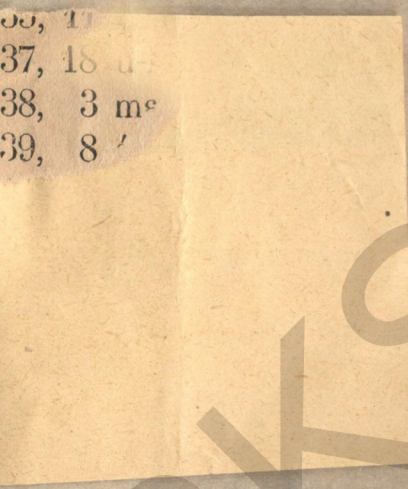

BKSH

BKSH

BKSH